

GMINA BIAŁOGARD

Raport o stanie gminy za 2023 r.

www.gmina-bialogard.pl

WSTĘP	4
1. INFORMACJE OGÓLNE CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	5
1.1. Położenie i powierzchnia gminy	5
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne	5
1.3. Sołectwa - gminne jednostki pomocnicze	7
1.4. Ludność i dynamika zmian	9
1.5. Gospodarstwa rolne	15
1.6. Podmioty gospodarcze	15
1.7. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy	16
2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY	20
2.1. Wysokość budżetu	20
2.2. Poziom zadłużenia	23
2.3. Zaległości podatkowe podatników	24
3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI	25
3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2023	25
3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy	30
4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W SOŁECTWACH W 2023 R	31
4.1. Remonty dróg	31
4.2. Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego	31
4.3. Realizacja funduszu sołectkiego	32
5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	35
5.1. Infrastruktura techniczna	35
5.2. Zagospodarowanie przestrzenne	40
6. PROGRAMY I ICH REALIZACJA	41
6.1. Gospodarowanie odpadami	41
6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	49
6.2.1. Ochrona zabytków	49
6.2.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej	50
6.2.3. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków	50
6.2.4. Program „Czyste powietrze”	51
6.2.5. Program ochrony środowiska	52
6.2.6. Program oczyszczania kraju z azbestu	52
6.2.7. Program opieki nad zwierzętami	54
6.2.8. Program usuwania barszczu Sosnowskiego	55
6.3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.	56
6.4. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy	57
7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY, BIBLIOTEKI.....	59
7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2023 w gminie Białogard	59
7.2. Osiągnięcia uczniów	60
7.3. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników	63
7.4. Dowóz uczniów	63
7.5. Baza oświatowa	64
7.6. Programy rządowe	65
7.7. Realizowane zadania oświatowe	65

7.8. Zasiłki i stypendia szkolne	67
7.9. Poziom wydatków na oświatę	67
7.10. Instytucje opieki nad dziećmi do lat 3	68
7.11. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy	70
7.12. Wydarzenia kulturalne i promocja gminy	70
7.13. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie oraz jej filii	75
8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO	
8.1. Dane dotyczące przysługujących Gminie praw własności	77
8.2. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych oraz o posiadaniu	81
8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego	81
8.4. Dane o dochodach uzyskanych w roku 2023 z tytułu wykonania prawa własności	82
9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA..	
9.1. Polityka prorodzinna	83
9.2. Świadczenia rodzinne	84
9.3. Pomoc społeczna	86
10. FUNKCJONOWANIE SPÓŁEK GMINNYCH.....	
10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o.	92
10.2. Realizowane działania na terenie gminy Białogard w 2023 r.	93
11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD	
11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków	93
12. UCHWAŁY PODJĘTE PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD W 2023 R	
12.1. Uchwały podjęte w 2023 r.	95

WSTĘP

Szanowni Państwo,

przedkładam Państwu Raport o stanie Gminy Białogard za rok 2023. Dokument został opracowany w związku z wymogiem art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Raport ten to nie tylko liczby i zestawienia, ale przede wszystkim próba ukazania naszej aktywności podjętej dla poprawy warunków życia w małej ojczyźnie. W swoich działaniach zawsze dążymy do celu, jakim jest satysfakcja mieszkańców i to ona jest wymierną oceną naszej samorządowej działalności.

Przedłożony Państwu raport ma charakter publiczny i skierowany jest nie tylko do radnych, ale do wszystkich zainteresowanych mieszkańców, osób i podmiotów działających na terenie naszej Gminy. Zawiera informacje o Gminie za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku. Obejmuje podsumowanie działalności władz Gminy w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów, strategii i uchwał Rady Gminy.

Dane pochodzą ze zbiorów Urzędu Gminy Białogard, jednostek organizacyjnych Gminy, GUS oraz innych współpracujących z Urzędem podmiotów.

Niniejszy raport umożliwia poznanie osiągniętych rezultatów i uzyskanych efektów.

Czytając przedłożony dokument zauważą Państwo, że rok 2023, mimo narzucania na samorząd coraz większej ilości obowiązków i zadań, za którymi nie idzie wsparcie finansowe, był rokiem, w którym jako społeczność Gminy Białogard, osiągnęliśmy wiele.

Wierzę, że Raport ten pozwoli na obiektywną ocenę naszej wspólnej pracy, którą wykonujemy w imieniu wszystkich mieszkańców. Gmina Białogard to Nasz wspólny dom. Razem zmieniamy go na lepsze.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z Raportem.

Jacek Smoliński
Wójt Gminy Białogard

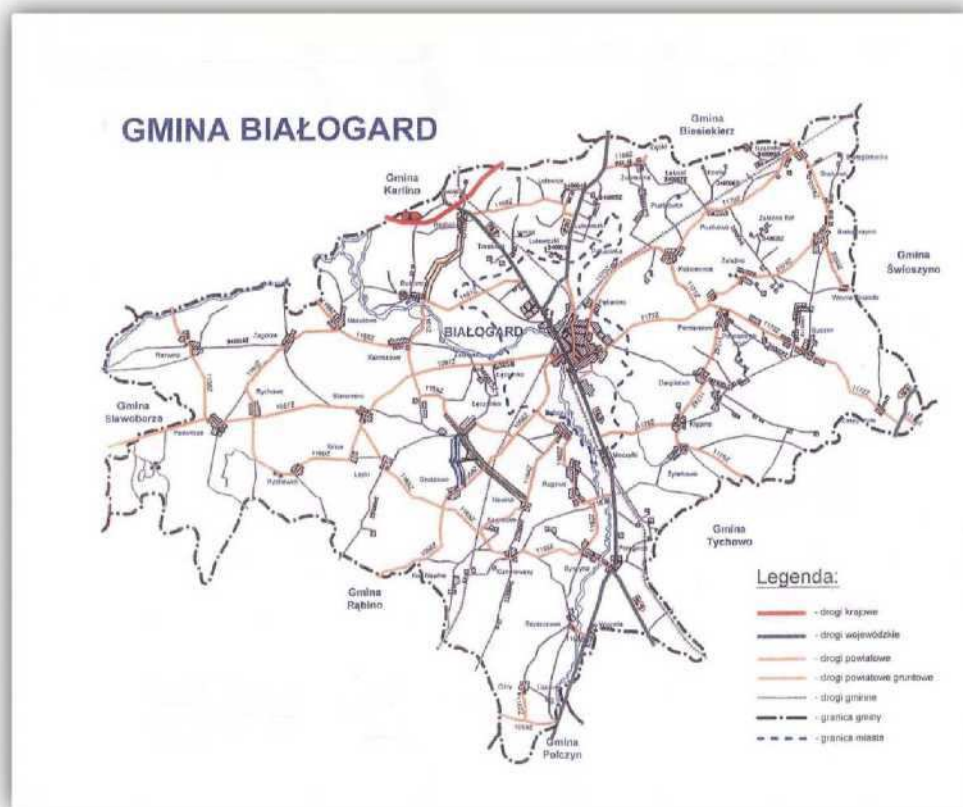
1. INFORMACJE OGÓLNE

CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1. Położenie i powierzchnia gminy

Ogólna charakterystyka gminy, jej położenie i powierzchnia, wielokrotnie opisywane były w poprzednich Raportach o stanie gminy. W roku 2023 nie nastąpiły zmiany, które w jakikolwiek sposób wpłynęłyby na jej położenie, przynależność do jednostek administracyjnych w powiecie białogardzkim czy podział obszaru na sołectwa.

Jednak walory krajoznawczo-przyrodnicze gminy sprzyjają rozwojowi turystyki kajakowej, wędkarskiej oraz rowerowej. Na jej terenie istnieje szereg malowniczych zakątków, co między innymi, ma wpływ na zwiększającą się każdego roku, długość budowanych ścieżek rowerowych.

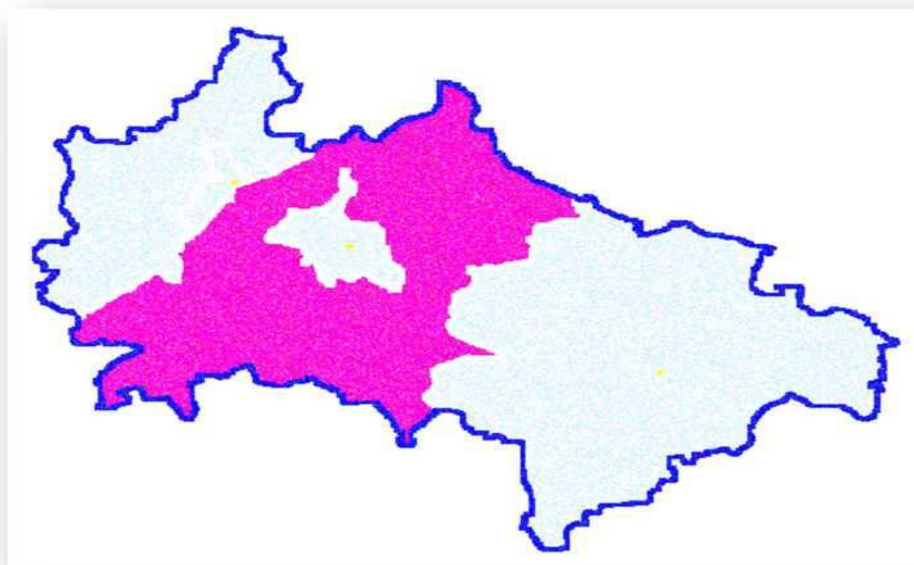

Rys. nr 1. Mapa poglądowa Gminy Białogard

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Od 1999 r. Gmina Białogard jest jedną z czterech gmin tworzących powiat białogardzki będący częścią województwa zachodniopomorskiego.

Rys. nr 2. Położenie Gminy Białogard względem Powiatu Białogardzkiego (źródło:pl.wikipedia.org.)

Mieszkańcy Gminy Białogard z mocy prawa tworzą wspólnotę samorządową. Gmina posiada osobowość prawną i wykonuje określone ustawami zadania publiczne we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych.

Podstawowym zadaniem Gminy jest zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców. Gmina spełnia ten obowiązek poprzez swoje organy, realizując zadania własne i zadania zlecone.

Władze Gminy Białogard to organ uchwałodawczy - 15 osobowa Rada Gminy Białogard oraz organ wykonawczy - Wójt Gminy Białogard.

Do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. W roku 2023 funkcję Przewodniczącej Rady Gminy Białogard pełniła Pani Anna Suszyńska.

Przy Radzie Gminy Białogard kadencji 2018-2023 działało 5 stałych komisji:

■ **Komisja Rewizyjna** - 3 radnych.

Zakres działania Komisji Rewizyjnej obejmuje m.in. opiniowanie wykonania budżetu Gminy, występowanie z wnioskiem do Rady Gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, a także wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie kontroli. W roku 2023 komisja spotkała się 2 razy.

■ **Komisja Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia** - 4 radnych.

Zakres działania Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia obejmuje: edukację szkolno-przedszkolną; politykę i pomoc społeczną, ochronę dziedzictwa narodowego, sport, rekreację i turystykę, partnerstwo międzygminne, profilaktykę i ochronę zdrowia oraz promocję gminy. W roku 2023 komisja spotkała się 2 razy.

■ **Komisja Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego** - 4 radnych.

Zakres działania Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego obejmuje: gospodarke gruntami, łowiectwo i gospodarke leśną, zaopatrzenie w wodę, ochronę środowiska naturalnego, kanalizację sanitarną, gospodarke odpadami komunalnymi, gospodarke przestrzenną gminy, utrzymanie porządku i czystości w sołectwach, obronę cywilną, ochronę przeciwpożarową, gospodarke wodną i meliorację, zaopatrzenie w energię elektryczną i gaz oraz odnawialne źródła energii, utrzymanie dróg gminnych, nazewnictwo ulic i bezpieczeństwo publiczne. W roku 2023 komisja spotkała się 3 razy.

■ **Komisja Finansów i Budżetu** - tworzy ją 5 radnych. W roku 2023 komisja spotkała się 4 razy.

■ **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, w skład której weszło 4 radnych, będących jednocześnie członkami innych stałych komisji. Komisja ta rozpatruje skargi na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, a także wnioski oraz petycje składane przez obywateli. W roku 2023 komisja spotkała się 2 razy.

Stałe komisje są organami pomocniczymi Rady Gminy Białogard. Mają one istotny wpływ na politykę Gminy i ostateczny kształt uchwał.

W 2023 roku Rada Gminy Białogard realizowała plan pracy przyjęty uchwałą nr **LXXIX/410/2023** z dnia 30 marca 2023 r. Obradowała na 17 sesjach.

Frekwencja radnych w roku 2023 wyniosła 79 %. Rada Gminy pracowała kolegialnie, rozpatrując sprawy na posiedzeniach komisji i podejmując decyzje na sesjach w drodze uchwał.

Koszt transmisji obrad sesji za cały 2023 r. wyniósł 7 348,02 zł. Łączne wydatki roku 2023 r. na Radę Gminy to koszt 121 007,85 zł.

W roku 2023 troje radnych zrezygnowało, z różnych powodów, z pełnienia funkcji członka Rady Gminy Białogard.

Organem wykonawczym jest Wójt, który wykonuje uchwały Rady, a także zadania określone w Statucie, przepisach prawa, kieruje bieżącymi sprawami Gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz.

Swoje zadania wykonuje przy pomocy Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych i jednostek pomocniczych. Jednostki organizacyjne Gminy tworzy, przekształca, likwiduje i wyposaża w majątek - Rada Gminy.

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Białogard obejmuje: Urząd Gminy Białogard, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie, Gminną Bibliotekę Publiczną w Stanominie, Szkołę Podstawową im. ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie, Szkołę Podstawową im. Jana Brzechwy w Rogowie, Szkołę Podstawową im. Juliana Tuwima w Stanominie oraz Gminny Żłobek w Kościernicy „Przystanek Maluszka”.

1.3. Sołectwa - gminne jednostki pomocnicze.

W Gminie tworzy się jednostki pomocnicze - sołectwa.

O utworzeniu, połączeniu, podziale i zniesieniu jednostki pomocniczej rozstrzyga Rada Gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych mieszkańców.

Gmina Białogard swym obszarem obejmuje 33 sołectwa oraz 53 miejscowości. Poniżej przedstawiamy sołectwa Gminy Białogard wraz z wchodzącymi w ich skład

miejscowościami. Rok 2023 nie przyniósł żadnych zmian w tym zakresie w stosunku do roku 2022.

Tab. nr 1. Wykaz Sołectw wraz z miejscowościami.

Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
Białogórzyno	Białogórzyno, Białogórzynko, Stajkowo, Wronie Gniazdo
Buczek	Buczek, Zaspy Małe
Byszyno	Byszyno, Przegonia
Czarnowęsy	Czarnowęsy, Tarpnowo
Dargikowo	Dargikowo
Dębczyno	Dębczyno
Góry	Góry, Liskowo
Gruszewo	Gruszewo
Klępino Białogardzkie	Klępino Białogardzkie
Kościernica	Kościernica
Stanomino	Stanomino
Lulewice	Lulewice
Lulewiczki	Lulewiczki
Łęczno	Łęczno, Łęczynko, Łęczenko, Żabiniec
Moczyłki	Moczyłki
Nasutowo	Nasutowo, Kamosowo
Nawino	Nawino
Nosówko	Nosówko
Pękanino	Pękanino, Pękaninko
Podwilcze	Podwilcze
Pomianowo	Pomianowo
Pustkowo	Pustkowo, Leśniki, Pustkówko, Strzelec, Ząbki
Rarwino	Rarwino
Redlino	Redlino, Trzebiele
Rogowo	Rogowo
Rościno	Rościno
Rychowo	Rychowo
Rychówko	Rychówko, Laski, Sińce
Rzyszczewo	Rzyszczewo, Wygoda
Zagórze	Zagórze
Żeleźno	Żeleźno
Żelimucha	Żelimucha
Żytelkowo	Żytelkowo

Organizację i zakres działania jednostki pomocniczej, jaką jest sołectwo, ustala rada gminy odrębnym statutem po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut określa w szczególności nazwę i obszar jednostki pomocniczej oraz zasady i tryb wyborów jej organów. Dodatkowo reguluje on organizację i kompetencje organów sołectwa, jak również zakres zadań przekazywanych tej jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji. W statucie znajdują się również odpowiednie postanowienia w sprawie kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością jednostki. Organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka. Sołtys pełni funkcję reprezentacyjną oraz wykonawczą.

Przewodniczący Rady Gminy każdorazowo zobowiązany jest do zawiadamiania sołtysa o sesji rady gminy, który może uczestniczyć w jej pracach na zasadach określonych w statucie, jednak bez prawa udziału w głosowaniu. Zwrot kosztów za udział sołtysa w sesjach rady gminy zależy od uznania poszczególnej rady. Zgodnie z przepisami radni mogą przyznać sołtysowi zwrot wspomnianych kosztów. W przypadku sołtysów naszej Gminy, w 2023 r., była to kwota w wysokości 200 zł miesięcznie.

Kontrolę nad działalnością sołtysa w zakresie bieżącego wykonywania zadań statutowych oraz tych wynikających z ustawy o samorządzie gminnym sprawuje rada gminy. Rada ma prawo żądania, w każdym czasie wszelkich niezbędnych informacji dotyczących funkcjonowania i organizacji sołectwa.

W roku 2023, w wyniku przeprowadzonych wyborów, mieszkańcy sołectw Dębczyno, Stanomino, Rychówko, Pustkowo oraz Moczyłki, powierzyli pełnienie funkcji sołtysów, nowym osobom.

W sołectwach naszej gminy, w omawianym czasie, odbyły się liczne uroczystości i imprezy, organizatorami których byli zarówno sołtysi, rady sołeckie jak i sami mieszkańcy. Zaangażowanie sołectw pozwoliło na udział i zdobycie dotacji w kwocie po 15 000 zł, (100%) w ramach Grantów Sołeckich, z przeznaczeniem na realizację projektu pn. „Bezpieczna zabawa to ważna sprawa”, w ramach którego powstał plac zabaw w Lulewicach oraz „Wiata w sołectwie Nasutowo”, w ramach którego w Kamosowie powstała wiata piknikowa wraz ze stołami i ławkami.

1.4. Ludność i dynamika zmian

Dla rozwoju gminy ważne jest wykorzystanie walorów wynikających z położenia, dogodnych powiązań komunikacyjnych oraz stworzenie warunków zamieszkania konkurencyjnych - w stosunku do obszaru sąsiednich gmin - o równie atrakcyjnym sąsiedztwie obszarów naturalnych, a lepszej dostępności do usług.

Na koniec 2023 roku w naszej gminie zameldowanych na pobyt stały było 7105 osób, w tym 3472 kobiet. Poniższe tabele przedstawiają bardziej szczegółowe dane.

Tab. nr 2. Pobyty stały

Zameldowania osób na pobyt stały w gminie Białogard w 2023 roku		
Liczba osób zameldowanych z innej gminy	Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych	Liczba osób, które zmieniły miejsce zameldowania w obrębie gminy Białogard
91	50	55
RAZEM: 196		

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. nr 3. Wymeldowania z pobytu stałego

Wymeldowania z pobytu stałego z gminy Białogard w 2023 roku	
Liczba osób wymeldowanych	Liczba osób zmarłych
149	88
RAZEM: 237	

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. nr 4. Stan ludności Gminy Białogard

Stan ludności – porównanie lat 2021-2023				
Rok	Liczba ludności na 31.12. zameldowanych w gminie Białogard		Urodzenia dzieci, które są zameldowane w gminie Białogard	Zgony osób ostatnio zameldowanych w gminie Białogard
	pobyt stały	pobyt czasowy		
2021	7199	85	60	109
2022	7154	68	30	88
2023	7105	65	50	88

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

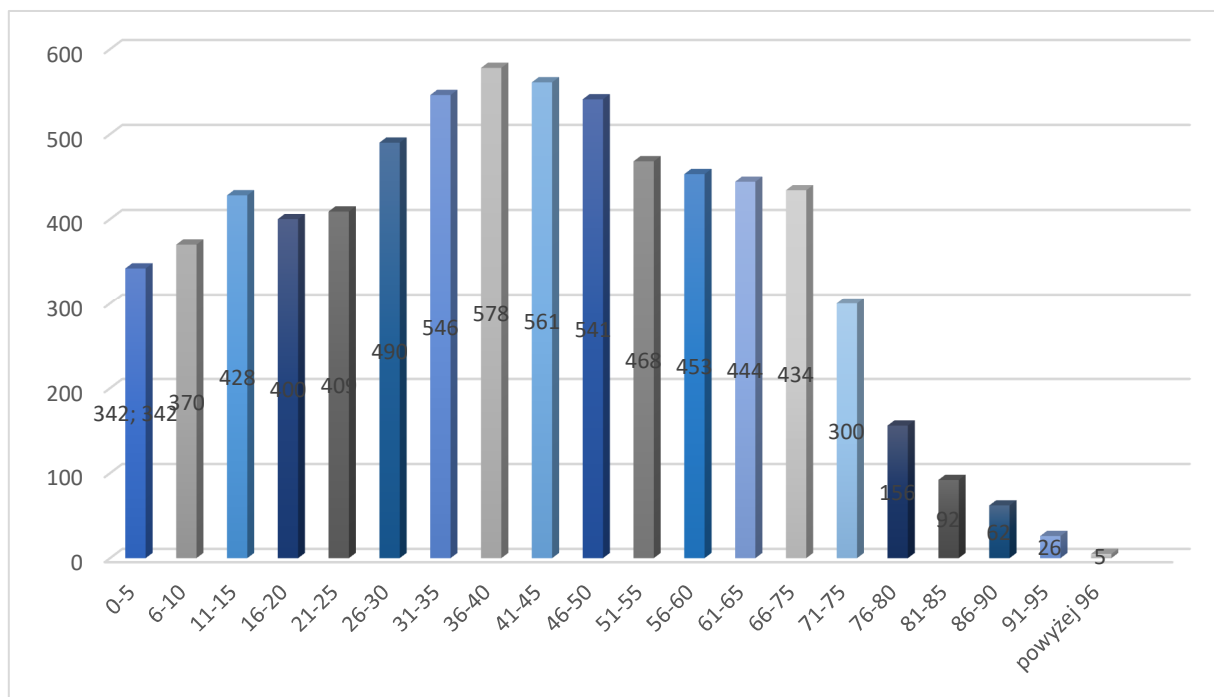
Tab. nr 5. Statystyka ludności Gminy Białogard

Statystyka ludności wg płci na koniec 2023 roku (pobyt stały)			
Wiek	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
0-5	183	159	342
6-10	204	166	370
11-15	225	203	428
16-20	213	187	400
21-25	223	186	409
26-30	233	257	490
31-35	301	245	546
36-40	304	274	578
41-45	303	258	561
46-50	277	264	541
51-55	244	224	468
56-60	223	230	453
61-65	250	194	444
66-75	213	221	434
71-75	135	165	300
76-80	53	103	156
81-85	25	67	92

86-90	17	45	62
91-95	6	20	26
Powyżej 96	1	4	5
Ogółem	3633	3472	7105

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Wykres nr 1. Statystyka ludności Gminy Białogard wg wieku

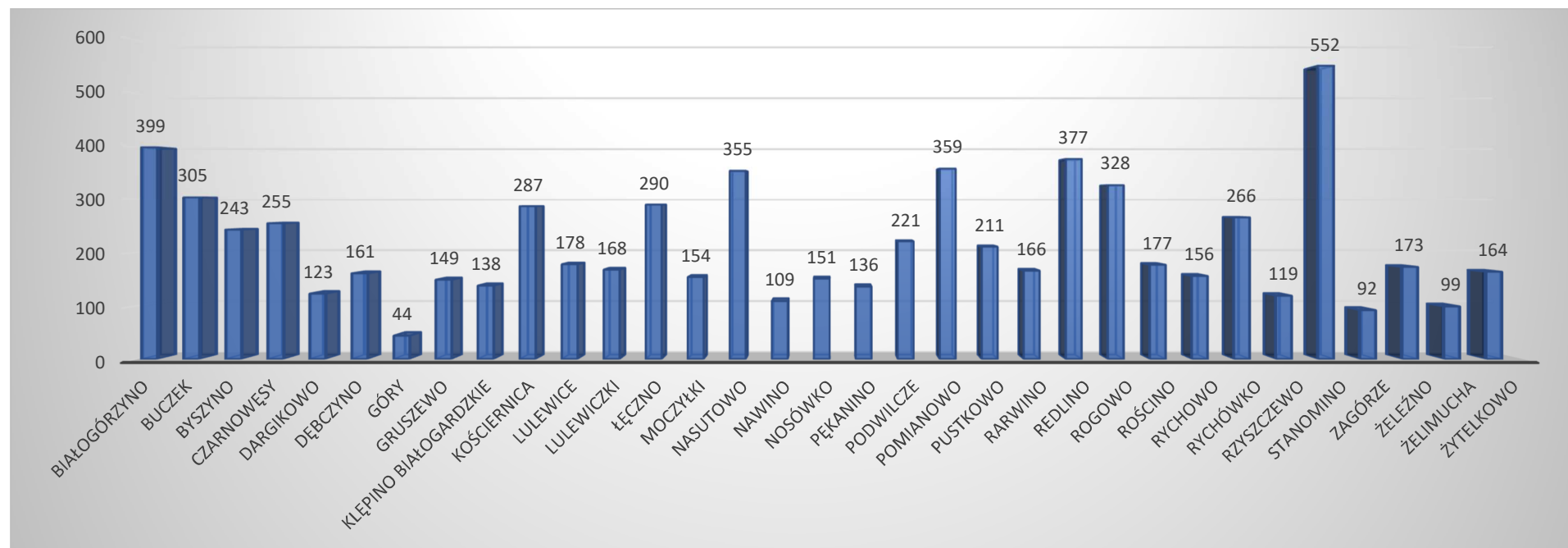
Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. nr 6. Statystyka ludności wg podziału na sołectwa na dzień 31.12.2023 r. (pobył stały)

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności (pobył stały)		
		2021	2022	2023
1.	Białogórzyno	407	403	399
2.	Buczek	315	316	305
3.	Byszyno	253	247	243
4.	Czarnowęsy	272	264	255
5.	Dargikowo	121	123	123
6.	Dębczyno	159	161	161
7.	Góry	48	44	44
8.	Gruszewo	160	150	149
9.	Kłębino Białogardzkie	140	139	138
10.	Kościernica	289	289	287
11.	Lulewice	167	170	178
12.	Lulewiczki	165	166	168
13.	Łęczno	280	283	290
14.	Moczyłki	149	156	154
15.	Nasutowo	385	372	355
16.	Nawino	119	113	109
17.	Nosówko	156	155	151
18.	Pękanino	123	135	136
19.	Podwilcze	218	219	221
20.	Pomianowo	362	357	359
21.	Pustkowo	215	209	211
22.	Rarwino	168	167	166
23.	Redlino	351	372	377
24.	Rogowo	322	323	328
25.	Rościno	179	176	177
26.	Rychowo	171	158	156
27.	Rychówko	281	272	266
28.	Rzyszczewo	133	121	119
29.	Stanomino	564	556	552
30.	Zagórze	98	101	92
31.	Żeleźno	175	175	173
32.	Żelimucha	97	99	99
33.	Żytkowo	157	163	164

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Wykres 2. Statystyka ludności wg podziału na sołectwa na 31.12.2023 r. (pobyty stały)

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Można zaobserwować jak kształtuje się liczba mieszkańców poszczególnych sołectw w latach 2022 - 2023. I tak widać, w Lulewicach przybyło 8 osób, w Łęczynie 7, w stosunku do roku 2022, a jednocześnie, w tym samym czasie, w Nasutowie, Buczku, Czarnowęsach, Zagórze odnotowano spadek, aż o 46 osób (17, 11, 9 i 9). Ogólnie jak wskazują dane statystyczne, w naszej gminie niestety, odnotowujemy spadek ludności w stosunku do roku 2022 – łącznie o 52 osoby. Istotnym jest jednak fakt, iż w 2023 r. na wniosek przyszłych mieszkańców naszej gminy, nadanych zostało 28 numerów nowym, powstającym nieruchomościom mieszkalnym. Nadanie numeru nie jest tożsame z meldunkiem osób w nich zamieszkujących. W perspektywie właściciele tych nieruchomości, po zakończeniu prowadzonej inwestycji, powinni dopełnić formalności w ewidencji ludności. A zatem miejmy nadzieję, że liczba mieszkańców w kolejnych latach jednak będzie rosła.

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności wg przedziału wiekowego (pobyt stały)				Łączna liczba dzieci w stosunku do ogółu mieszkańców w sołectwie w [%]
		0-5 lat	6-10 lat	11-15 lat	Razem	
1.	Białogórzyno	27	26	27	80	20,05
2.	Buczek	14	15	19	48	15,74
3.	Byszyno	12	9	12	33	13,58
4.	Czarnowęsy	9	12	12	33	12,94
5.	Dargikowo	5	7	5	17	13,82
6.	Dębczyno	5	8	9	22	13,66
7.	Góry	3	0	3	6	13,64
8.	Gruszewo	6	3	9	18	12,08
9.	Kłębino Białogardzkie	5	1	12	18	13,04
10.	Kościernica	12	12	10	34	11,85
11.	Lulewice	8	8	13	29	16,29
12.	Lulewiczki	11	8	16	35	20,83
13.	Łęczno	17	12	15	44	15,17
14.	Moczyłki	6	1	12	19	12,34
15.	Nasutowo	22	18	23	63	17,75
16.	Nawino	1	4	9	14	12,84
17.	Nosówko	10	10	8	28	18,54
18.	Pękanino	1	13	9	23	16,91
19.	Podwilcze	14	13	16	43	19,46
20.	Pomianowo	16	18	23	57	15,88
21.	Pustkowo	17	10	11	38	18,01
22.	Rarwino	3	14	6	23	13,86
23.	Redlino	30	26	17	73	19,36
24.	Rogowo	11	23	20	54	16,46
25.	Rościno	8	10	11	29	16,38
26.	Rychowo	7	12	12	31	19,87
27.	Rychówko	10	15	19	44	16,54
28.	Rzyszczewo	5	8	6	19	15,97
29.	Stanomino	20	34	27	81	14,67
30.	Zagórze	3	2	7	12	13,04
31.	Żeleźno	9	2	9	20	11,56
32.	Żelimucha	4	4	8	16	16,16
33.	Żytkowo	10	13	13	36	21,95

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

Tab. Nr 7. Liczba dzieci i młodzieży do 15 roku życia zamieszkujących poszczególne sołectwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych w tych sołectwach na dzień 31.12.2023 r.

W tabeli nr 7 przedstawione zostały dane dotyczące liczby dzieci i młodzieży do 15 roku życia zamieszkujących poszczególne sołectwa w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców zameldowanych w tych sołectwach.

Zwrócić należy uwagę na dane z kolumny pierwszej, w której przedstawiona jest liczba dzieci w wieku żłobkowo-przedszkolnym. Nie bez znaczenia jest ta liczba, ponieważ zarówno oddany w 2022 r. do użytku żłobek gminny jak i planowana do uruchomienia nowa placówka przedszkola gminnego, mają zaspokoić potrzeby naszych mieszkańców w zakresie miejsc opieki nad najmłodszymi.

1.5. Gospodarstwa rolne

Według stanu na 31.12.2023 r. na terenie gminy funkcjonowały 2933 gospodarstwa. Ograniczenie możliwości większego rozwoju produkcji rolnej, wynika z dużej liczby indywidualnych gospodarstw rolnych (1646 gospodarstw) o bardzo małej powierzchni - do 1ha.

Szansą rozwoju dla małych gospodarstw rolnych może być agroturystyka oraz rolnictwo ekologiczne. Nasza gmina posiada korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa. Warunki przyrodniczo - glebowe sprzyjają uprawie ziemniaków, żyta, pszenicy, jęczmienia, owsa, buraków pastewnych, wyki, łubinu i kukurydzy na zielonkę. Posiada ona charakter rolniczo - leśny.

W 2023 roku, w związku z trudną sytuacją finansową, 4 podatników zwróciło się z prośbą do Wójta Gminy Białogard o rozłożenie na raty zaległości z tytułu podatku rolnego i podatku od nieruchomości.

W związku z powyższym wydano 4 decyzje pozytywne na łączną kwotę 31 527,63 zł (z czego kwota 23 507,47 zł to należność główna, a 8 020,16 zł to odsetki od zaległości).

W sprawie odroczenia terminu płatności podatku wydano 3 decyzje pozytywne na łączną kwotę 78 803,00 zł (z czego kwota 76 709,00 zł to należność główna, a 2 094,00 zł stanowią odsetki).

1.6. Podmioty gospodarcze

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG) ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce prowadzenia działalności w gminie Białogard obejmowała w roku 2023, 998 pozycji, z czego status „aktywny” posiadało 308 podmiotów, status „wykreślony” posiadało 521 podmiotów, status „zawieszony” 155 podmiotów, 7 podmiotów prowadziło działalność w formie spółki cywilnej, 1 podmiot oczekuje na rozpoczęcie działalności.

Łącznie w 2023 r. złożono i przetworzono 168 wniosków CEIDG-1, z których:

- 1) otwarcie działalności – 28 wniosków,
- 2) zmiana w CEIDG – 52 wnioski;
- 3) zmiana związana z zawieszeniem działalności to 38 wniosków,
- 4) zmiana związana ze wznowieniem to 23 wnioski,

5) zakończenie prowadzenia działalności to 27 wniosków.

Podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy to przede wszystkim małe i średnie zakłady rodzinne.

Do wiodących branż w gminie zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, przetwórstwo przemysłowe, przetwórstwo owoców i warzyw, obróbka drewna, handel i naprawy pojazdów samochodowych oraz transport.

Z powyższego wynika, że na naszym terenie w roku 2023, 28 podmiotów otworzyło zaś 27, zakończyło swoją działalność.

1.7 Organizacje pozarządowe oraz inne działające na terenie gminy

Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Gminy Białogard w realizacji jej zadań statutowych. Samorząd gminny współpracuje z sektorem pozarządowym zlecając mu realizację zadań publicznych z przekonaniem, że organizacje te znając potrzeby lokalne, mogą realizować je skuteczniej i efektywniej.

Wszelkie działania podejmowane w zakresie współpracy opisywane są corocznie w **Rocznym programie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi**. Cel nadrzędny współpracy Gminy Białogard z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, określony w rocznym programie współpracy na rok 2023, to lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz podnoszenie poziomu życia mieszkańców gminy. Dla realizacji celu nadrzędnego wyznaczone zostały cele szczegółowe, a wśród nich :

- wspieranie działań na rzecz umacniania istniejących i pobudzania nowych inicjatyw związanych z powstawaniem nowych organizacji pozarządowych w Gminie Białogard działających dla dobra lokalnej społeczności,
- umacnianie w społecznej świadomości poczucia odpowiedzialności za rozwój lokalnego środowiska,
- integracja i wspólne działanie organizacji pozarządowych i gminy dążące do realizacji sfery zadań publicznych,
- promocja działalności organizacji pozarządowych,
- włączenie zainteresowanych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego do realizacji programów służących rozwojowi powiatu.

W ramach drugiego zadania współpraca odbywała się poprzez: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu, popularyzację sportu wśród dzieci i młodzieży, organizowanie lokalnych imprez sportowych, współpracę ze stowarzyszeniami kultury fizycznej przy organizowaniu konkursów. Wysokość dotacji przeznaczonych na realizację zadań wyniosła:

- dla Klubu Sportowego LZS „Sokół” Lulewice w wysokości 23 000,00 zł
- dla Klubu Sportowego LZS „Radew” Białogórzyno w wysokości 42 000,00 zł

Łącznie kwota dotacji dla dwóch klubów sportowych wyniosła 65.000,00 zł.

Nie bez znaczenia jest również współpraca z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z terenu Gminy.

Jednostki OSP jako organizacje pozarządowe, funkcjonujące w oparciu o przepisy ustawy –

Prawo o stowarzyszeniach oraz ustawy o ochronie przeciwpożarowej stanowią ważny element krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG) bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnianie pozostających w dyspozycji zasobów na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń. Strażacy – ochotnicy – to chluba naszej gminy. Wszystkie dotacje zostały rozliczone w terminie określonym ustawą o finansach publicznych.

Tab. nr 8. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Białogard

Lp.	Nazwa Stowarzyszenia, organizacji pozarządowej	Adres
1.	Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe	ul. Wileńska 8, Białogard
2.	Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich Gminy Białogard „Liderka”	Stanomino 31, Stanomino
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Nosówka „Kasztanowiec”	Nosówko 26 a, Białogard
4.	Stowarzyszenie rozwoju wsi Białogórzyno „Spod strzechy w świat”	Białogórzyno 71, Białogard
5.	Stowarzyszenie „Kółko Rolnicze” w Łęcznie	Łęczno 10a, Białogard
6.	Stowarzyszenie „Nasz dom”	Nosówko 23a
7.	Uczniowski Klub Jeździecki „Leonardo”	Dargikowo 28, Białogard
8.	Stowarzyszenie „Razem w Przyszłość”	Sińce 7/1, Białogard

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

W ramach współpracy i w celu realizacji zadań zleconych, Gmina również użyczała grunty i lokale organizacjom pozarządowym.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce realizując zadanie publiczne prowadziło działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży oraz rozwoju i wspierania aktywności społecznej oraz integracji mieszkańców. Realizowany przez Stowarzyszenie Program Umacniania Rodziny ma na celu pomoc dziecku i rodzinie poprzez zapobieganie odseparowaniu dzieci od ich rodzin i bliskiego środowiska (zapobieganie umieszczaniu dzieci w opiece zastępczej) – tj. świadczenie kompleksowego wsparcia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W naszej gminie współpracą objęto 25 rodzin, w których wychowuje się 57 dzieci oraz 48 młodych dorosłych wraz z rodzicami/opiekunami.

Wśród rodzin objętych działaniami Programu znalazły się takie, które mają niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, trudności z przyswajaniem wiedzy dot. stosowania różnych metod wychowawczych, nadużywają alkoholu, osoby bezrobotne, osoby z chorobami psychicznymi, rodzice z poważnymi schorzeniami zdrowotnymi. Niektóre z nich są beneficjentami Ośrodka Pomocy Społecznej.

W roku 2023, w Żeleźnie prowadzona była Placówka Wsparcia Dziennego wraz z działaniami Programu Umocnienia Rodziny w formie pracy bezpośredniej lub w formie pracy zdalnej. Lokal został nieodpłatnie użyty przez Gminę Białogard dla Stowarzyszenia SOS.

Koła gospodyń wiejskich to prężnie działające organizacje, podejmujące się wielu lokalnych inicjatyw społecznych i wzmacniające kapitał ludzki na obszarach wiejskich. W roku 2023r. w naszej gminie funkcjonowało sześć kół (dane z Bazy Internetowej Krajowego Rejestru KGW)

- 1) KGW „Pomorzanki” w Podwilczu – 13 członków
- 2) KGW nad Parsętą w Rościnie – 33 członków
- 3) KGW Byszyno „Byszynianki” – 16 członków
- 4) KGW w Dębczynie – 15 członków
- 5) KGW „Sińcowianki” w Sińcach – 12 członków
- 6) KGW w Redlinie „Redlinianki” – 29 członków

Podejmowane przez KGW inicjatywy są nauką dobrej organizacji i okazją do rozszerzenia własnych zainteresowań i pasji oraz zdobycia nowych umiejętności. Są sposobem na integrację lokalnej społeczności. 25 czerwca 2023r. odbył się konkurs kulinarny „Rozsmakowani w Powiecie Białogardzkim”. Była to impreza integracyjna, także dla osób z niepełnosprawnościami. Triumfowały „Pomorzanki” z Podwilcza daniem z baraniny, zdobywając I miejsce. Jako jedno z sześciu istniejących na terenie gminy Kół, swoim działaniem jednoczy mieszkanki Podwilcza organizując różnego rodzaju spotkania, warsztaty, uroczystości m.in. Dnia Kobiet, Mikołajki czy spotkania wigilijne. W listopadzie, w siedzibie koła, „Pomorzanki” zorganizowały pierwszy „Bal Seniora”.

Koło Gospodyń Wiejskich „Byszynianki” działa na terenie sołectwa Byszyno. Członkami koła są przeważnie osoby starsze. Niemniej jednak poprzez swoje zaangażowanie organizują spotkania wigilijne dla seniorów, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień dziecka, babci i dziadka. Pomagają w organizowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dla mieszkańców gminy, „Wigilii pod gwiazdami”. W 2023 roku zajęły I miejsce w konkursie na wieniec dożynkowy.

KGW w Dębczynie oraz KGW Redlinianki z Redlina, jako początkujące Koła, swoją aktywność podkreśliły udzielając się przy organizacji obchodów 11 listopada oraz „Wigilii pod gwiazdami”, dostarczając na te uroczystości, własnoręcznie wypieczone ciasta.

Członkinie KGW „Sińcowianki” to uzdolnione panie, które realizują się w sztuce wiązania sznurków czyli makramy. Stąd organizowane warsztaty tworzenia ozdób ze sznurków, bez użycia drutów czy szydełek. Koniec roku to był czas intensywnego udziału w warsztatach ozdób bożonarodzeniowych oraz w Jarmarku bożonarodzeniowym, który odbył się w Białogardzie. Rok 2023 był bardzo udany dla KGW nad Parsętą w Rościnie. Dzięki wsparciu z Fundacji „Biedronka” zorganizowane zostały 3 spotkania międzypokoleniowe. Udział w konkursie Lasów Państwowych „Natura od kuchni”, zaowocował pozyskaniem kwoty 10 000 zł, jako dofinansowania, za które przygotowano stoisko dożynkowe, promujące nasze polskie wyroby z darów natury. Wydany został również pierwszy „Przepiśnik Rościński”. Członkinie Koła nad Parsętą aktywnie uczestniczą

w organizowanych różnego typu warsztatach oraz przygotowaniach „Wigilii pod gwiazdami” m.in. dostarczając pierogi własnego wyrobu.

KGW „Byszynianki” z Byszyna I miejsce w konkursie na wieniec dożynkowy

KGW w Dębczynie

KGW „Sińcowianki” z Sińc

Stoisko dożynkowe KGW nad Parsętą w Roślinie

2. SYTUACJA FINANSOWA GMINY

2.1. Wysokość budżetu

Przygotowanie i uchwalanie budżetu jest zadaniem odpowiedzialnym i bardzo ważnym tak z punktu widzenia wykonawców, jak i beneficjentów czyli społeczności lokalnej. Realizacja budżetu powoduje obciążenie finansowe mieszkańców oraz wpływa bezpośrednio i pośrednio na poziom ich życia, na dalszy rozwój społeczno-gospodarczy, a także poprzez rozwój infrastruktury przyczynia się do ułatwienia życia codziennego.

Przy opracowywaniu projektu budżetu na 2023 r. brane były pod uwagę aktualnie obowiązujące regulacje prawne, potrzeby wyrażane przez mieszkańców, radnych, komisje rady i jednostki pomocnicze - sołectwa oraz jednostki organizacyjne Gminy. Ważne było i jest, prawidłowe rozpoznawanie rzeczywistych potrzeb i interesów mieszkańców. Dokonując tej oceny, pod uwagę brane były dodatkowe zadania, coraz częściej, nakładane przez administrację rządową oraz zadania zlecone ustawami.

Najważniejszym było jednak, dokonanie realnej oceny możliwości dochodowych Gminy na tle sytuacji ekonomiczno-finansowej mieszkańców, podmiotów gospodarczych oraz zmian jakie wprowadza rząd RP.

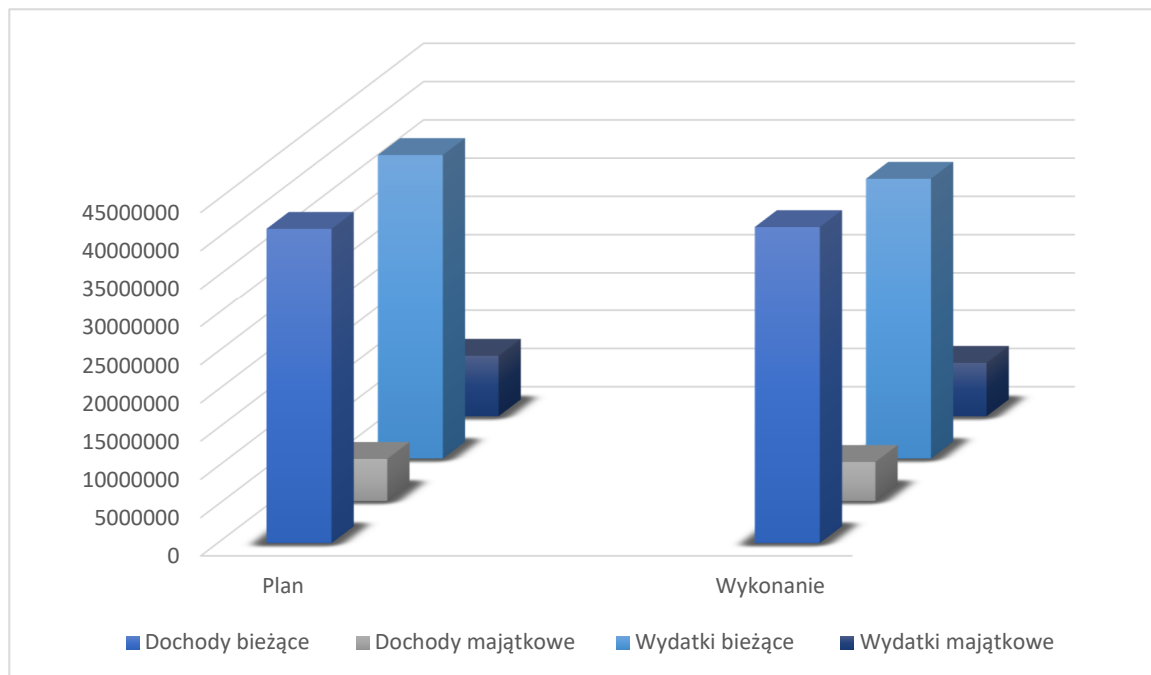
Budżet gminy jest rocznym planem dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów jednostki. Rada Gminy uchwaliła budżet na rok 2023 uchwałą Nr LXXIV/377/2022 z dnia 27 grudnia 2022 r. Poniżej wykonanie dochodów i wydatków w roku 2023.

Tab. nr 9. Wykonanie dochodów i wydatków

Wykonanie dochodów i wydatków gminy Białogard - rok	Plan dochodów w zł	Wykonanie dochodów w zł	Plan wydatków w zł	Wykonanie wydatków w zł
2023	46.661 399,07	46. 494 153,63	47.706 112,87	43.677 781,40

Źródło: Sprawozdanie finansowe za 2023 r.

Wykres nr 3. Porównanie poziomu dochodów i wydatków z budżetu gminy w roku 2023 (w złotych)

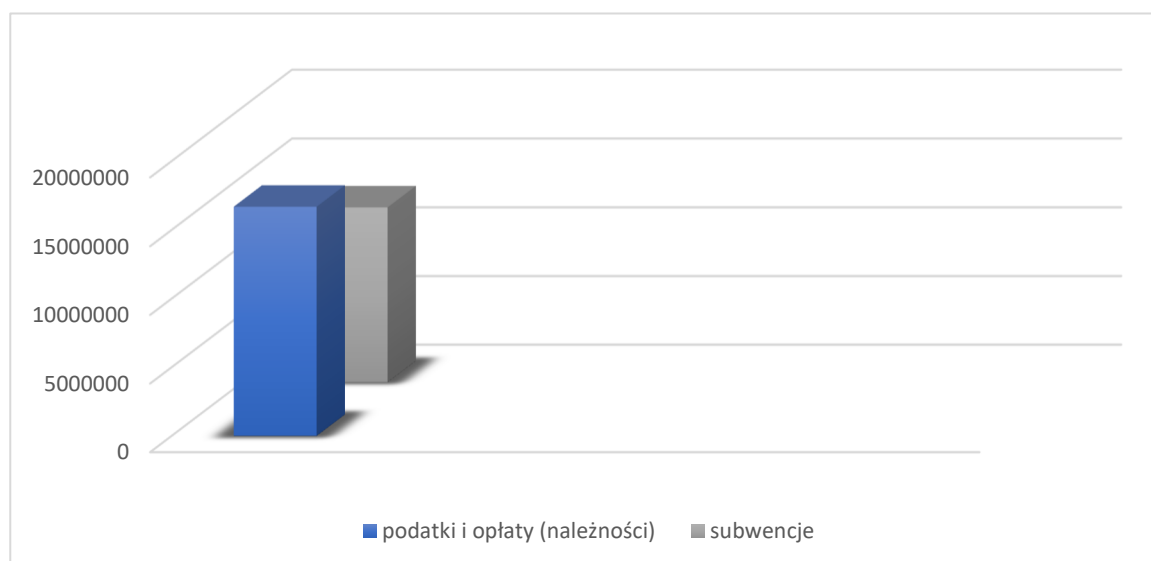

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2023 r.

Na dochody własne Gminy składają się dochody z następujących grup:

- 1) podatki i opłaty,
- 2) udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu Państwa,
- 3) dochody majątkowe.

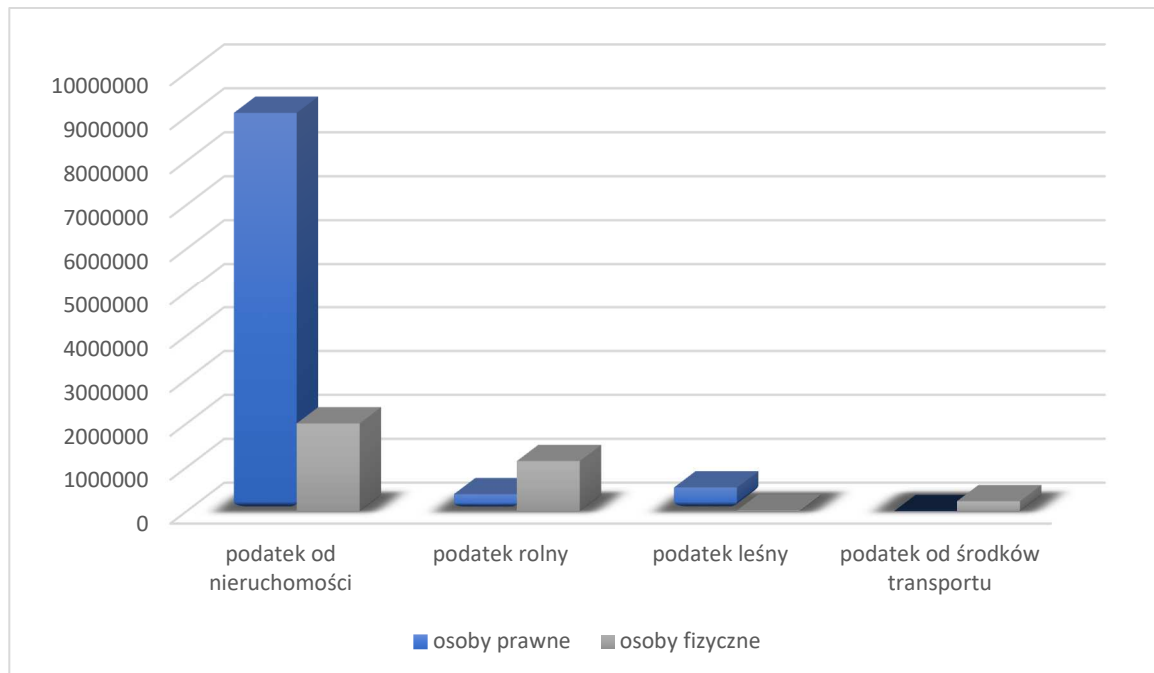
Wykres nr 4. Udziały poszczególnych składników w dochodach gminy (w złotych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2023 r.

Podatki lokalne należą do głównych źródeł dochodów własnych gminy, dlatego odgrywają ważną rolę w budżecie Jednostki Samorządu Terytorialnego. Wielkość wpływów z tytułu podatków samorządowych do budżetu jest zależna od charakteru i położenia gminy oraz określenia stawki podatku przez Radę Gminy.

Wykres nr 5. Wpływ podatków lokalnych od osób fizycznych i prawnych w 2023 r. (w złotych)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2023 r.

W przypadku naszej Gminy podatki i opłaty stanowią najistotniejsze źródło dochodów, przy czym najwyższe wpływy są z podatków od nieruchomości opłacanych przez osoby prawne, które posiadają na terenie gminy budynki i budowle.

Kolejną znaczącą grupą dochodów są **subwencje**, z których ponad 52,26% stanowi subwencja oświatowa. Stanowi ona również główną pozycję wydatkową w naszym budżecie.

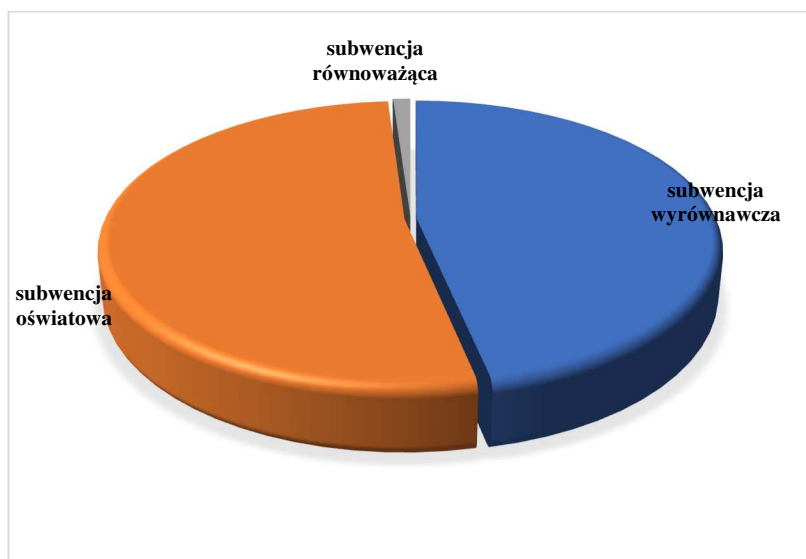
Niestety w praktyce subwencja nie wystarcza na pokrycie wszystkich kosztów ponoszonych przez Gminę w zakresie finansowania oświaty. Brakująca część musi być pokryta ze środków własnych, kosztem innych zadań i inwestycji. Każda zmiana systemowa zmierzająca w stronę zrównania subwencji i rzeczywistego kosztu funkcjonowania oświaty będzie dużą ulgą dla budżetu gminy. Każde ustawowe zwiększenie kosztów funkcjonowania oświaty, któremu nie towarzyszy odpowiednie zwiększenie subwencji, jest znaczącym obciążeniem dla naszego budżetu.

Tab. nr 10. Poziom subwencje w 2023 r. - dochody wykonane (w złotych)

RODZAJ SUBWENCJI	ROK 2023
Subwencja wyrównawcza	4 943 746,00 zł
Subwencja oświatowa	5 536 813,00 zł
Subwencja równoważąca	114 762,00 zł
Razem	10 595 321,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2023 r.

Wykres nr 6. Subwencje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu za 2023 r.

2.2. Poziom zadłużenia Gminy

Zobowiązania z tyt. kredytów i pożyczek w tym pożyczka z budżetu państwa na dzień 31.12.2023 r. wynosi 16 863 499,57 zł.

Zobowiązania wymagalne wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wynoszą 0,00 zł.

Zobowiązania niewymagalne wg stanu na dzień 31.12.2023 r. (wykazane w sprawozdaniu Rb-28S) wynoszą 1 788 081,63 zł.

2.3. Zaległości podatkowe podatników (należności Gminy)

Na 31.12.2023 r. ilość kartotek podatkowych osób fizycznych wyniosła: 3501. Należności to

kwota ogółem 4 699 890,06 zł (w tym podatek rolny, leśny i od nieruchomości).

Wpłaty z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego wyniosły 3 154 433,91 zł, zaś wpłaty z tytułu odsetek podatkowych stanowiły kwotę 43 290,56 zł.

Saldo końcowe podatku wynosi 1 545 456,15 zł – jako należność główna, w tym:

* zaległości wymagalne 1 479 737,50 zł,

* zaległości niewymagalne 101 703,38 zł (zaległości których termin płatności przypada poza rok podatkowy),

* nadpłaty z tytułu podatku 35 984,73 zł.

Zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego na 31.12.2023r. wynoszą 1 479 737,50 zł w tym: zaległości z tytułu podatku od nieruchomości 1 230 928,91 zł,

zaległości z tytułu podatku rolnego 246 385,98 zł,

zaległości z tytułu podatku leśnego 2 422,61 zł.

Podatnicy posiadający zaległości:

- 528 podatników z kwotą zaległości powyżej 16 zł (kwota kosztów upomnienia),
- 542 podatników z kwotą zaległości od 0,01 zł do wysokości kosztów upomnienia.

Należności z tytułu **podatku od środków transportowych od osób fizycznych** wynoszą 241 130,88 zł, z czego wpłaty stanowią kwotę 227 397,42 zł + wpłacone odsetki 16 442,02 zł.

Zaległości z tytułu podatku na 31.12.2023r. wynoszą 13 733,46 zł.

Podatnicy posiadający zaległości:

- * 4 podatników z kwotą zaległości powyżej 16 zł (kwota kosztów upomnienia),
- 2 podatników z kwotą zaległości poniżej kosztów upomnienia.

Należności z tytułu **podatku od środków transportowych od osób prawnych** wynoszą 3 210,00 zł, z czego wpłaty stanowią kwotę 3 210,00 zł + wpłacone odsetki 30,00 zł.

Zaległości na 31.12.2023r wynoszą 0,00 zł.

Należności z tytułu **podatku rolnego od osób prawnych** na 2023 r. wynoszą 389 605,20 zł z czego wpłaty stanowią kwotę 388 169,71 zł + wpłacone odsetki 815,89 zł.

Zaległości z tytułu podatku rolnego na 31.12.2023r wynoszą 1 871,49 zł.

Nadpłaty z tytułu podatku rolnego na 31.12.2023r wynoszą 436,00 zł.

Podatnicy posiadający zaległości:

- 5 podatników z kwotą zaległości od 1,00 zł do 9,00 zł,
- 4 podatników z kwotą zaległości powyżej 9,00 zł.

Należności z tytułu **podatku od nieruchomości od osób prawnych** wynoszą 9 601 158,92 zł, z czego wpłaty stanowią kwotę 9 091 011,19 zł + wpłacone odsetki 4 556,11 zł.

Zaległości na 31.12.2023 r. wynoszą 510 320,49 zł.

Nadpłaty podatku na 31.12.2023 r. wynoszą 172,76 zł.

Podatnicy posiadający zaległości z tytułu podatku od nieruchomości:

- 3 podatników z kwotą zaległości od 3,00 zł do 6,00 zł,
- 6 podatników z kwotą zaległości powyżej 6,00 zł.

Należności z tytułu **podatku leśnego od osób prawnych** wynoszą 541 900,42 zł, z czego wpłaty stanowią kwotę 541 075,19 zł + wpłacone odsetki 21,81 zł.

Zaległości na 31.12.2023 r. wynoszą 838,00 zł.

Nadpłaty podatku na 31.12.2023 r. wynoszą 12,77 zł.

Podatnicy posiadający zaległości z tytułu podatku leśnego:

- 1 podatnik z kwotą zaległości do 10,00 zł
- 1 podatnik z kwotą zaległości powyżej 10,00 zł

W celu odzyskania należnych podatków, wobec dłużników prowadzone jest postępowanie windykacyjne. Na zaległości z tytułu podatków od osób fizycznych i prawnych w 2023 roku wystawiono ogółem 1046 upomnień (w tym: dla osób fizycznych 1002 i 44 dla osób prawnych).

Do Naczelnika Urzędu Skarbowego celem przymusowego ściągnięcia zaległości podatkowych skierowano 541 administracyjnych tytułów wykonawczych dotyczących osób fizycznych i 8 administracyjnych tytułów wykonawczych dotyczących osób prawnych.

3. STAN REALIZACJI INWESTYCJI

3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2023

Tab. nr 11. Wykaz zadań inwestycyjnych

Zadania inwestycyjne zakończone w 2023 roku				
Lp.	Nazwa zadania	Kwota dotacji w zł	Całkowita kwota inwestycji w zł	Uwagi
1.	Budowa Przystani Kajakowej - Zadanie nr 1 Byszyno gm. Białogard	293 345,77	390 607,55	Środki RPO WZ 2014-2020
2.	Plac zabaw, siłownia w Dargikowie	54 906,02	56 136,02	Projekt Współpracy z LGD Siła w Grupie ze środków PROW
3.	Przebudowa Szkoły w Stanominie wraz z termomodernizacją i przebudową drogi dojazdowej do stadionu	4 900 000,00	5 619 862,16	Na koniec 2023 r., projekt w trakcie realizacji, w ramach dofinansowania Inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
4.	Trybuny sportowe na stadionie sportowym w Stanominie	26 315,00	52 630,00	Współfinansowane ze środków budżetu Województwa Zachodniopomorskiego z przeznaczeniem na poprawę i modernizację infrastruktury sportowej w 2023 roku
5.	„Bezpieczna zabawa to ważna sprawa”	8 245,00	10 065,40	Konkurs Marszałka Województwa

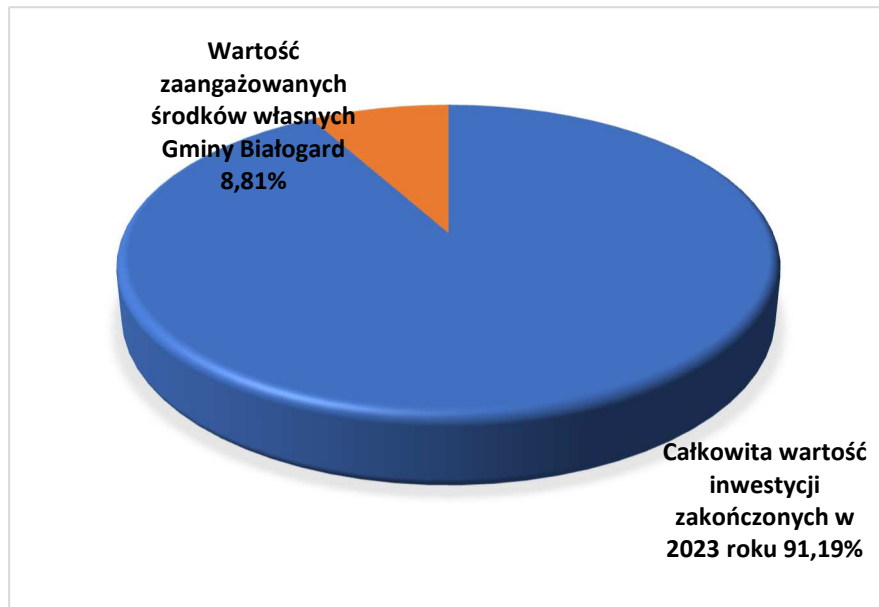
				Zachodniopomorskiego Granty Sołeckie 2023 (w ramach zadania powstał plac zabaw w Lulewicach)
6.	Wiata Piknikowa wraz z wyposażeniem	19 000,00	19 295,20	Konkurs Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Granty Sołeckie 2023 (w ramach zadania powstała wiata piknikowa wraz ze stołami i ławkami w Kamosowie)
7.	Przebudowa drogi gminnej (nie publicznej) w Podwilczu	4 260 588,42	4 484 830,00	Dofinansowanie Inwestycji z Programu Rządowego Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zadanie w trakcie realizacji
8.	Przebudowa drogi gminnej z miejscowości Pustkowo do miejscowości Żeleźno	5 700 000,00	6 000 000,00	Dofinansowanie Inwestycji z Programu Rządowego Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Zadanie w trakcie realizacji.
9.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Zagórze, Zagórze-Nasutowo oraz budowa sieci sanitarnej Gruszewo, Gruszewo-Łęczno	3 020 186,73	3 255 029,38	Dofinansowanie Inwestycji z Programu Rządowego Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.
10.	Stary Kolejowy Szlak Etap III	5 614 930,53	6 056 634,27	Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich - Gmina Białogard jest Partnerem Projektu (wkład własny Gminy Białogard 441 703,74, długość drogi 3,47 km)
11.	Stary Kolejowy Szlak Etap IV	6 716 843,97	7 356 881,97	Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich - Gmina Białogard jest Partnerem Projektu (wkład Gminy Białogard 640 038,00) długość trasy 3,15 km
12.	Dostawa dwóch fabrycznie nowych samochodów typu mikrobus, specjalnie przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych na potrzeby Gminy Białogard	200 000,00	479 314,00	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

13.	Filmowa promocja dziedzictwa i kultury Gminy Białogard	4 860,00	4 860,00	"Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie" Plan Działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 Plan Operacyjny na Lata 2022 - 2023
14.	Dostępny Samorząd -Granty	61 797,70	61 797,70	„Dostępny Samorząd – granty” realizowany w ramach dotacji z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach działania 2.18 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
15.	Wykonanie robót budowlanych remontowo-naprawczych dotyczących odbudowy obiektu świetlicy po pożarze”	429 882,54	429 882,54	Wymiana dachu, sufitów i oświetlenia w świetlicy w Buczku. Środki pozyskane z ubezpieczenia w ramach odszkodowania

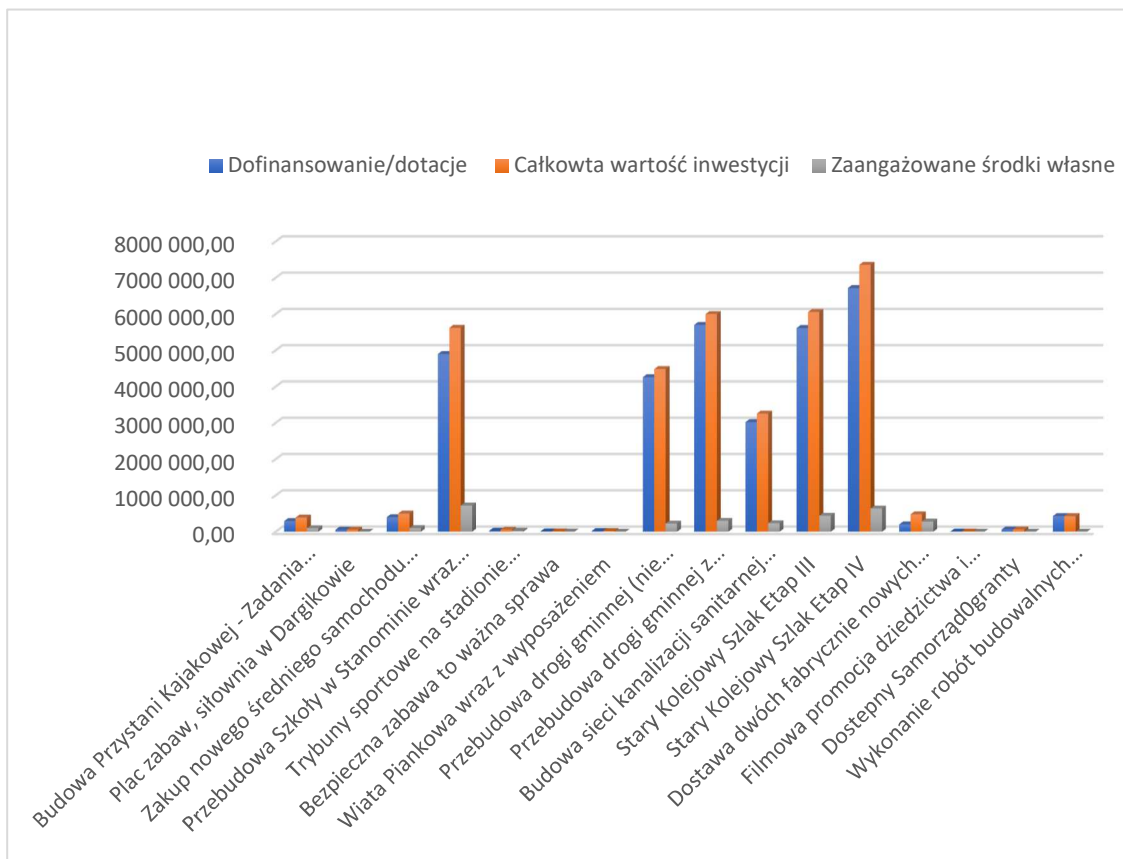
Rok 2023 był kolejnym rokiem wzmożonych inwestycji i dynamicznego rozwoju Gminy Białogard. Przy 43 mln budżecie gminy, nie byłoby to możliwe bez pozyskiwania środków zewnętrznych. W tym miejscu należy podkreślić, że przy zakończonych w 2023 roku inwestycjach, na kwotę łączną 34 277 826,19 zł, środki własne Gminy Białogard wyniosły jedynie 2 966 924,51 zł, co stanowiło 8,66%.

Całkowita wartość inwestycji w zł zakończona w 2023 roku	Wartość zaangażowanych środków własnych Gminy Białogard w inwestycje w 2023 roku (w zł)
34 277 826,19	2 966 924,51

Wykres nr 7. Całkowita wartość inwestycji w stosunku do zaangażowanych środków własnych

Wykres nr 8. Stosunek całkowitej kwoty inwestycji do otrzymanego dofinansowania i wkładu własnego

W 2023 roku Gmina Białogard złożyła wnioski aplikacyjne o środki zewnętrzne, które rozpatrzone zostały pozytywnie, w związku z czym, niżej wymienione zadania inwestycyjne, realizowane będą w roku 2024 oraz latach następnych.

Tab. nr 12. Wykaz zadań inwestycyjnych planowanych w latach 2024 – 2026.

Zadania inwestycyjne, których realizacja planowana jest w latach 2024 - 2026				
Lp.	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania/ dotacji w zł	Całkowita kwota inwestycji w zł	Uwagi
1.	Utworzenie Przedszkola Gminnego w Kościernicy	4 998 000,00	5 100 000,00	Fundusz Inwestycji Lokalnych Polski Ład
2.	Wymiana źródła ciepła w Szkole Podstawowej w Rogowie	0,00	299 969,29	Środki własne
3.	„Gmina Białogard – rozświetlona”	117 040,00	146 300,00	Fundusz Inwestycji Lokalnych Polski Ład
4.	Przebudowa Szkoły w Stanominie wraz z termomodernizacją i przebudową drogi dojazdowej do stadionu	4 900 000,00	5 000 000,00	Fundusz Inwestycji Lokalnych Polski Ład
5.	Węzeł przesiadkowy w Stanominie	4 469 381,00	5 258 095,00	ZIT
6.	Przebudowa drogi w Rogowie	1 890 000,00	2 215 000,00	Fundusz Inwestycji Lokalnych Polski Ład
7.	Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów	1 544 770,00	2 515 156,88	Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej/wniosek w trakcie weryfikacji
8.	Budowa Ścieżki Rowerowej w ciągu drogi powiatowej 3519Z	3 256 500,00	3 301 764,71	ZIT
9.	Budowa drogi dla rowerów na terenie Gminy Białogard - II etap	5 083 337,00	5 980 396,47	ZIT
10.	Aktywizacja osób starszych	1 344 087,00	1 581 278,82	ZIT

11.	Granty Sołeckie	30 000,00	30 000,00	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego/wnioski złożone zostaną z chwilą ogłoszenia konkursu
12.	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Podwilcze	4 260 588,42	4 484 830,00	Fundusz Inwestycji Lokalnych Polski Ład
13.	Przebudowa drogi gminnej z miejscowości Pustkowo do miejscowości Żeleźno	5 700 000,00	6 000 000,00	Fundusz Inwestycji Lokalnych Polski Ład
14.	Cyberbezpieczny Samorząd	600 666,00	600 666,00	Fundusz Europejski na Rozwój Cyfrowy 2021-2027

Źródło: Opracowanie własne

Inwestycje to nieodzowny element rozwoju każdej gminy, miasta czy wsi, to motor napędowy do dalszego rozwoju. To bardzo złożony proces wymagający zaangażowania bardzo wielu ludzi. Procedury trwają od kilku miesięcy do nawet kilku lat i zależą od wielu czynników, zarówno dostępu do środków finansowych, uzgodnień z innymi instytucjami czy też skomplikowanej sytuacji w zakresie własności gruntów.

W roku 2023 zrealizowane zostały inwestycje **na kwotę 34 777 826,19 zł.**

Dla porównania inwestycje roku 2022 zamknęły się kwotą 14 347 376,11 zł, czyli niemal 2,5 (2,423) krotnie zwiększyliśmy kwotę w roku 2023.

3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wydatki ogółem 43 677 781,40 zł.

Wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne oraz wydatki na zakupy inwestycyjne:
6 989 162,26 zł.

W roku 2023 udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 16% i jest o 3,4% niższy niż w roku 2022.

4. ZADANIA REMONTOWE ZREALIZOWANE W SOŁECTWACH

4.1. Remonty dróg gminnych

Zadania remontowe na drogach gminnych wykonane w 2023 roku:

Tab. nr 13 Wykaz wykonanych robót na drogach gminnych w 2023 r.

Remonty dróg gminnych		Koszt w zł	km
1.	Droga gminna w miejscowości Kościernica	30.500,00 zł	0,350
2.	Droga gminna w miejscowości Nawino	35.000,00 zł	0,600
3.	Droga gminna w miejscowości Pustkowo	50.000,00 zł	1,00
4.	Droga gminna w miejscowości Rogowo	37.000,00 zł	0,700
5.	Droga gminna w miejscowości Żelimucha	30.000,00 zł	0,800
6.	Droga gminna w miejscowości Żelimucha	10.000,00 zł	0,5
Razem		192.500,00 zł	3,950
Profilowanie dróg			km
1.	Droga gminna w miejscowości Białogórzyno		0,6
2.	Droga gminna w miejscowości Moczyłki		2,0
3.	Droga gminna w miejscowości Rościno		1,0
4.	Droga gminna w miejscowości Lulewiczki		1,5
Razem			5,1
Inne roboty i zadania			
1.	Zakup materiałów do remontów dróg	176.738,70 zł	2060 ton
2.	Zakup znaków drogowych	3.678,31 zł	
3.	Zakup wiaty przystankowej - Redlino	13.776,00 zł	1 szt.
Razem		194.193,01 zł	

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

W roku 2023 do Organu wpłynęło 80 wniosków o zgodę na zajęcie pasa drogowego. Dotyczyły one zarówno prac związanych z infrastrukturą wodno-kanalizacyjną jak i telekomunikacyjną, energetyczną oraz gazociągową.

Poniżej zestawienie wydanych zezwoleń w formie decyzji, co wynika z ustawy o drogach publicznych oraz w formie umowy, w przypadku dróg gminnych nie posiadających statusu drogi publicznej.

Tab.nr. 14 Zezwolenia na zajęcie pasa drogowego za rok 2023.

ILOŚĆ WYDANYCH ZEZWOLEŃ NA ZAJĘCIE PASA DROGOWEGO W 2023			
DROGI PUBLICZNE - DECYZJE	ILOŚĆ WYDANYCH ZEZWOLEŃ/ DECYZJI	KWOTY Z TYTUŁU NALEŻNEJ OPŁATY - WPŁYW DO BUDŻETU	OPŁATA ROCZNA W KOLEJNYCH LATACH
ZAJĘCIE PASA DROGOWEGO	14	4 167,66 zł	0,00 zł
UMIESZCZENIE URZĄDZEŃ W PASIE DORGOWYM	14	3 543,12 zł	4 599 zł
ŁĄCZNIE:	28	7 710,78 zł	4 599 zł
DROGI WEWNĘTRZNE - UMOWY	ILOŚĆ	KWOTA JAKA WPŁYNEŁA DO BYDŻETU GMINY	OPŁATA ROCZNA W KOLEJNYCH LATACH
ZAJĘCIE PASA DROGOWEGO	26	103 929,33 zł	0,00 zł
UMIESZCZENIE URZĄDZEŃ W PASIE DROGOWYM	26	25 819,54 zł	33 355,54 zł
ŁĄCZNIE:	52	129 748,87 zł	33 355,54 zł

Źródło: Opracowanie własne

Należy podkreślić, że wyszczególnione w tabeli nr 13 kwoty stanowią tylko część wydatków faktycznie poniesionych na realizację zadań własnych związanych z utrzymaniem dróg publicznych i gminnych. Istotnym jednak jest wpływ do budżetu kwot wymienionych w tabeli nr 14, z których wynika, iż stanowiły one ca **137 459,65 zł**.

4.3 Realizacja funduszu sołectkiego.

Fundusz sołectki to pieniądze z budżetu Gminy, które mieszkańcy wsi mogą przeznaczyć na wybrane przez siebie cele. Jednak przedsięwzięcie w ramach funduszu sołectkiego, musi dotyczyć zadania realizowanego na obszarze sołectwa i spełniać trzy warunki:

- służyć poprawie życia mieszkańców,
- należeć do zadań własnych gminy,
- być zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Składany wniosek powinien ponadto zawierać uzasadnienie oraz szacunek kosztów (w ramach środków określonych dla danego sołectwa).

Sołtysi wszystkich sołectw Gminy Białogard, w terminie do 31 lipca 2022 r. poinformowani zostali przez Wójta o wysokości środków przypadających danemu sołectwu w ramach funduszu sołectkiego na 2023 r. Uchwalone przez Zebranie Wiejskie wnioski wraz

z wypracowanymi propozycjami wykorzystania poszczególnych kwot, sołtysi przedłożyli Wójtowi w ustawowym terminie do 30 września 2022r. Wpłynęły 33 wnioski.

W roku 2023 wydatki majątkowe, w tym inwestycje i zakupy inwestycyjne zamknęły się kwotą 6 989 162,26 zł, a zatem kwota wydatkowana na fundusz sołecki – 582 638,30 zł stanowiła 8,34 % tych wydatków.

Wykres nr 9. Wydatki majątkowe a fundusz sołecki

Źródło: Opracowanie własne

Jak widać fundusz sołecki to bardzo znacząca kwota w budżecie gminy, szczególnie tak małej jak nasza. Tym bardziej należy rozważnie planować i wydatkować przyznane sołectwom środki finansowe.

Tab. nr 15. Tabelaryczne zestawienie części zadań wykonanych w ramach funduszu sołeckiego.

Lp.	SOŁECTWO	Przedsięwzięcie w ramach Funduszu Sołeckiego	Wykonanie zadań na 31.12.2023 w zł	Podsumowanie wykonanych wydatków danego sołectwa w zł
1.	Białogórzyno	Remont świetlicy	30 381,00	30 381,00
2.	Buczek	Zakup placu zabaw	25 570,29	25 570,29
3.	Byszyno	Zakup traktorka ogrodowego (kosiarka)	15 990,00	22 367,82
		Doposażenie sołectwa	6 377,82	
4.	Czarnowęsy	Zakup i montaż doposażenia placu zabaw	22 991,47	23 419,47
		Zakup materiałów i urządzeń konserwacyjno-pielęgnacyjnych	428,00	
5.	Dargikowo	Zakup wiaty	11 070,00	14 064,10
		Doposażenie sołectwa	2 994,10	

6.	Dębczyno	Wykonanie placu z polbruku pod wiatą	6 200,00	17 835,44
		Doposażenie świetlicy	11 635,44	
7.	Góry	Zakup i montaż siłowni zewnętrznej	11 139,64	12 369,64
		Dokumentacja projektowa siłowni	1 230,00	
8.	Gruszewo	Ogrodzenie boiska do siatkówki	12 764,00	12 764,00
		Usługi geodezyjne	2 460,00	
9.	Nasutowo	Budowa placu zabaw	24 136,92	29 000,81
		Wiaty z grantów i narzędzia ogrodowe	4 863,89	
10.	Kościernica	Remont świetlicy	24 000,00	24 574,75
		Ułożenie polbruku pod wiatą	574,75	
11.	Rychówko	Położenie wykładziny PCF w Sali Spotkań w Sińcach	6 999,19	6 999,19
12.	Pustkowo	Zakup metalowego domku narzędziowego	4 760,54	19 713,20
		Doposażenie sołectwa	14 952,66	
13.	Lulewice	Zakup i położenie polbruku pod wiatą	7 500,00	16 920,16
		Remont świetlicy	9 420,16	
14.	Lulewiczki	Plac zabaw	18 000,00	18 341,60
		Zakup drogowskazów do posesji	341,60	
15.	Łęczno	Wiaty drewniane ze stołami	22 490,00	23 917,48
		Doposażenie sołectwa	1 427,48	
16.	Moczyłki	Zakup płyt drogowych	17 918 ,64	17 918,64
17.	Nawino	Wiaty drewniane z ławkami i stołami	11 685,00	15 685,00
		Zakup domku narzędziowego	4 000,00	
18.	Nosówko	Zakup kosiarki (traktorek)	15 990,00	17 400,72
		Doposażenie sołectwa	1 410,72	
19.	Pękanino	Zakup tablicy informacyjnych	1 708,00	1 708,00
20.	Podwilcze	Zakup i montaż siłowni zewnętrznej	7 210,56	19 426,96
		Doposażenie sołectwa	12 216,40	
21.	Rarwino	Remont świetlicy	18 349,05	18 349,05
22.	Redlino	Zakup wiaty	16 728,00	26 536,32
		Doposażenie sołectwa	9 808,32	
23.	Rogowo	Zakup blaszanego garażu	18 614,34	24 614,28
		Zakup kruszywa na	5 999,94	

		drogi		
24.	Rościno	Doposażenie placu zabaw	14 040,02	18 138,97
		Doposażenie sołectwa i świetlicy	4 098,95	
25.	Rychowo	Zakup materiałów remontowo-budowlanych	18 290,95	18 290,95
26.	Rzyszczewo	Zakup i montaż ogrodzenia	11 500,00	16 421,47
		Zakup materiałów remontowo-budowlanych i kosiarki	4 921,47	
27.	Stanomino	Zakup placu zabaw	29 104,78	38 562,14
		Doposażenie sołectwa	9 457,36	
28.	Zagórze	Zakup ogrodzenia na placu zabaw i boiska	8 669,00	14 607,00
		Doposażenie sołectwa	5 938,00	
29.	Żeleźno	Zakup stołu betonowego do tenisa stołowego	5 800,00	16 333,89
		Doposażenie sołectwa	10 533,89	
30.	Żytelkowo	Ułożenie płyt betonowych na drodze gminnej	17 945,96	17 945,96
Razem:			582 638,30	582 638,30

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

5.1. Infrastruktura techniczna

Sieć drogową na terenie gminy Białogard tworzą ogólnodostępne drogi publiczne, które ze względu na funkcję jaką pełnią, dzieli się na: wojewódzkie, powiatowe i gminne. Zarządcami dróg, którzy w swoim zakresie zadań mają planowanie budowy, modernizację, utrzymanie i ochronę dróg, są:

- dróg wojewódzkich – Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Koszalinie,
- dróg powiatowych – Zarząd Dróg Powiatowych w Białogardzie,
- dróg gminnych – Gmina Białogard.

Najważniejsze znaczenie dla układu komunikacyjnego gminy mają drogi, które zapewniają połączenie gminy z innymi ośrodkami powiatu białogardzkiego, województwa zachodniopomorskiego i z gminami jak i województwami ościennymi.

Gmina posiada dość dobrze rozwiniętą sieć publicznych dróg twardych. Stan większości tych dróg kwalifikuje je do przebudowy bądź modernizacji polegającej na wymianie nawierzchni,

nadaniu odpowiednich profili, itp. W 2023 r. do Wójta Gminy wpłynęło 38 wniosków od mieszkańców dotyczących potrzeby naprawy nawierzchni dróg będących w zarządzie Gminy.

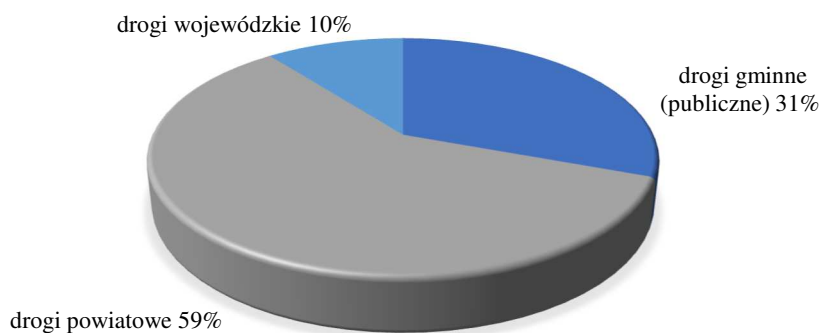
Szkielet dróg gminy Białogard opiera się na 3-ch drogach wojewódzkich o łącznej długości 26,15 km, 23 drogach powiatowych, o łącznej długości ok. 146,66 km, służących zapewnieniu dostępu do dróg wojewódzkich oraz najważniejszych ośrodków i 27 publicznych drogach gminnych o łącznej długości **76,30** km, z czego **5,334** km posiada nawierzchnię asfaltową. Wśród dróg gminnych blisko **6,430** km posiada nawierzchnię tłuczniową, **5,005** km nawierzchnię betonową, **1,020** km kostkę, **2,685** km nawierzchnię brukową, a **55,82** km gruntową

Tab. nr 16. Szkielet układu drogowego gminy Białogard na koniec 2023 r.

Lp.	Rodzaj drogi	Długość ogółem w km		
		2021 r.	2022 r.	2023 r.
1.	drogi wojewódzkie	26,15	26,15	26,15
2.	drogi powiatowe	146,66	146,66	146,66
3.	drogi gminne	76,3	76,3	76,3

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Białogard

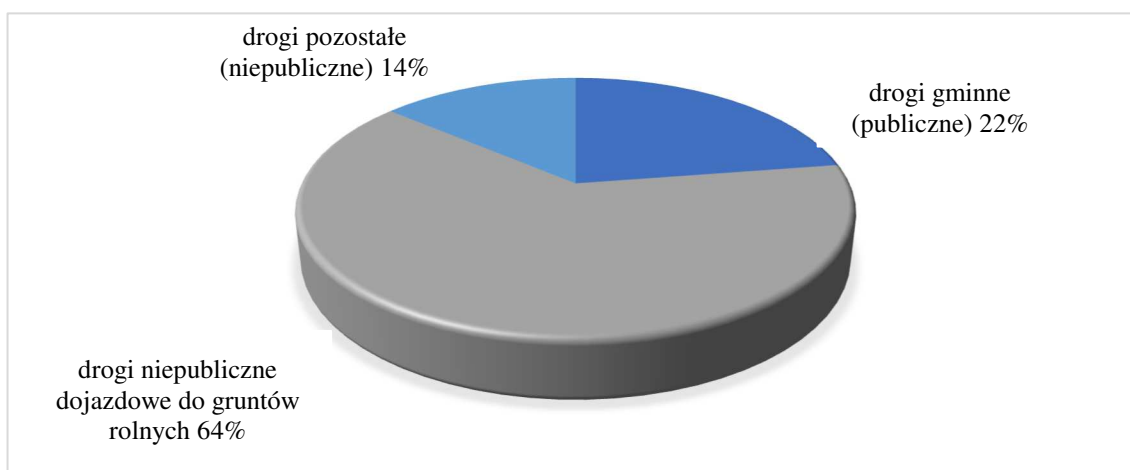
Wykres nr 10. Struktura dróg w gminie Białogard z uwzględnieniem dróg publicznych

Źródło: Opracowanie własne

Łączna długość dróg publicznych zaliczonych do kategorii gminnych wynosi 76,3 km, natomiast wszystkich dróg (łącznie z drogami dojazdowymi do pól) 215 km, z czego 25 km to drogi utwardzone. Długość dróg dojazdowych do gruntów rolnych wynosi 97,955 km, dróg pozostałych 46 km. Drogi gminne to w przeważającej części drogi nieutwardzone.

Wyk. nr 11. Długość dróg gminnych na terenie Gminy Białogard w km

Źródło: Na podstawie danych Urzędu Gminy

Stan tych dróg obecnie nie zagraża bezpośrednio bezpieczeństwu ruchu, natomiast znacząco wpływa na komfort poruszania się nimi. Stan techniczny w wielu miejscach wymaga gruntownych remontów, a co za tym idzie poniesienia przez Gminę wysokich nakładów inwestycyjnych. Dużym utrudnieniem w komunikacji jest stan dróg powiatowych, które również wymagają wysokich nakładów. Niezadawalający stan części infrastruktury drogowej na naszym obszarze generuje działania z zakresu ich przebudowy i modernizacji, a także budowy chodników w celu zapewnienia bezpieczeństwa jej użytkowania. Rozbudowana wysokiej jakości infrastruktura techniczna i komunikacyjna jest gwarantem rozwoju przedsiębiorczości oraz zainteresowania potencjalnych inwestorów zewnętrznych, a tym samym warunkiem rozwoju gospodarczego Gminy.

W roku 2023, jak zostało wykazane w pkt 4.1 Raportu, przeprowadzono remonty kapitalne **3,950 km** dróg gminnych, na łączną kwotę **192.500,00 zł** oraz remonty bieżące (wzmacnianie, profilowanie, wyrównywanie) **ok. 5,1 km**.

Przez teren gminy przebiegają dwa ważne szlaki kolejowe, linia nr 404 na trasie Kołobrzeg-Białogard-Poznań i nr 202 na trasie Gdańsk – Szczecin. Linie te mają istotne znaczenie dla obsługi komunikacyjnej gminy, co również zostało wykazane w Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Na terenie gminy przy drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych zlokalizowane są przystanki autobusowe z zadaszeniami (wiaty). Administrowaniem tych przystanków zajmuje się Urząd Gminy Białogard. Przy drogach wojewódzkich zlokalizowanych jest 14 przystanków, przy powiatowych 49, a przy gminnych 10. Łącznie na terenie gminy znajdują się 73 przystanki z wiatami. W 2023 r. wykonane zostały prace naprawcze, porządkowe i remontowe wymienionych przystanków, m.in., zakup nowej wiaty przystankowej w miejscowości Redlino, oczyszczanie terenów wokół przystanków, wywóz śmieci, koszenie traw.

Sieć elektryczna zasila wszystkie posesje w energię elektryczną. Na istniejących słupach znajduje się 71 opraw oświetleniowych stanowiących własność Gminy oraz 656 opraw stanowiących mienie Energa Oświetlenie Sp. z o.o. W roku 2023 ilość punktów świetlnych zwiększyła się o 1 sztukę w Stanominie.

Poziom zwodociągownia gminy na koniec 2023 r. wynosił ok. 93%, zaś skanalizowania ok. 73,5%.

Stacje zasilające w wodę mieszkańców gminy Białogard to:

- SUW Stanomino zasila: Stanomino, Laski, Sińce, Rychówko, Rychowo, Podwilcze, Zagórze, Nasutowo,
- SUW Dargikowo: Dargikowo, Klępino Białogardzkie, Żyletkowo, Pomianowo, Żeleźno, Buczek, Pomianowo RSP,
- SUW Kościernica: Kościernica, Pustkowo, Pustkówko, Strzelec, Leśniki, Nosówko, Stajkowo, Białogórzyno, Białogórzynko, Pękaninko, Pękanino,
- SUW Rarwino: Rarwino;
- SUW Rościno: Rościno;
- ze stacji uzdatniania wody w Redlinie (Gmina Białogard) dostarczana jest woda do następujących miejscowości gminy Białogard: Redlino, Lulewice, Lulewiczki, Żelimucha. Niżej wymienione miejscowości zasilane są w wodę z innych gmin:
- ze stacji uzdatniania wody w Dębczynie (Miasto Białogard) zasilane są następujące miejscowości gminy Białogard: Moczyłki, Dębczyno, Rogowo, Byszyno, Przegonia, Łęczno, Gruszewo, Kamosowo, Nawino, Rzyszczewo, Czarnowęsy, Żabiniec, Wygoda, Trzebiele,
- ze stacji uzdatniania w Rzęcinie (Gmina Rąbino) dostarczana jest woda dla miejscowości Góry,
- ze SUW-u Zaspy Wielkie (Gmina Tychowo) dostarczana jest woda do miejscowości Zaspy Małe.

Zasoby wodne pokrywają pełne zapotrzebowanie użytkowników - wydajność ujęć wody jest wystarczająca dla zapewnienia zaopatrzenia w wodę dla potrzeb mieszkańców (na potrzeby bytowe oraz dla chowu zwierząt) i przemysłu. Z danych uzyskanych ze spółki RWiK długość sieci wodociągowej na terenie gminy w 2023 r. wynosiła 158,23 km. W tym samym okresie liczba przyłączy do budynków mieszkalnych wynosiła 1578. Stan techniczny sieci wodociągowej określamy jako bardzo dobry, pozwalający na podłączenie nowych odbiorców do maksymalnych możliwości wodociągów. Jakość wody dostarczana mieszkańcom spełnia warunki Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Ilość kontrahentów w Spółce z terenu gminy Białogard w 2023 r. wyniosła 2037, w tym osoby fizyczne 1926 (gospodarstwa), a osoby prawne 111. Ilość punktów odbiorczych na terenie gminy wyniosła 2460, z tego 99,63 % punktów jest opomiarowanych. 1928 punktów odbiorczych odczytywanych jest radiowo, co stanowi 78,66 % wszystkich punktów.

(Źródło: Dane uzyskane na podstawie sprawozdania RWiK za rok 2023)

Tab. nr 17. Stan infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Białogard w roku 2023

Wyszczególnienie	2023
Długość sieci wodociągowej (km)	158,23
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)	1578
% opomiarowanych punktów odbiorczych	99,63
% ogół ludności korzystającej z sieci wodociągowej	92,9

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

Gospodarka ściekowa na terenie gminy obejmuje głównie zakres zagospodarowania ścieków komunalnych. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy mają obowiązek prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych na nieczystości płynne (szamb) oraz ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków, w celu kontroli częstotliwości ich opróżniania oraz opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Na koniec 2023 r. na terenie Gminy Białogard zaewidencjonowanych było 310 sztuk zbiorników, w tym przydomowych oczyszczalni ścieków 167 sztuk.

Ścieki wytworzone przez mieszkańców gminy Białogard są transportowane za pośrednictwem sieci kanalizacyjnej do oczyszczalni ścieków w Białogardzie, gdzie poddawane są mechaniczno-biologicznym procesom oczyszczania. Łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 146,41 km, składa się na nią również 65 sieciowych przepompowni ścieków, 91 przepompowni lokalnych oraz 1413 przyłączy kanalizacyjnych.

Tab. nr 18. Stan infrastruktury kanalizacyjnej na terenie gminy Białogard w roku 2023

Wyszczególnienie	2023
Długość sieci kanalizacyjnej (km)	146,41
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych (szt.)	1413
% ogółu ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	73,5

Źródło: Dane uzyskane z RWiK Sp. z o.o.

W chwili obecnej cena brutto za m³ wody dla gospodarstwa domowego wynosi 13,12 zł zaś ścieków 29,31 zł, a zatem łącznie 42,43 zł i jest niezmienną od 2017 r. Stawka, o której mowa, byłaby nie do udźwignięcia przez nasze społeczeństwo, dlatego Rada Gminy podobnie jak w latach poprzednich, w 2023 r. ustaliła dopłaty z budżetu do m³ wody i ścieków, które wyniosły ponad **2 074 854 zł**.

5.2. Zagospodarowanie przestrzenne.

Gmina Białogard posiada osiem obowiązujących planów miejscowych, obejmujących około 20 % obszaru terytorialnego gminy. Dane te nie zmieniły się w stosunku do roku 2022.

W przeważającej części (pięć z uchwalonych planów miejscowych) opracowano dla realizacji inwestycji polegających na budowie elektrowni wiatrowych wiążących się z możliwością osiągnięcia przez Gminę korzyści, w postaci:

- zwiększenia jej dochodów z tytułu podatku od nieruchomości;
- wybudowania nowych dróg dojazdowych do pól uprawnych;
- dwufunkcyjnego wykorzystania terenów rolnych, bez znacznego uszczerbku dla powierzchni ziemi uprawnej;
- promocji proekologicznego wizerunku Gminy, otwartej na współpracę z inwestorami; poprzez pozyskiwanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł.

W obszarze obowiązywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pod elektrownie wiatrowe wytyczono 87 obszarów na lokalizację wież.

Na dzień 31 grudnia 2023 r., w oparciu o obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Białogard funkcjonowały niżej wymienione zespoły elektrowni wiatrowych:

- „Farmy Wiatrowej Kościernica”, stanowiącej zespół 10 wież elektrowni wiatrowych;
- „Farmy Wiatrowej Podwilcze”, stanowiącej zespół 6 wież elektrowni wiatrowych;
- „Farmy Wiatrowej Gruszewo”, stanowiącej zespół 6 wież elektrowni wiatrowych.
- „Farmy Wiatrowej Nasutowo”, stanowiącej zespół 3 wież elektrowni wiatrowych;
- „Farmy Wiatrowej Lulewice, stanowiącej zespół 5 wież elektrowni wiatrowych;
- Zespół 3 elektrowni wiatrowych w ob. ew. Łącznie.

Najistotniejszą zmianą roku 2023 w zakresie zagospodarowania przestrzennego jest przyjęcie nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nazywaną „rewolucją” w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Znowelizowane przepisy ustawy nałożyły na gminę obowiązek opracowania planów ogólnych w granicach terytorialnych, które do końca 2025 r., mają zastąpić dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W tym miejscu należy podkreślić, że plan ogólny przyjmowany będzie jak każdy dotychczasowy akt planistyczny uchwałą rady gminy, jednak w przeciwieństwie do dotychczasowego dokumentu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, będzie stanowił akt prawa miejscowego.

Plan ogólny jako akt prawa miejscowego, wytyczać będzie m.in. obszary, na których będą mogły być procedowane decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w kierunku budownictwa mieszkaniowego, usługowego itd. Tak istotna zmiana pozwoli gminom na utrzymanie ładu przestrzennego, a co za tym idzie sprostanie oczekiwaniom mieszkańców w zakresie utrzymania dróg i oświetlenia. Do ustawy nie opracowano jednak jeszcze wszystkich aktów wykonawczych, pozwalających na opracowanie planu ogólnego.

Zmiana ustawy, otworzyła również furtkę na zieloną energię, tym samym do czasu powstania planu ogólnego tj. 31 grudnia 2025 r., gminy mają możliwość procedowania zmiany

miejscowych planów jak i ich ustanawiania z przeznaczeniem pod instalacje paneli fotowoltaicznych, bez zgodności tych planów ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Pominięcie elementu zgodności planu ze studium, skraca proces uchwalenia miejscowego planu, jak i też odciąża gminy w zakresie wydatkowania środków z budżetu na przeprowadzenie zmiany studium.

W związku z powyższym na wniosek Inwestorów w roku 2024 Gmina Białogard przystąpi do zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, przyjętych uchwałami w 2010 r. i w 2011 r. w obrębach ewidencyjnych Lulewice, Redlino, Kościernica, Łęczno i Podwilcze oraz opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w ob. ew. Laski w zakresie dopuszczenia lokalizacji paneli fotowoltaicznych.

6. PROGRAMY I ICH REALIZACJA

6.1. Gospodarka odpadami

W 2023 roku odpady komunalne powstające na terenie naszej gminy były odbierane z nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości zamieszkałych czasowo. Obowiązywał system gospodarowania odpadami komunalnymi, w którym właściciele nieruchomości zobowiązani byli do selektywnego zbierania i przekazywania następujących frakcji odpadów komunalnych:

- odpady zmieszane,
- szkło,
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne oraz metal i opakowania wielomateriałowe,
- odpady ulegające biodegradacji.

Zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy sposób gromadzenia odpadów komunalnych odbywał się w systemie pojemnikowym lub workowym o pojemnościach od 60 litrów do 120 litrów w następujących, ujednoliconych kolorach:

- żółty – oznaczony napisem „Metale i tworzywa sztuczne” z przeznaczeniem na: odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe tworzyw sztucznych oraz odpady opakowaniowe wielomateriałowe;
- zielony – oznaczonym napisem „Szkło” z przeznaczeniem na odpady ze szkła, w tym odpady opakowaniowe ze szkła z przeznaczeniem na szkło opakowaniowe i odpady ze szkła;
- niebieski – oznaczone napisem „Papier” z przeznaczeniem na odpady z papieru, w tym tektury, odpady opakowaniowe z papieru i odpady opakowaniowe z tektury,
- brązowy – oznaczony napisem „Bio” z przeznaczeniem na odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów;
- szary lub czarny – z przeznaczeniem na odpady komunalne niesegregowane, tzn. pozostałości po segregacji (pojemniki lub worki o pojemności do 240 litrów).

Obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do gromadzenia odpadów spoczywał na właścicielach nieruchomości. Odpady komunalne zmieszane, niesegregowane (zmieszane), wytwarzane na nieruchomościach niezamieszkałych wyłączonych z gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz nieruchomościach będących własnością Gminy gromadzono w pojemnikach na odpady o pojemnościach: 20l, 35l, 60l, 70l, 110l, 120l, 240l, 1100l, 7000l.

Gmina Białogard liczy **7170** zameldowanych na pobyt stały i tymczasowy mieszkańców (stan na dzień 31.12.2023r.). Na podstawie danych uzyskanych z systemu informatycznego obsługującego gospodarkę odpadami komunalnymi, ustalono iż objętych zostało **5678** mieszkańców (stan na dzień 31.12.2023r.). Na terenie gminy znajdują się 3 nieruchomości rekreacyjno-wypoczynkowe oraz 180 nieruchomości, na których nie powstają odpady komunalne (nieruchomości puste). Porównując zameldowaną liczbę mieszkańców z ilością mieszkańców wskazanych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi szacuje się, że różnica wynosi około **1492** mieszkańców. Należy jednak zauważyć, że różnica ta może być związana z przebywaniem części osób zameldowanych poza terenem gminy Białogard, m.in. poza granicami państwa – pobyty związane z pracą, nauką, leczeniem. Według obowiązujących przepisów liczba zgłoszonych osób zamieszkujących daną nieruchomość nie musi pokrywać się z liczbą osób zameldowanych, aby to jednak stwierdzić, przeprowadzane będą w kolejnych latach, wizje nieruchomości w terenie, w celu weryfikacji, stanu faktycznego.

Sposób rozliczania właścicieli nieruchomości pozostał bez zmian w stosunku do roku 2022, tj. opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana była od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości. Zgodnie z Uchwałą nr LXX/370/2022 Rady Gminy Białogard z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty obowiązującej na terenie gminy Białogard miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny, wynosiła **36,00 zł** miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość. W przypadku, gdy właściciele nieruchomości nie wypełnili obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, Wójt Gminy Białogard na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach może zastosować stawkę opłaty podwyższonej w wysokości **72,00 zł** miesięcznie od jednej osoby zamieszkującej daną nieruchomość. Istotny wpływ na podwyższenie wysokości opłaty za odbiór odpadów komunalnych w 2023 roku miał m.in. wzrost cen usług odbioru odpadów, wzrost opłaty środowiskowej, wzrost produkcji ilości odpadów przez mieszkańców, wzrost cen paliw, wzrost cen energii elektrycznej oraz wzrost płacy minimalnej.

W związku z Uchwałą nr LXX/370/2022 Rady Gminy Białogard, o której mowa wyżej, wprowadzone zostało zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właścicieli nieruchomości kompostujących odpady BIO, w postaci ulgi w wysokości **1,00 zł** miesięcznie od jednej osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

Wójt Gminy Białogard prowadzi rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Przedsiębiorcy, którzy chcą prowadzić działalność polegającą na odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na

terenie naszej gminy, winni uzyskać zaświadczenie potwierdzające wpis do rejestru. Na dzień 31 grudnia 2023 r. sześć podmiotów posiadało uprawnienia do odbioru odpadów komunalnych z terenu naszej gminy.

Tab. nr 19. Wykaz podmiotów uprawnionych do odbioru odpadów komunalnych

lp.	Nazwa podmiotu	Adres
1	Remondis Sanitech Sp. z o.o.	ul. Górecka 104 61-483 Poznań
2	ATF POLSKA Sp. z o.o.	ul. Słoneczna 2b 78-320 Połczyn-Zdrój
3	Zakład Wywozu Nieczystości „Ład-San” s.c. Krystyna Szwed, Tadeusz Szwed, Piotr Gabriel	ul. Ustronie Miejskie 1 78-200 Białogard
4	Zakład Usługowo-Handlowy „JOD-KAR” Zdzisław Jodko	Krzywopłaty 18 78-230 Karlino
5	PRZEDSIĘBIORSTWO GOSPODARKI KOMUNALNEJ Sp. z o.o.	ul. Komunalna 5 75-724 Koszalin
6	EKOSAN Sp. z o.o.	Chałupy 13b 76-024 Świeszyno

Źródło: Dane z rejestru Wójta Gminy

W 2023 roku, w wyniku rozstrzygniętego postępowania przetargowego, odpady komunalne z terenu gminy Białogard odbierane były przez firmę Zakład Wywozu Nieczystości „Ład-San” sc. Krystyna Szwed, Tadeusz Szwed, Piotr Gabriel. Przedsiębiorstwo to świadczyło usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i zamieszkałych czasowo na podstawie umowy nr IZPiPGN.272.36.2022 z dnia 05 grudnia 2022 r.

Firma świadcząca tę usługę zgłaszała nieprawidłowości w segregacji odpadów przez mieszkańców za pomocą miesięcznych protokołów zgodnie z zawartym porozumieniem z dnia 27 lutego 2023 r w sprawie określenia sposobu weryfikacji poprawności stosowania segregacji odpadów komunalnych przez mieszkańców Gminy Białogard. Zgodnie z informacjami przekazanymi w sprawozdaniu rocznym przesłanym do Wójta przez firmę Zakład Wywozu Nieczystości „Ład-San” sc. Krystyna Szwed, Tadeusz Szwed, Piotr Gabriel oraz Remondis Sanitech Sp. z o.o. , z terenu gminy odebrano łącznie **1474,7440** Mg odpadów komunalnych, **96,2740** Mg odpadów zebrano w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

W poniższej tabeli przedstawiono rodzaje i ilości odpadów odebranych z terenu gminy w 2023 roku.

Tab. nr 20. Rodzaj i ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Białogard w 2023 r.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odpadów odebranych z nieruchomości [Mg]	Masa odpadów zebranych w PSZOK [Mg]	Łączna masa odpadów [Mg]
1	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,3700	3,8800	15,2500
2	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,0700	0,5600	0,6300
3	15 01 07	Opakowanie ze szkła	144,7600	0,1000	144,8600
4	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	197,3800	-	197,3800
5	20 02 01	Opady ulegające biodegradacji	9,5700	0,2500	9,8200
6	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	-	3,6340	3,6340
7	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1011,2400	-	1011,2400
8	16 01 03	Zużyte opony	-	16,8600	16,8600
9	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	4,0800	8,7800	12,8600
10	17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	-	1,4000	1,4000
11	17 01 03	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	-	4,2800	4,2800
12	17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i	-	4,7600	4,7600

		remontów			
13	20 01 10	Odzież	-	1,0200	1,0200
14	20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	-	0,0300	0,0300
15	20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	-	4,9800	4,9800
16	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	-	45,7400	45,7400
Razem			1378,4700	96,2740	1474,7440

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do roku 2022 nastąpił wzrost masy zebranych odpadów o **134,0500 Mg**.

W 2023 roku poza systemem gospodarowania odpadami zostało odebranych 137,0800 Mg odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych, które zawarły umowę z przedsiębiorcą świadczącym usługę odbioru odpadów oraz nieruchomości niezamieszkałych będących własnością Gminy Białogard.

Tabela nr 21. Rodzaj i ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości niezamieszkałych w 2023 r.

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odpadów odebranych z nieruchomości [Mg]
1	15 01 07	Opakowania ze szkła	3,1700
2	20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	13,0600
3	20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	107,9400
4	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	12,6600

5	20 02 01	Opady ulegające biodegradacji	0,2500
Razem			137,0800

Źródło: Opracowanie własne

Na świadczenie usług wywozu odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych będących własnością Gminy Białogard tj. szkół, świetlic, przystanków autobusowych, cmentarzy, OSP Rogowo oraz Żłobka w Kościernicy została podpisana odrębna umowa nr GKOŚ.1/2023.SL z dnia 02 stycznia 2023 roku z firmą Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. Wywóz nieczystości stałych z terenu ww. nieruchomości odbywał się na podstawie opracowanego i obowiązującego w tym okresie harmonogramu lub zgłoszenia telefonicznego bądź mailowego. W myśl ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej. Na terenie gminy Białogard nie ma możliwości przetwarzania i unieszkodliwiania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów oraz pozostałości przeznaczonych do składowania z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odebrane odpady komunalne przez firmę Remondis Sanitech Poznań Sp. z o.o. oraz Zakład Wywozu Nieczystości „Ład-San” s.c. od mieszkańców gminy zostały poddane procesom przetwarzania w instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów tj. Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Koszalinie, Międzygminnego Przedsiębiorstwa Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. w Wardyniu Górnym oraz PreZero Jantra Sp. z o.o. w Szczecinie.

Od stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 r., mieszkańcy gminy mogli korzystać z położonego w Białogardzie przy ul. Ustronie Miejskie 1, prowadzonego przez Zakład Wywozu Nieczystości „Ład-San” s.c., Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do którego każdy mieszkaniec gminy miał możliwość we własnym zakresie dostarczenia odpadów wyselekcjonowanych. We wrześniu 2023 r., w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przeprowadzona została objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w wyniku której zebrano **61,3268 Mg** odpadów.

W lipcu 2023 roku został ogłoszony konkurs pn.: „Zbieramy makulaturę-ratujemy drzewa”, którego celem było propagowanie na terenie gminy Białogard właściwych postaw proekologicznych poprzez angażowanie mieszkańców we wspólne przedsięwzięcia, związane z selektywną zbiórką odpadów oraz uzyskanie określonego przepisami prawa poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła. W efekcie tych działań zebrano **2,0020 Mg** (2002 kg) makulatury. W czasie uroczystych obchodów – Dożynek Gminnych 2023, odbył się konkurs pt.: „Zbuduj PSZOK-to w ekologiię krok”, w którym zadaniem uczestników było wykonanie Punktu Selektywnej Zbiórki

Odpadów Komunalnych z różnorodnych surowców wtórnych. Spośród zaprezentowanych prac komisja konkursowa przyznała nagrody wszystkim zgłoszonym Sołectwom.

W 2023 roku gmina Białogard osiągnęła następujące poziomy:

- recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 19,58% - nie osiągnięto wymaganego poziomu (35%), co wynika z wykazaniem przez podmioty zbierające odpady komunalne mniejszych mas odpadów segregowanych, które były przekazane recyklerom,
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami, odpadów budowlanych i rozbiórkowych innych niż niebezpiecznie – zgodnie ze zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 stycznia 2021 r. został zniesiony obowiązek osiągnięcia wskazanego wyżej poziomu przez gminy,
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: 0,17 % - poziom został osiągnięty, zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem w przypadku, gdy osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania jest równy (=) bądź mniejszy (<) od poziomu dopuszczalnego to poziom ten został osiągnięty,
- składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych: 16,64 % - zgodnie z art. 3b ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy będą zobowiązane nie przekraczać poziomu składowania w wysokości 30% wagowo od 2025 roku.

W związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, który z założenia powinien być samofinansujący się, wydatki za okres od stycznia do grudnia 2023 roku **wyniosły 2 153 332,09 zł**. Realizacja rzeczywistych kosztów funkcjonowania systemu została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tab. nr 22. Wydatki związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych na dzień 31.12.2023 r.

Wydatki związane z zagospodarowaniem odpadów	
	Kwota wykonania
Odbiór odpadów niesegregowanych, resztach po segregacji, odbiór i zagospodarowanie odpadów zgromadzonych selektywnie	1 701 204,98 zł
Utworzenie i utrzymanie PSZOK, odbiór odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	278 128,80 zł
Serwis i aktualizacja oprogramowania	2 275,50 zł
Usługi korespondencyjne	22 254,10 zł

Pozostałe wydatki	
Koszty postępowania sądowego prokuratorskiego	990,70 zł
Zakup materiałów i wyposażenia	2 281,90 zł
Różne opłaty i składki	7 100,42 zł
Usługi telekomunikacyjne	1 021,26 zł
Szkolenia pracowników	1 228,00 zł
Badania pracowników	00,00 zł
Nagrody konkursowe	3 000,00 zł
Wynagrodzenie osobowe	133 846,43 zł

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Tab. nr 23. Zestawienie należności z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 r.

Zestawienie należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za okres od 01.01.2023 r.- 31.12.2023 r.				
		662	661	
		Osoby prawne	Osoby fizyczne	RAZEM
1.	PRZYPIS ROCZNY - § 0490	204 408,00 zł	2 231 561,50 zł	2 435 969,50 zł
2.	ZALEGŁOŚCI UBIEGŁOROCZNE	5 714,90 zł	666 129,42 zł	671 844,32 zł
3.	NADPŁATY UBIEGŁOROCZNE	797,00 zł	23 410,36 zł	24 207,36 zł
4.	NALEŻNOŚCI OGÓŁEM par. 0490 (poz. 1+2-3)	209 325,90 zł	2 874 280,56 zł	3 083 606,46 zł

5.	WPLĄTY § 0490	203 800,08 zł	2 055 610,27 zł	2 259 410,35 zł
6.	WPLĄTY § 0910	237,92 zł	21 224,56 zł	21 462,48 zł
7.	WPLĄTY § 0640	0,00 zł	11 716,96 zł	11 716,96 zł
8.	NALEŻNOŚCI WYMAGALNE	5 929,00 zł	854 097,17 zł	860 026,17 zł
9.	NALEŻNOŚCI NIEWYMAGALNE	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do osób, które nie uiszczają opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w terminie, nalicza się odsetki za zwłokę oraz na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, wystawiane są upomnienia. Wobec dłużników prowadzone jest postępowanie windykacyjne mające na celu wyegzekwowanie należnych opłat. W związku z tym w 2023 roku wysłano 1201 upomnień oraz wystawiono 127 administracyjnych tytułów wykonawczych. Priorytetowym zadaniem dla Gminy Białogard na kolejne lata jest, dążenie do ograniczania kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Między innymi poprzez ciągle uświadamianie i edukację mieszkańców o konieczności racjonalnej segregacji odpadów komunalnych w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów.

6.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

6.2.1. Ochrona zabytków

W 2023 r. Gmina Białogard skoncentrowała się na opracowaniu programów prac konserwatorskich i restauratorskich dla parku pałacowego w Podwilczu. Wykonawcą tych programów była Pracownia Dendrologiczna – Projektowa Justyna Kobylińska-Kubus z siedzibą w miejscowości Przylep. W ramach umowy opracowano trzy programy w zakresie:

- 1) starodrzewu parkowego – ochrona (dendrologia),
- 2) hydrologii, hydrotechniki, geologii oraz gleboznawstwa,
- 3) muru kamiennego przy parku pałacowym.

Zarządzeniem nr 74/2023 z dnia 09.10.2023r. Wójt Gminy Białogard przyjął Gminną Ewidencję Zabytków dla Gminy Białogard.

Gminna ewidencja, wprowadzona nowelizacją ustawy o ochronie zabytków i opiece nad nimi z roku 2010, stanowi spis obiektów zabytkowych prowadzonych przez gminę. Wpis do niego następuje na podstawie zarządzenia, czyli aktu wewnętrznego prezydenta, burmistrza lub wójta (zależnie od rodzaju gminy), przy czym akt ten – jako że nie jest decyzją administracyjną - nie jest w ogóle dostarczany zainteresowanym, w tym właścicielowi nieruchomości.

Jakkolwiek wpis do gminnej ewidencji zabytków – inaczej, niż wpis do rejestru zabytków -

nie nakłada na właściciela obowiązków związanych np. z konserwacją zabytku (ale też nie pozwala na staranie się o środki publiczne na ten cel), to z punktu widzenia możliwości przebudowy lub rozbudowy obiektu wprowadza niemal identyczne ograniczenia, jak rejestr zabytków. Skutkuje mianowicie tym, że zarówno uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy (art. 53 ust. 3 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), jak i pozwolenia na budowę (art. 39 ust. 3 i 4 ustawy Prawo budowlane) wymagają uzgodnienia z konserwatorem.

Aktualnie do gminnej ewidencji zabytków nieruchomości wpisane są:

- 64 obiekty,
- 54 obszary (cmentarze, parki, w tym zespoły folwarczne, otoczenia obiektów)

Gminna Ewidencja Zabytków jest udostępniona na stronie: <http://ug.bialogard.ibip.pl/public/> oraz w siedzibie Urzędu Gminy i jest na bieżąco aktualizowana. Prowadzony jest ciągły monitoring stanu zachowania zabytków.

6.2.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej

„Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Białogard” przyjęty został Uchwałą Nr XXIII Rady Gminy Białogard z dnia 16 maja 2016 r. Ma on na celu przeprowadzenie analizy możliwych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych i nie inwestycyjnych, których wdrożenie będzie skutkowało zmianą dotychczasowej struktury stosowanych nośników energetycznych, a przy tym zmniejszeniem finalnego zużycia energii na terenie gminy.

Konsekwencją planowanych działań jest m.in. stopniowe zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w budynku Urzędu Gminy Białogard oraz budynkach świetlic wiejskich, poprzez wymianę opraw na nowoczesne, wydajne, a przede wszystkim energooszczędne.

6.2.3. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków

Od 1 lipca 2021 r. wprowadzony został obowiązek złożenia deklaracji dotyczącej źródeł ciepła i źródeł spalania paliw w budynkach, do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Każdy właściciel lub zarządca budynku, w którym znajduje się źródło ciepła i spalania paliw jest zobowiązany do złożenia ww deklaracji.

Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków została uruchomiona w celu poprawy jakości powietrza w Polsce. Działania te mają doprowadzić do wyeliminowania jak największej ilości pieców na paliwa stałe, tzw. kopciuchów, które w znacznym stopniu przyczyniają się do zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Celem Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków jest gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie szczegółowych danych o budynkach w całej Polsce.

CEEB jest przede wszystkim produktem informatycznym, który umożliwia składanie deklaracji o użytkowanym źródle ciepła lub spalania paliw. Deklaracje składane są zgodnie z przepisami ustawy o termomodernizacji za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Dokumenty można złożyć w wersji elektronicznej, za pośrednictwem system CEEB oraz w formie papierowej listem lub osobiście w Urzędzie Gminy Białogard.

Na złożenie deklaracji dla budynków już istniejących termin ustawowy minął 30 czerwca 2022 roku, po tym terminie nadal przyjmujemy i wprowadzamy deklaracje do systemu. Natomiast w przypadku nowo powstałych obiektów obowiązuje termin 14 dni od uruchomienia nowego źródła ciepła lub spalania paliw.

W 2023 roku do Gminy Białogard, wpłynęło 117 deklaracji. Zawarte w nich informacje posłużyły do weryfikacji wniosków o wypłatę dodatków do źródeł ciepła dla gospodarstw domowych.

6.2.4. Program „Czyste Powietrze”

Jest to pierwszy ogólnopolski program dopłat do wymiany starych pieców tzw. kopciuchów i termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz podniesienie ich efektywności energetycznej. Celem Programu „Czyste Powietrze” jest poprawa jakości powietrza, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych oraz walka ze smogiem. Jego realizacja rozpoczęła się 2018 roku i zakończy się 2029 roku. O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby, które planują swoje przedsięwzięcia, są w trakcie realizacji lub je zakończyły, pod warunkiem poniesienia pierwszego kosztu kwalifikowanego maksymalnie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Program jest skierowany do właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków mieszkaniowych, lub wydzielonych w tych budynkach lokali mieszkaniowych z wyodrębnioną księgą wieczystą. Od 3 stycznia 2023 r. uruchomiono nową, zmienioną wersję Programu „Czyste Powietrze”. Co za tym idzie, wprowadzono nowe warunki programu. Zmiany objęły m.in. podwyższenie progów dochodowych, zwiększenie wysokości dotacji oraz możliwość złożenia kolejnego wniosku o dofinansowanie dla tych, którzy już wcześniej skorzystali z Programu. Postawiono także na kompleksową termomodernizację, co znacznie obniży koszty ogrzewania budynków oraz poprawi jakość powietrza. Możliwe jest także prefinansowanie inwestycji jeszcze przed rozpoczęciem faktycznego remontu, co oznacza, że część dotacji, którą przyznaje wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej jest wypłacana na rachunek bankowy wykonawcy jeszcze przed wykonaniem prac a pozostała część dotacji jest wypłacona na rachunek wykonawcy lub beneficjenta po zrealizowaniu przedsięwzięcia.

W Urzędzie Gminy Białogard działa punkt konsultacyjno-informacyjny Programu „Czyste Powietrze”, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 -15.00. Można tu uzyskać informacje na temat programu, zasad dofinansowania, a także skorzystać z pomocy w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie i płatność. W ramach działania punktu w 2023 roku przeprowadzono 440 konsultacji z petentami, udzielono 4 osobom pomocy przy wypełnianiu wniosku o dofinansowanie. Odbyły się 2 spotkania informacyjne dla mieszkańców gminy w miejscowościach Dębczyno i Byszyno. Aby dotrzeć do jak największej ilości mieszkańców gminy, zamieszczane są artykuły na temat programu i materiały informacyjne w lokalnej gazecie „Wieści z gminy Białogard”. Komunikaty dotyczące „Czystego Powietrza” są także zamieszczane na BIP-ie, stronie internetowej gminy, Facebooku oraz na gminnej tablicy informacyjnej.

6.2.5. Program ochrony środowiska

Ochrona środowiska należy do tych dziedzin życia społeczno-gospodarczego, które odgrywają istotną rolę w działaniach politycznych i gospodarczych zarówno w skali globalnej, jak też regionalnej i lokalnej.

Uchwałą nr IX/66/2019 Rady Gminy Białogard z dnia 23 maja 2019 r. przyjęto „Program ochrony środowiska dla Gminy Białogard na lata 2019 – 2022 z perspektywą do roku 2026 r.». Definiuje on cele i zadania, opisuje monitoring realizacji Programu oraz prognozuje nakłady finansowe potrzebne do wdrożenia założeń Programu. Zadania wskazane w Programie takie jak: ochrona klimatu i jakości powietrza, ochrona przed hałasem, ograniczenie zagrożenia polami elektromagnetycznymi, ochrona wód, rozbudowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrona gleb i powierzchni ziemi, ograniczenie ilości odpadów oraz promowanie edukacji wśród mieszkańców gminy dotyczące segregacji odpadów, ochrona zasobów przyrodniczych, ochrona przed poważnymi awariami, pomogą wyeliminować lub ograniczyć określone zagrożenia powodowane funkcjonowaniem społeczności lokalnych.

Co roku Gmina Białogard zмага się z usuwaniem nielegalnych składowisk odpadów m.in. zdeponowanych, porzuconych części wyposażenia samochodowego, opon samochodowych, które wyrzucane są nagminnie na tereny należące do Gminy Białogard. W roku 2023 z terenów gminnych uprzątnięto i przekazano do Zakładu Wywozu Nieczystości „Ład-San” w Białogardzie blisko 670 kg opon.

Źródło własne

6.2.6. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032

Od 1997 roku w Polsce istnieje zakaz stosowania azbestu. Wyroby azbestowe muszą być usunięte do końca 2032 roku. Od 2009r. realizowany jest Program Oczyszczania Kraju z Azbestu. Jego główne cele to:

- 1) usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;

- 2) minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- 3) likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Obecnie na terenie gminy Białogard występuje ok. 160 tys m² (2 258 921,85 kg) wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z treścią Programu, do roku 2032, należy usunąć i zutylizować wszystkie wyroby zawierające azbest zlokalizowane na terenie gminy. Każdego roku - w terminie do 31 marca, na podstawie przedkładanych informacji od osób fizycznych, aktualizowany jest opracowany dla gminy Białogard dokument z danymi o wyrobach zawierających azbest (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 roku w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest).

Dotychczas Gmina Białogard, w ramach realizacji Programu, usunęła blisko 1 551,58 ton azbestu, wydając na ten cel środki własne i pozyskując dotacje z WFOŚiGW. Zasady i warunki realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Białogard” określa Uchwała Rady Gminy Białogard Nr XLIV/275/10 z dnia 09.03.2010 r. Na jej podstawie, o zakwalifikowanie do udziału w Programie, mogą ubiegać się osoby fizyczne, które są właścicielami nieruchomości, obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji lub innego miejsca zawierającego azbest oraz nieruchomości stanowiące własność Gminy Białogard.

W 2023 r. Gmina zrealizowała zadanie p.n. "Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Białogard - etap X", podczas którego usunięto ponad 51 ton wyrobów zawierających azbest, pochodzących z 18 posesji znajdujących się na terenie gminy. Koszt całkowity zadania wyniósł 36 739,00 zł, w tym 21 473,20 zł stanowiły środki otrzymane z WFOŚiGW w Szczecinie. W ramach edukacji mieszkańców, na stronie internetowej gminy, utworzona została „zakładka tematyczna”, w której na bieżąco prezentowane są: akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania, informacje o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest, informacje o działaniach Gminy podejmowanych w celu usunięcia wyrobów zawierających azbest, wzory wniosków na dofinansowanie demontażu oraz unieszkodliwienia wyrobów azbestowych.

Ponadto w roku 2023 przeprowadzona została aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Białogard. Projekt współfinansowany był przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii w ramach realizacji zadania wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”. Koszt całkowity zadania wyniósł 17 097,00 zł, w tym 13 100,00 zł stanowiły środki otrzymane z Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

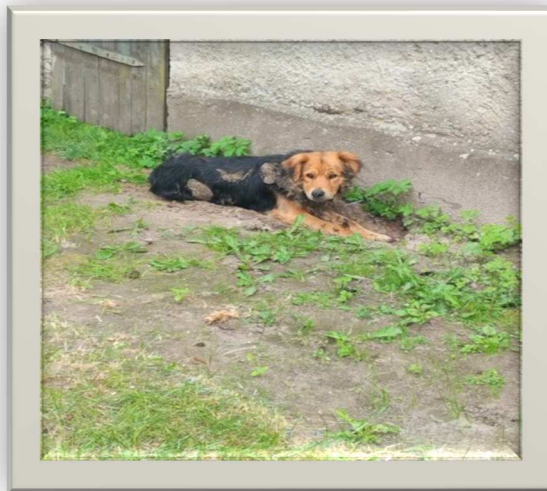
Inwentaryzacja wykazała, że na terenie gminy, wyroby azbestowo-cementowe zostały zidentyfikowane w 773 miejscach, z czego 102 to pokrycia dachowe budynków mieszkalnych, 625 to azbest na budynkach gospodarczych i innych, a w 46 lokalizacjach azbest zidentyfikowano na obiektach, które nie znajdowały się w ewidencji lub azbest zalegał na posesji- oznaczone jako „luz”.

Łączna ilość materiałów zawierających azbest, które zidentyfikowano na terenie Gminy Białogard to ok. 2 258 921,85 kg.

6.2.7. Program opieki na zwierzętami

Na podstawie uchwały Nr LXXIX/400/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30 marca 2023 roku w sprawie współdziałania gminy Białogard z miastem Białogard w zakresie wykonywania zadania publicznego obejmującego zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku dla zwierząt „SOS” w Klepinie Białogardzkim, w dniu 24 kwietnia 2023 roku, Wójt Gminy Białogard, zawarł porozumienie międzygminne z Burmistrzem Białogardu. Na realizację zadania objętego tym porozumieniem, w 2023 roku, Gmina Białogard przekazała Miastu Białogard, dotację celową w kwocie 75 000,00 zł.

Zadanie wyłapywania bezdomnych zwierząt domowych i gospodarskich, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka z terenu gminy Białogard, Wójt Gminy Białogard powierzył Schronisku dla bezdomnych Zwierząt „REKS” w Kołobrzegu.

Źródło własne

W dniu 16 czerwca 2023 roku Rada Gminy Białogard podjęła Uchwałę Nr LXXXIV/425/2023 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Białogard na 2023 rok. Celem programu jest zapobieganie bezdomności, zapewnienie właściwej opieki bezdomnym zwierzętom domowym, gospodarskim i wolnożyjącym kotom. Realizacja programu odbywa się zgodnie z Ustawą o ochronie zwierząt, w szczególności z zachowaniem zasad humanitaryzmu. Na dzień 31 grudnia 2023 roku w schronisku dla bezdomnych zwierząt „SOS” w Klepinie Białogardzkim przebywało 13 psów z terenu gminy Białogard.

Ponadto udzielono wsparcia dla opiekunów społecznych zwierząt z terenu gm. Białogard w postaci przekazania karmy suchej i mokrej oraz w przeprowadzeniu zabiegów sterylizacji lub innych zabiegów weterynaryjnych. W 2023 r. funkcji opiekuna społecznego zwierząt

podjęło się 69 mieszkańców gminy Białogard. Zabieg sterylizacji wykonano na 94 zwierzętach.

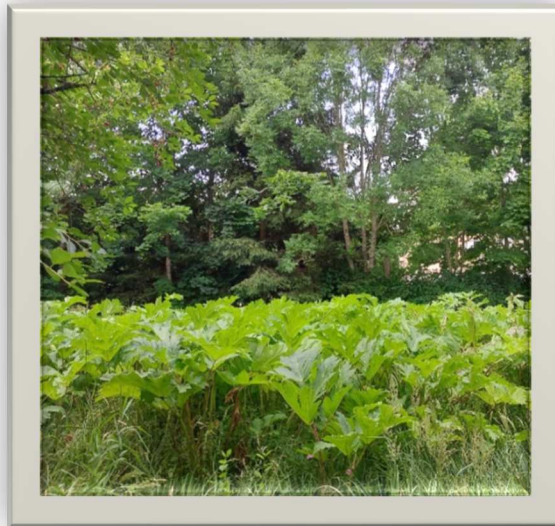
6.2.8. Program usuwania „Barszczu Sosnowskiego z terenu Gminy Białogard”

W 2023 roku, przy dofinansowaniu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, z powierzchni 26 działek gruntu, usytuowanych na terenie gminy Białogard, usunięto 6,7 ha barszczu Sosnowskiego. Całkowity koszt realizacji zadania pn. „Usuwanie barszczu Sosnowskiego z terenu gminy Białogard-etap IV” wyniósł 28 003,32 zł.

Realizacja zadania została opisana w „Programie usuwania barszczu Sosnowskiego z terenu gminy Białogard na lata 2020-2025”.

Potrzeba realizacji Programu wynika z konieczności intensyfikacji działań mających na celu eliminację zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego związanego z istnieniem stanowisk barszczu Sosnowskiego na terenie naszej gminy. Barszcz Sosnowskiego jest rośliną niezwykle groźną, zmuszająca do długotrwałego procesu usuwania. Aby skutecznie zlikwidować i zapobiegać rozprzestrzenianiu się inwazyjnego gatunku oraz zminimalizować koszty jego zwalczania, Gmina sporządza zbiorczą informację nt. lokalizacji i powierzchni obszarów zajętych barszczem i stale monitoruje dotychczasowe stanowiska występowania barszczu.

Źródło własne

6.3 Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. przyjęty został uchwałą nr LXXIX/403/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30 marca 2023 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. Obejmuje zadania własne gminy wynikające z art. 4 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz działania określone w ustawie z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z zapisami ustawowymi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych są wykorzystywane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Nadrzędnym celem programu jest minimalizacja szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych używaniem alkoholu, zapobieganie rozwojowi używania środków psychoaktywnych oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki na terenie Gminy Białogard, poprzez stworzenie zintegrowanego systemu współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i grupami zajmującymi się profilaktyką uzależnień.

Cel ten realizowany był poprzez wykonywanie zadań i celów szczegółowych, wyznaczonych przez art. 41 ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przez prowadzenie działań wynikających z istniejących warunków i potrzeb ujawnionych w analizie problemów lokalnych.

Zadania i realizacja programu w roku 2023 obejmowały:

- 1) promocję zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień m.in. poprzez promowanie właściwych postaw społecznych w walce z uzależnieniem od alkoholu, prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień poprzez zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Białogard na temat szkodliwości używania alkoholu, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- 2) podniesienie poziomu wiedzy w społeczeństwie na temat szkodliwości spożywania alkoholu,
- 3) działanie na rzecz zmiany struktury spożycia napojów alkoholowych, zmiany zachowań i postaw mieszkańców oraz instytucji w sytuacjach związanych z alkoholem,
- 4) inicjowanie i wspieranie różnorodnych form zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży z gminy Białogard,
- 5) wzmacnianie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu,
- 6) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu,
- 7) ograniczenie zjawiska picia alkoholu przez dzieci, młodzież i dorosłych oraz wzrost kompetencji rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z alkoholem,
- 8) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 9) zapobieganie powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu,

- 10) wspomaganie służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych,
- 11) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych.

Zadania te realizowane były na terenie naszej gminy w szkołach, świetlicach wiejskich i bibliotekach. Zajęcia w ramach psychoterapii dla osób zagrożonych przemocą oraz osób uzależnionych odbywały się w Poradni profilaktyki i terapii uzależnień. W Programie na rok 2023 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w 2022 roku oraz podjęcie nowych przedsięwzięć. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień. Działania profilaktyczne kierowane były głównie do dzieci i młodzieży m.in. poprzez wspieranie placówek oświatowych, bibliotek i świetlic. Konkretna pomoc w walce z uzależnieniem kierowana była i jest nadal do osób dorosłych i ich rodzin. W 2023 r. kontynuowane były programy profilaktyczne, których głównym celem jest rozbudzenie u odbiorców świadomości odpowiedzialności za własne działania, zwiększenie umiejętności radzenia sobie z własną złością, radzenia sobie z przejawami agresji, zwiększenie wiedzy wśród młodzieży o instytucjach świadczących pomoc w sytuacjach przemocowych. Dzięki współpracy z istniejącym na terenie gminy, w miejscowości Stanomino, Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia, w roku 2023 dwoje certyfikowanych terapeutów uzależnień, przeprowadziło w gminnych szkołach podstawowych spotkania profilaktyczne z uczniami klas VII i VIII nt. uzależnień w zakresie używania alkoholu, środków psychoaktywnych, cyberuzależnień - określając zagrożenia oraz wskazując metody szukania rozwiązań.

6.4 Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białogard w latach 2022-2026

Zgodnie z ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, rada gminy uchwała wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a gmina ma obowiązek przedstawienia realizacji zadań wyznaczonych przez ten program.

W 2022 r. Rada Gminy Białogard uchwałą nr LXX/368/2022 przyjęła Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białogard w latach 2022-2026, który obejmuje swoim zakresem następujące zagadnienia:

- 1) prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach;
- 2) analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata;
- 3) planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach;
- 4) zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu;

- 5) sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach;
- 6) źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach;
- 7) wysokość kosztów w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także koszty inwestycyjne;
- 8) opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, a w szczególności:
 - a) niezbędny zakres zamian lokali związanych z remontami budynków i lokali,
 - b) planowaną sprzedaż lokali.

Lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Białogard zarządza Wójt Gminy Białogard z zachowaniem i przestrzeganiem przepisów wynikających z ustawy o ochronie praw lokatorów oraz z zastosowaniem przepisów Kodeksu cywilnego, we współpracy z powołaną Społeczną Komisją Mieszkaniową. Program nie przewiduje zmian w dotychczasowym sposobie zarządzania.

Źródłem finansowania gospodarki mieszkaniowej są:

- wpływy z czynszów za najem lokali – w 2023 r. wyniosły ponad 61,5 tys. zł;
- środki pieniężne przewidziane w budżetach Gminy Białogard ustalone w rocznych planach budżetowych – w 2023 r. była to kwota 177 tys. zł,
- środki pomocowe pozyskiwane z funduszy programów rządowych bądź z Unii Europejskiej – w 2023 r. nie pozyskaliśmy środków z tego źródła.

Koszty utrzymania i remontów zasobu mieszkaniowego Gminy Białogard w 2023 r. wyniosły blisko 126,5 tys. zł.

Zasady sprzedaży lokali mieszkalnych każdorazowo określają uchwały Rady Gminy Białogard, a wielkość sprzedaży uzależniona jest od zainteresowania najemców wykupem mieszkań. Prognozowana sprzedaż lokali mieszkalnych na rok 2023 wynosiła 4 mieszkania, lecz proces sprzedaży wydłużył się i w ostatecznym rozrachunku sprzedanych zostało 6 mieszkań na początku 2024 r. Zadania objęte programem są realizowane w miarę możliwości finansowych budżetu Gminy.

Mając na uwadze trudną sytuację mieszkaniową członków wspólnoty samorządowej, Program przewiduje podjęcie różnorodnych działań zmierzających do poprawy gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Białogard. W miarę możliwości corocznie planowane są w budżecie środki na remonty posiadanej substancji mieszkaniowej, wdrażane są narzędzia informatyczne usprawniające system monitorowania płatności i zaległości czynszowych, podejmowane są działania wspomagające wywiązywanie się przez najemców z terminowej płatności czynszów, poprzez bieżącą kontrolę płatności, regularne wysyłanie informacji o stanie konta i informowanie o możliwości starania się o dodatek mieszkaniowy lub środki z pomocy społecznej.

W 2023 r. 35 gospodarstw domowych posiadało zadłużenie wobec Gminy Białogard. Łączne zaległości w opłatach za czynsz i media wyniosły blisko 250 tys. zł. W celu odzyskania należności podejmowane były czynności przedsądowe zmierzające do dobrowolnej spłaty

długu, polegające na kierowaniu do dłużników wezwań do zapłaty (22 wezwania) oraz bezpośrednich i telefonicznych kontaktach. Podejmowane były też działania, w celu zawarcia porozumień z dłużnikami.

7. OŚWIATA, WYDARZENIA KULTURALNE, PROMOCJA GMINY, BIBLIOTEKA

7.1. Sieć szkolno-przedszkolna w roku 2023 w gminie Białogard

System edukacji pełni kluczową rolę w przygotowaniu kolejnych pokoleń do życia i funkcjonowania we współczesnym świecie. Jego celem jest także kształtowanie odpowiednich postaw obywatelskich i moralnych.

Gmina Białogard w roku 2023 była organem prowadzącym dla 3 szkół podstawowych, do których wraz z oddziałami przedszkolnymi uczęszczało 464 dzieci.

Były to:

- 1) Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie,
- 2) Szkoła Podstawowa im. Juliana Tuwima w Stanominie,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie.

Poziom zatrudnienia nauczycieli wynika przede wszystkim z liczby oddziałów i godzin zajęć obowiązkowych oraz godzin zajęć dodatkowych w szkołach. W roku szkolnym 2022/2023 w szkołach podstawowych ogółem było zatrudnionych 70 nauczycieli z czego 48 pracowało w pełnym wymiarze czasu pracy oraz 22 w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W jednostkach oświatowych było zatrudnionych 23 pracowników administracji i obsługi.

Poniżej przedstawiony został stan zatrudnienia nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi w poszczególnych placówkach:

Tab. nr 24. Stan zatrudnienia nauczycieli i pracowników administracji i obsługi

Zatrudnienie	SP Pomianowo	SP Rogowo	SP Stanomino
Nauczyciele w pełnym wymiarze (osoby)	13	18	17
Nauczyciele w niepełnym wymiarze (osoby)	11	7	4
Ogółem etaty nauczycieli	17,92	20,03	21
Administracja i obsług (osoby)	8	8	7

Źródło: Dane uzyskane ze szkół

Ważnym elementem funkcjonowania oświaty są kwalifikacje kadry pedagogicznej.

Status zawodowy nauczycieli i ich wykształcenie mają też znaczący wpływ na wielkość środków finansowych w budżecie oświatowym. Zdecydowana większość nauczycieli

i pedagogów szkół posiada pełne kwalifikacje, wielu cały czas się doskonali. Dane z roku szkolnego 2022/2023 wykazują, że kadra pedagogiczna to nauczyciele z wyższym wykształceniem i przygotowaniem pedagogicznym.

Tab. nr 25. Liczba nauczycieli według stopni awansu zawodowego w Gminie Białogard

Stopień awansu zawodowego	SP Pomianowo	SP Rogowo	SP Stanomino
Nauczyciel bez stopnia	4	5	3
Nauczyciel mianowany	2	5	4
Nauczyciel dyplomowany	18	15	14

Źródło: Dane uzyskane ze szkół

7.2. Osiągnięcia uczniów - porównanie wyników egzaminów ósmoklasistów

Osiągnięcia uczniów są wynikiem nauczania i uczenia się. Celem egzaminu jest obiektywne zbadanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów klas VIII szkół podstawowych. Należy podkreślić, że egzaminy zewnętrzne dają informacje mierzalne, ale same wyniki nie w pełni przedstawiają pracę szkoły. Wyników uzyskanych przez daną szkołę nie należy więc traktować jako surowego wskaźnika, znaczący wpływ na poziom edukacyjny ucznia mają bowiem następujące czynniki:

- > środowiskowe, czyli status społeczno-ekonomiczny ucznia, poziom aspiracji edukacyjnych, warunki bytowe, bezrobocie rodziców, wielość rodzin patologicznych;
- > indywidualne, tkwiące w samym uczniu, jego zaangażowanie w uczenie, indywidualne podejście do nauki, specyficzne uzdolnienia uczniów w obszarach badanych umiejętności, trudności w uczeniu się, niesystematyczne przygotowywanie się do zajęć, niska frekwencja, a także niskie możliwości intelektualne;
- > edukacyjne, czyli planowanie działań edukacyjnych w placówkach, dobór programów nauczania i podręczników, wprowadzanie najnowszych technologii;
- > nauczyciel - jego zaangażowanie, wrażliwość na potrzeby ucznia, poziom wiedzy i umiejętności, otwarcie na własny rozwój,

Nie mniej jednak wynik egzaminu daje określoną wiedzę, co do dalszych kierunków pracy szkoły.

Wyniki egzaminów zewnętrznych są i muszą być wykorzystywane w ocenie jakości pracy szkoły, ale należy pamiętać o tym, że cały proces edukacyjny musi być ukierunkowany na systematyczny rozwój ucznia i nie może być ograniczony i podporządkowany jedynie egzaminowi. Należy też zaznaczyć, iż wyniki egzaminów zewnętrznych dają wskazówki na jakich obszarach działań edukacyjnych należy skupiać uwagę, a tym samym dokonywać określonych korekt i modyfikacji.

Główną funkcją zewnętrznego oceniania jest diagnozowanie osiągnięć ucznia po zakończeniu

każdego etapu edukacyjnego.

Egzamin ósmoklasisty jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Jest przeprowadzany w formie pisemnej. Każdy ósmoklasista w 2023 r. przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj.:

- języka polskiego,
- matematyki,
- języka obcego nowożytnego.

Egzamin nie ma progu zdawalności.

Wyniki egzaminów zewnętrznych naszych uczniów są zróżnicowane, można uznać je jednak za dobre na tle średnich wyników powiatu, województwa, okręgu i kraju. W roku 2023 egzamin ósmoklasisty był przeprowadzany na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.

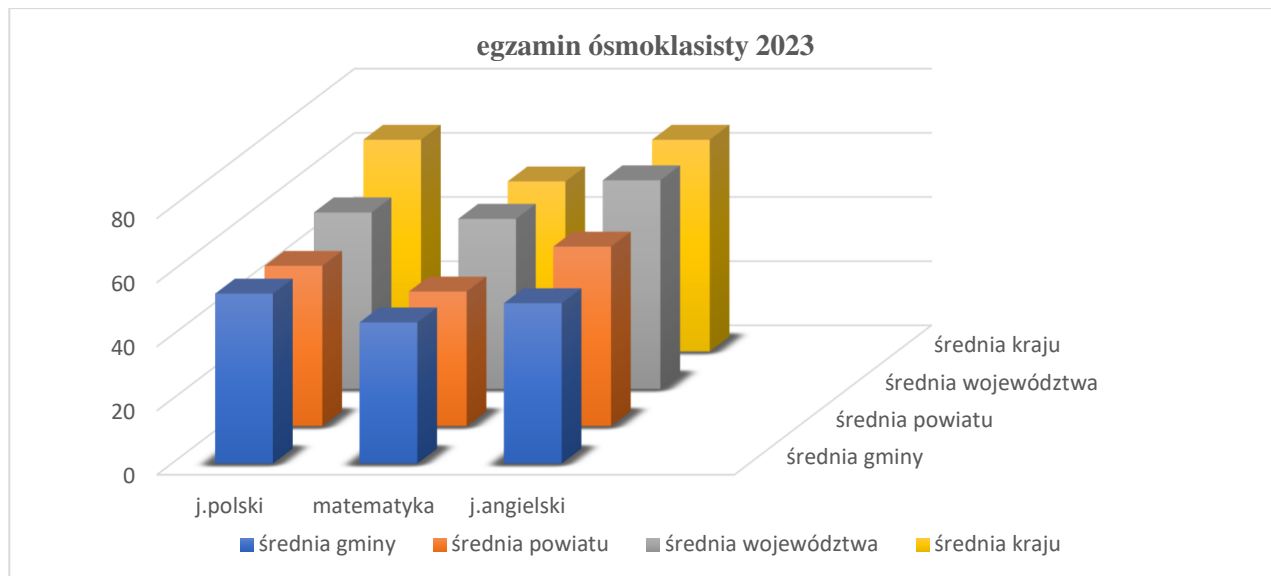
Tab. nr 26. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

	Średnia szkoły %			Średnia gminy	Średnia powiatu	Średnia województwa	Średnia kraju
	SP Stanomino	SP Rogowo	SP Pomianowo				
język polski	52%	55%	53%	53%	50%	55%	66%
matematyka	36%	49%	46%	44%	42%	53%	53%
j.angielski	35%	45%	61%	50%	56%	65%	66%

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Wyniki egzaminu ósmoklasisty, które uzyskali uczniowie naszych szkół w 2023r. były niestety nieco niższe od wyników uzyskanych w roku 2022.

Wykres nr 12. Wyniki egzaminu ósmoklasistów na tle powiatu, województwa i kraju w roku 2023

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

Wykres nr 13. Wyniki egzaminu ósmoklasistów na tle powiatu, województwa i kraju w roku 2022

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

7.3. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Na podstawie art. 70 b ustawy o systemie oświaty pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Na podstawie wniosku, złożonego przez pracodawcę, Wójt przyznaje dofinansowanie w drodze decyzji. Na powyższy cel Gmina otrzymuje środki finansowe z Funduszu Pracy.

W roku 2023 dofinansowano kształcenie 10 młodocianych u 8 pracodawców na łączną kwotę 113 312,00 zł i jest to wzrost w stosunku do roku 2022 (64257,08 zł) o kwotę 49054,92 zł, tj.43,29%.

Tab.nr 27. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych

Forma przygotowania zawodowego	Liczba pracodawców, którym wypłacono dofinansowanie			Liczba młodocianych pracowników		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
nauka zawodu	7	6	8	7	7	10
przyuczenie do wykonywania określonej pracy	1	1	0	1	1	0
RAZEM	8	7	8	8	8	10

Źródło: Opracowane na podstawie SIO

7.4. Dowóz uczniów

Sieć publicznych szkół powinna być zorganizowana w taki sposób, by umożliwić wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego. Odległość pomiędzy domem, a szkołą nie powinna przekraczać 3 kilometrów - w przypadku uczniów klas I - IV szkół podstawowych oraz 4 kilometrów w przypadku uczniów klas V -VIII. Ustawodawca ustalił, że jeżeli droga dziecka do szkoły przekracza podane odległości, to obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu dzieci oraz zapewnienia im opieki w trakcie trwania transportu. Podobna sytuacja dotyczy młodszych dzieci oraz dzieci niepełnosprawnych. Jeśli chodzi o te pierwsze, Gmina ma obowiązek dowieźć bezpłatnie, sześciolatka oraz pięciolatka do najbliższego publicznego przedszkola czy też oddziału przedszkolnego zorganizowanego przy szkole podstawowej. W drugim przypadku na Gminie ciąży obowiązek zapewnienia opieki w trakcie podróży lub zwrot kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej. W przypadku dziecka niepełnosprawnego Gmina zapewnia dojazd do najbliższej szkoły podstawowej, a dla dziecka upośledzonego ruchowo - również do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, jednak tylko do ukończenia przez tego ucznia 21 roku życia. Dzieciom i młodzieży, o upośledzeniu umysłowym w stopniu

głębokim - dojazd na zajęcia rewalidacyjno - wychowawcze albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na podstawie umowy między wójtem a rodzicami.

Dowozem do szkół na terenie gminy Białogard objętych zostało około 400 uczniów.

Koszt realizacji zadania zleconego w 2023 roku (dot. roku kalendarzowego) wyniósł 617 840,00 zł i był niższy w stosunku do roku 2022 o 48 226,83 z tj. 7,24%.

Ponadto, Gmina prowadzi własnym transportem dowóz dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy, do placówek edukacyjnych zlokalizowanych poza jej terenem, tj.:

- Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno-Wychowawczy w Karlinie: 3 uczniów;
- Niepubliczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno - Wychowawczy w Kowalkach: 1 uczeń;
- Zespół Szkół Specjalnych w Białogardzie: 10 uczniów;
- Ośrodek Szkolno - Wychowawczy Specjalny dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sławoborzu: 2 uczniów;
- Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Koszalinie: 1 uczeń.

Poza kosztami zakupu usług w firmie zewnętrznej, do kosztów dowozu uczniów zaliczyć należy koszty dowozu dzieci niepełnosprawnych, usługi remontowe, zakup materiałów i wyposażenia, szkolenia pracowników. Łączna kwota to 1 278 438,96 zł i jest wyższa w stosunku do roku 2022 o 413 547,96 zł.

7.5. Baza oświatowa

Infrastruktura szkolna, przede wszystkim budynki i ich wyposażenie, jak również dostępne dla uczniów obiekty sportowe, to majątek gminy bezpośrednio służący potrzebom uczniów i nauczycieli. Jej stan wpływa na warunki nauczania i pośrednio na efekty kształcenia. Kondycja placówek oświatowych jest zróżnicowana, aczkolwiek wszystkie wymagają systematycznych prac remontowych i modernizacyjnych. Samorząd gminy, w miarę możliwości wspomaga podległe placówki, pozyskując środki finansowe z różnych programów. Już w 2023 r. rozpoczęte zostały prace remontowe budynku Szkoły Podstawowej w Stanominie, które objęły kompleksową termomodernizację, poprzez m.in. wymianę okien, instalacji elektrycznej i grzewczej wraz z montażem pomp ciepła. Zakończenie prac zaplanowano na rok 2024.

Również na rok 2024 zaplanowano kompleksową wymianę źródła ciepła w szkole podstawowej w Rogowie.

Wszystkie szkoły posiadają pracownie komputerowe i dostęp do Internetu. Budynki szkolne i otoczenie wokół, zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych, spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy.

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Rogowie posiada pracownię komputerową (18 komputerów) z dostępem do Internetu.

W budynku szkoły znajduje się 11 pracowni, biblioteka z czytelnią, świetlica, jadalnia oraz 2 pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Oprócz tego szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, lekarskim oraz salą rekreacyjną. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są 2 pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada własną kotłownię c.o. na paliwo stałe.

Szkoła wyposażona jest w sprzęt multimedialny (monitory interaktywne, tablice) oraz niezbędne środki dydaktyczne.

W budynku Szkoły Podstawowej im. Ppor. Ryszarda Kuleszy w Pomianowie znajduje się 6 sal lekcyjnych i 7 pracowni, w tym: 1 pracownia informatyczna, biblioteka z czytelnią, 1 świetlicy-jadalnia oraz 2 pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Ponadto szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, gabinetem pomocy przedlekarskiej i salą sportową. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są 4 pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada kotłownię na olej opałowy.

W budynku Szkoły Podstawowej im. Juliana Tuwima w Stanominie znajduje się 10 pracowni (w tym jedna komputerowa), biblioteka z czytelnią, świetlicy-jadalnia oraz dwa pomieszczenia przeznaczone dla przedszkola. Oprócz tego szkoła dysponuje gabinetem logopedycznym, pedagogicznym, pielęgniarskim, salą sportową. Do użytku pracowników obsługi udostępnione są trzy pomieszczenia gospodarcze. Budynek szkoły posiada kotłownię gazową.

Baza lokalowa jaką jednostki oświatowe dysponowały w 2023 r. obejmowała łącznie 4 obiekty szkolne i przedszkolne w: Stanominie - 2 (szkoła wraz z oddziałem przedszkolnym i salą sportową), Pomianowie - 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym oraz halą sportową), Rogowie - 1 (szkoła z oddziałem przedszkolnym).

7.6. Programy rządowe

Dotacja celowa na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe.

W 2023 roku, dotacja celowa była udzielana na wyposażenie szkół podstawowych w:

- podręczniki lub materiały edukacyjne do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej oraz podręczniki lub materiały edukacyjne do zajęć z zakresu danego języka obcego nowożytnego dla uczniów klas I - III,
- podręczniki lub materiały edukacyjne dla uczniów klas IV-VIII,
- materiały ćwiczeniowe dla uczniów klas I – VIII.

Wysokość udokumentowanych wydatków poniesionych w 2023 r. pokrytych ze środków dotacji celowej wyniosła: **48 402,00 zł** i była wyższa w stosunku do roku 2022 o 61,96% , tj. 18 516,16 zł).

7.7. Realizowane zadania oświatowe

Gmina Białogard realizuje zadania oświatowe wynikające z ustawy o systemie oświaty i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i oddziałów przedszkolnych, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując ich dowóz do szkół poza terenem gminy.

Uczniowie brali również udział w konkursach zewnętrznych oraz wewnątrzszkolnych, zorganizowanych przez różne podmioty związane z oświatą. Były to konkursy sportowe, akcje charytatywne i inne, wymienione w tabeli nr 28.

Tab. nr 28. Zestawienie konkursów, akcji, w których udział wzięli uczniowie poszczególnych szkół.

Lp.	Nazwa konkursu	SP Pomianowo	SP Rogowo	SP Stanomino
1.	„Młode Głowy. Otwarcie o zdrowi psychicznym” – projekt ogólnopolski Fundacji Unaweza, założonej przez Martynę Wojciechowską	X	X	
2.	„Unplugged” – program profilaktyki uniwersalnej	X	X	X
3.	„Kino Szkoła/Przedszkole” – program edukacji medialnej	X		X
4.	„Program dla szkół” – program, w ramach którego dostarczane są owoce i warzywa oraz mleko i produkty mleczne dla uczniów kl. I – V	X	X	X
5.	„Akcja menstruacja – projekt Hej dziewczyny” „Różowa skrzyneczka” – walka z ubóstwem mentsruacyjnym”	X	X	X
6.	„Przerwa na czytanie” – bicie rekordu w czytaniu na przerwie w ramach kampanii społecznej „cała Polska czyta dzieciom”	X	X	X
7.	Przedmiotowe konkursy kuratoryjne	X	X	
8.	Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia	X	X	X
9.	MATma ²		X	
10.	Dzień Liczby Pi.	X	X	
11.	(Nie)zwykła matematyka.		X	
12.	„Ptaki, ptaszki i ptaszka polne” – turniej recytatorski	X	X	X
13.	Międzypowiatowy Konkurs Języka Angielskiego	X	X	
14.	„Szkoła pamięta” – posprzątanie opuszczonych grobów	X	X	X
15.	Szkoła do hymnu	X	X	X
16.	BohaterOn – udział w ogólnopolskiej kampanii mającej na celu upamiętnianie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego	X		X
17.	„Tydzień Edukacji Globalnej” – ogólnopolska akcja Polskiej Akcji Humanitarnej	X		
18.	Bieg Tropem Wilczym – Bieg Żołnierzy Wyklętych	X		X
19.	Ogólnopolski Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego	X		
20.	Gminny konkurs plastyczny „Bożonarodzeniowy wymarzony prezent”	X	X	
21.	Konkurs fotograficzny „Ciekawe miejsca Rogowa i okolic”.		X	
22.	Program edukacyjny „Być jak Ignacy”.		X	
23.	Ochrona łososia atlantyckiego i minoga rzeczno na Specjalnym Obszarze Ochrony Siedlisk Dorzecza Parsęty.		X	
24.	Dzień Ziemi	X	X	X
25.	Akcja Żonkile.		X	
26.	Ogólnopolski projekt edukacyjny – Szkoła Emocji.		X	
27.	Międzynarodowy Projekt Edukacyjny – Kreatywne prace plastyczne.		X	
28.	Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich – Sportowy Turniej Miast i Gmin	X	X	X
29.	Sportowy Dzień Dziecka w Szkole Podstawowej w	X	X	X

	Pomianowie			
30.	Sportowy Turniej Mikołajkowy organizowany przez Szkołę Podstawową w Pomianowie	X	X	
31.	Festyn rodzinny – Zdrowo i sportowo		X	
32.	Z podwórka na stadion o Puchar Tymbarku	X		X
33.	Igrzyska Młodzieży Szkolnej (piłka ręczna)	X		
34.	Powiatowe Mistrzostwa LZS (tenis stołowy)	X		
35.	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy	X		
36.	Akcja charytatywna dla Kolina mieszkańca Białogardu – zbiórka pieniędzy na rehabilitację.	X		
37.	„Daj pluszaka dla dzieciaka” – przekazanie pluszaków dla podopiecznych szpitala.	X		
38.	Niesiemy Radość Innym – kartka świąteczna dla podopiecznych Domu Pomocy w Białogardzie	X		
39.	Szlachetna paczka		X	
40.	Góra Grosza		X	
41.	X Powiatowy Konkurs Profilaktyczny		X	

Źródło: Dane uzyskane ze szkół

7.8. Zasiłki i stypendia szkolne (pomoc materialna o charakterze socjalnym)

Pomoc uwarunkowana jest dochodem w rodzinie na jednego członka.

W roku szkolnym 2022/2023 z pomocy skorzystało **67** uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Białogard. Ogólna kwota wydatkowana na pomoc materialną o charakterze socjalnym w roku 2022/2023 to **76.440,00zł**, z czego **80%** to dotacja celowa, a **20%** (**15.288,00 zł**) to wkład własny Gminy.

7.9. Poziom wydatków na oświatę

Wydatki na oświatę poniesione w roku 2023 wyniosły **10 395 090,71 zł**, a wraz z inwestycjami **13 484 742,28 zł**. W wydatkach tych ujęte są m.in. wydatki w wysokości 816 966,34 zł poniesione na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego w związku z finansowaniem utrzymania dzieci z terenu gminy Białogard w placówkach przedszkolnych na terenie tych jednostek.

Wykonanie wydatków w dziale „Edukacyjna opieka wychowawcza” wyniosło na dzień 31.12.2023 r. – **86 910 zł** i jest wyższe o ca 2% w stosunku do roku 2022.

Udział wydatków na oświatę i opiekę w wydatkach budżetowych wynosi 31,07%.

Wyk. nr 14. Poziom wydatków na oświatę

Źródło: Opracowanie własne

7.10. Instytucje opieki nad dziećmi do lat 3

Żłobek Gminny w Kościernicy „Przystanek Maluszka” funkcjonuje od 2022 roku, zrealizowany został w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat trzech „Maluch+”.

Personel żłobka tworzą pracownicy administracyjni, merytoryczni oraz personel pomocniczy. Filarem placówki są profesjonalni opiekunowie małego dziecka, którzy zapewniają dzieciom poczucie bezpieczeństwa, rozwijają ciekawość świata, wspierają chęć uczenia się, mają wpływ na umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów, kształtują umiejętność radzenia sobie w nowych i zmieniających się warunkach.

Opiekunowie dzieci w związku ze swoją rolą biorą udział w różnych formach kształcenia, doskonaląc swoje umiejętności bazując na najnowszej wiedzy i badaniach z zakresu edukacji małego dziecka.

Poziom zatrudnienia opiekunek dziecięcych wynika przede wszystkim z liczby utworzonych grup dziecięcych. W roku 2023 żłobek objął swoją opieką średnio 35 dzieci w trzech grupach wiekowych zatrudniając 6 opiekunek dziecięcych w pełnym wymiarze czasu pracy. Żłobek zatrudniał również pracowników administracyjnych i obsługi: 2 osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz 5 osób na cały etat.

W 2023 roku z możliwości dofinansowania obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku skorzystało 21 rodziców, otrzymując 400 zł miesięcznie na dziecko z ZUS. Dofinansowanie z tego tytułu w roku 2023 wyniosło 103 291,15 zł.

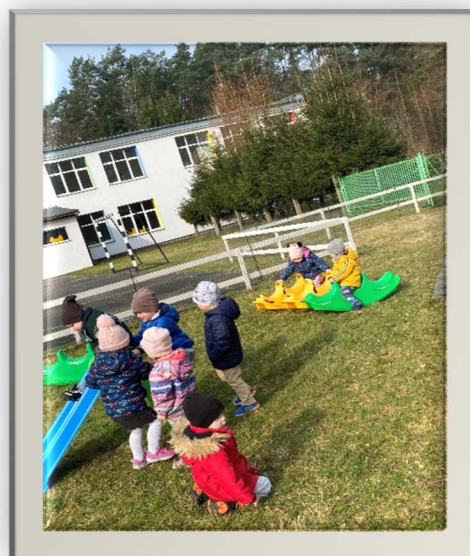
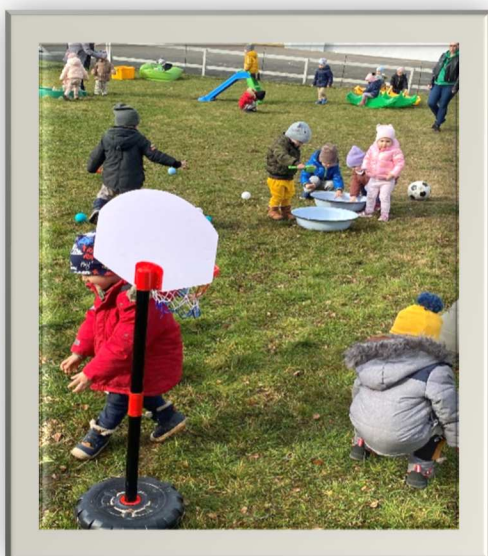
Placówka realizuje swoje zadania poprzez sprawowanie funkcji opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej.

Wdrażana jest edukacja Marii Montessori pilotażowo w najmłodszej grupie, gdzie stwarza się odpowiednie środowisko umożliwiające dzieciom swobodne eksplorowanie i uczenie poprzez zabawę i doświadczenie. Stwarza się środowisko przyjazne dla dzieci, spokojne, uporządkowane i pełne odpowiednio dobranych materiałów dydaktycznych, gdzie dziecko jest głównym

elementem swojego środowiska.

Ogromnym atutem placówki jest jej położenie na obrzeżach miejscowości, walory bliskości z lasem, wokół zielone tereny. Kontakt z naturą jest niezbędnym elementem rozwoju dziecka, przebywanie na łonie natury pozwala na wszechstronne doświadczanie otaczającego świata. Dzieci korzystają z zabaw i zajęć na świeżym powietrzu.

Żywnienie, które jest bardzo ważnym elementem warunkującym zdrowie i prawidłowy rozwój, realizowane jest w żłobku przez firmę cateringową, dowożącą posiłki 2x dziennie do placówki. Podstawą do planowania posiłków są aktualne normy żywieniowe opracowane przez instytut Żywności i Żywienia. Żłobek zapewnia dzieciom 4 posiłki dziennie o regularnych porach. W placówce uwzględnia się potrzeby dietetyczne. Diety są stosowane na podstawie zaświadczenia lekarskiego.

Źródło: Żłobek gminny

Żłobek udostępnia dwutygodniowy jadłospis z uwzględnieniem stosowanych diet oraz informuje rodziców o stosowanych zamiennikach wprowadzonych do menu dziecka. Koszt całodziennego wyżywienia w żłobku w 2023 roku wynosił 16,50 zł na dziecko.

W placówce są zapewnione właściwe warunki do przechowywania i podawania mleka matki dzieciom, które są w taki sposób karmione.

Nieodłącznym elementem pracy jest również współpraca z rodziną dziecka, która ma podstawowe znaczenie dla funkcjonowania w placówce. Współpraca personelu i rodziców oparta na zaufaniu, wspólnych działaniach na rzecz dobra dziecka i jego rozwoju. Zadaniem żłobka jest inicjowanie współpracy z rodzicami, rozpoznawanie ich potrzeb i oczekiwań dotyczących funkcjonowania placówki. Żłobek tworzy warunki do codziennej obecności i współuczestnictwa rodzin w żłobku oraz właściwego przepływu informacji.

Rodzice czynnie uczestniczą w zadaniach realizowanych przez żłobek min. pomoc rodzinie z Białogardu „Zbiórka publiczna” na leczenie Adriana, zorganizowanie uroczystości I-szej rocznicy placówki, gdzie obecnością swoją zaszczylicili nas: poseł Paweł Szefernaker, Wójt Gminy z delegacją Gminy Białogard.

Uroczyscie w czerwcu 2023 roku zakończono rok szkolny i pożegnano siedmioro naszych dzieci, absolwentów odchodzących do przedszkoli.

7.11. Rola świetlic wiejskich na terenie gminy.

Świetlice wiejskie w Gminie Białogard pełnią funkcję centrów kultury lokalnej. Są miejscem organizacji czasu wolnego i integracji społeczności lokalnej. Służą nie tylko dzieciom, ale także dorosłym. Spotykają się tu rady sołeckie, koła gospodyń wiejskich, wolny czas spędzają najmłodszy oraz najstarsi mieszkańcy sołectwa. W 2023 roku odbywały się zajęcia plastyczne, sportowe, profilaktyczne oraz przedstawienia okazjonalne. Jak co roku, bardzo dobrze układała się w tym zakresie współpraca z Policją, jednostkami OSP i PSP. W 2023 roku, wspólnie realizowano programy, spotkania, w trakcie których odbywały się pogadanki m.in. na temat bezpiecznego spędzania czasu. Miały tu miejsce również pokazy firmy kosmetycznej. W 2023 roku na terenie gminy Białogard, czynnie działało 14 świetlic, spośród istniejących 16-stu. W Buczku, w budynku, w którym zlokalizowana jest świetlica, w roku 2023 trwały prace remontowe, po pożarze jaki miał miejsce w 2021 roku. W okresie ferii zimowych placówki były czynne i organizowały zajęcia dla dzieci i młodzieży według przyjętych planów. W miesiącach wakacyjnych, świetlice organizowały głównie zajęcia plastyczne, sportowe oraz gry i zabawy na powietrzu.

Podczas zajęć, szczególną uwagę zwracano na bezpieczeństwo dzieci i młodzieży. Koszty utrzymania świetlic w 2023 roku wyniosły łącznie:

1 150 268,44 zł, (w 2022 r. 438 970,59 zł), w tym:

wynagrodzenia i pochodne	– 390 805,93 zł,
koszty utrzymania obiektów	– 710 502,12 + 428 zł,
zakup materiałów i wyposażenia	– 48 532,39 zł.

7.12. Wydarzenia kulturalne, sportowe i promocja gminy.

Istotną rolę w naszej Gminie, w kwestii związanej z wydarzeniami kulturalnymi, pełnią zarówno szkoły, biblioteki, świetlice jak i same sołectwa. Jak bardzo zaangażowane są one w organizację różnego rodzaju imprez, uroczystości, świąt czy innych form spędzania wolnego czasu, można było zaobserwować m.in. w wydawanym kwartalniku „Wieści z Gminy Białogard”. Nie zawsze jednak udawało się pokazać wszystkie przesłane informacje, na łamach naszej lokalnej gazety. Dlatego też wykorzystywane były do tego celu, zarówno lokalne media jak i internetowa strona gminna i ogólnodostępny Facebook.

Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych zdecydowanie należą zorganizowane 2 września 2023 r. w Nasutowie Dożynki Gminne, które w swojej tradycji pozwalają wyrazić szacunek i wdzięczność gospodarzom za determinację i wytrwały trud nieodmiennie towarzyszący pracy rolnika.

Zdjęcia: Krzysztof Pawlicki

Drugą zorganizowaną, dużą, imprezą było „IV Spotkanie wigilijno-noworoczne pod gwiazdami”. Znaczący wkład w organizację tego spotkania włożyli pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie, a mieszkańcy gminy i przybyli goście, mogli skosztować wigilijnych potraw przygotowanych przez panie z kół gospodyń wiejskich działających na naszym terenie, otrzymać mikołajkowe prezenty, drzewka bożonarodzeniowe i poczuć atmosferę świąt włączając się w śpiew kolęd i pastorałek.

Wysokość kwoty wydatkowanej w roku 2023 na promocję gminy wyniosła 101 327,94 zł, w tym wydanie „Wieści z gminy Białogard” – 19 261,80 zł.

Już po raz kolejny w marcu, Gmina przystąpiła do organizacji XI edycji Biegu Tropem Wilczym „Pamięci Żołnierzy Wyklętych”. Bieg odbył się na trzech dystansach: 10 km, 5 km oraz bieg podstawowy 1963 m. Udział wzięło w nim 127 uczestników, a każdy z nich otrzymał pamiątkowy medal oraz koszulkę z wizerunkiem Żołnierza Wyklętego.

Fot. Bieg Tropem Wilczym 2023

Źródło: Własne

Warto podkreślić, że jest to cykliczne wydarzenie, które zapoczątkowano w 2013 roku, a którego ideą jest propagowanie wiedzy z zakresu historii najnowszej w sposób atrakcyjny dla osób w każdym wieku oraz popularyzacja biegania, jako formy rodzinnego spędzania wolnego czasu.

11 października miała miejsce uroczystość, na którą zaproszeni zostali dyrektorzy, nauczyciele i pracownicy administracji oraz obsługi szkół z terenu gminy Białogard.

14 października, w rocznicę powołania Komisji Edukacji Narodowej, obchodzony jest w Polsce, Dzień Edukacji Narodowej, potocznie zwany Dniem Nauczyciela. Rok 2023 był dla polskiej edukacji oraz całego środowiska oświatowego szczególnie istotny gdyż 14 października minęło 250 lat od utworzenia Komisji Edukacji Narodowej – pierwszej w Polsce i zarazem w Europie państwowej centralnej władzy oświatowej.

Fot. Obchody 250 rocznicy utworzenia KEN

Źródło własne

Obchody tej rocznicy były wyjątkowo uroczyste. Władze Gminy w sposób szczególny dziękowały wszystkim pracownikom oświaty, wręczając listy gratulacyjne, nagrody pieniężne i kwiaty.

Tradycją w gminie Białogard stały się już obchody Święta Niepodległości. Za każdym razem jest to okazja do wspólnego świętowania tak ważnego wydarzenia w dziejach Polski. Narodowe Święto Niepodległości jest podniosłym wydarzeniem dla każdego Polaka. 10 listopada 2023 r., mieszkańcy gminy Białogard zgromadzeni w świetlicy wiejskiej w Redlinie mieli okazję wysłuchać koncertu pieśni patriotycznej. Na scenie Białogardzki Chór Kameralny Bel Canto pod batutą Pawła Mielcarka, wykonał najbardziej znane utwory patriotyczne. Obecność członków Związku Piłsudczyków RP oraz zaangażowanie publiczności sprawiło, że wydarzenie było podniosłe, momentami wzruszające i czuć było w powietrzu ducha trudnej, ale wyjątkowej polskiej historii.

Fot. Obchody Święta Niepodległości

Źródło własne

01 grudnia 2023r. odbyły się uroczyste obchody **50 - lecia Gminy Białogard**. W wydarzeniu wzięli udział władarze ościennych gmin, były Wójt Gminy Białogard, byli i obecni Radni Gminy Białogard, Sołtysi, przedstawiciele firm i instytucji sympatyzujących z Gminą Białogard, byli i obecni Dyrektorzy jednostek organizacyjnych gminy oraz pracownicy Urzędu Gminy Białogard i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Miłym akcentem tego jubileuszu było specjalne wydanie „Zarysu historycznego administracji w Gminie Białogard”, które każdy z uczestników uroczystych obchodów, otrzymał wraz z pamiątkową filiżanką

Źródło własne

Sport w gminie jest nieodzownym elementem życia wielu jej mieszkańców. Jest dziedziną życia społeczności lokalnej, którą trzeba zorganizować, zagospodarować i wspierać. Sport uczy istotnych wartości i umiejętności życiowych, pewności siebie, pracy w zespole, poczucia wspólnoty, dyscypliny i szacunku oraz zasad fair play. W gminie ważną bazę sportową stanowią placówki oświatowe, w których zadbano nie tylko o wyposażenie sal i miejsc do nauki, ale także o strefę ruchu. Posiadają nowoczesne place zabaw. Każda szkoła wyposażona jest w wielofunkcyjne boiska. Udostępniane są one mieszkańcom, dzięki czemu istnieje możliwość rekreacji i uprawiania różnych dyscyplin sportowych. Poza tym, co ważne, na terenie gminy funkcjonują 3 boiska sportowe (dwa pełnowymiarowe boiska do piłki nożnej) i 21 siłowni zewnętrznych.

W 2023 roku wydatki na kulturę fizyczną wyniosły 84.563,15 zł, w tym dotacje celowe dla 2 klubów sportowych w wysokości 67 000,00 zł i były większe w stosunku do roku 2022 o 11,67 %. Klub sportowy LZS „Sokół” Lulewice w roku 2023 rozegrał 24 mecze ligowe, 9 sparingów oraz uczestniczył w 2 turniejach piłki nożnej. Dotacja dla klubu wynosiła 25 000,00 zł. Klub Sportowy „Radew” Białogórzyno prowadził rozgrywki piłki nożnej w lidze okręgowej. W roku 2023 rozegranych zostało 30 meczy ligowych. Dotacja dla klubu wynosiła 42 000,00 zł. Gmina Białogard przystąpiła pierwszy raz do rywalizacji o puchar Rowerowej Stolicy Polski, organizowanej przez Miasto Bydgoszcz. Na zakończenie rywalizacji trzy najlepsze rowerzystki, trzech najlepszych rowerzystów oraz sołectwo które przejechało najwięcej kilometrów otrzymało nagrody ufundowane przez Wójta Gminy Białogard. Jako Gmina Białogard zajęliśmy 6 miejsce spośród 90 gmin które przystąpiły do zabawy.

30 września 2023r. na terenie Gminy Białogard odbył się „*I Rajd Żabim Szlakiem*”. Uczestnicy rajdu mieli do pokonania 4 odcinki: rowerem, biegiem i kajakiem. Po zakończeniu rajdu w Nasutowie, nastąpiło rozdanie nagród rzeczowych, których sponsorem było Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno- Gospodarczych. Udział w imprezie był bezpłatny. Uczestniczyło łącznie 31 osób. Organizator zapewnił kajaki, kamizelki, wiosła oraz poczęstunek w formie wspólnego ogniska.

28 października 2021 roku Rada Gminy podjęła uchwałę w sprawie określenia warunków i trybu przyznawania oraz wysokości nagród i wyróżnień dla zawodników za wysokie wyniki we

współzawodnictwie sportowym. W 2023 roku Wójt Gminy Białogard przyznał nagrody dla 6 młodych sportowców z terenu naszej gminy. Wysokość kwoty wydatkowanej w roku 2023 na nagrody wyniosła 7 153,81 zł.

7.13. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie oraz jej filii.

Na terenie Gminy Białogard działa Gminna Biblioteka Publiczna im. Wisławy Szymborskiej w Stanominie, w skład której wchodzi: biblioteka w Stanominie oraz 3 jej filie w Podwilczu, Pomianowie i Rogowie.

Zgodnie z uchwałą nr LXXIX/411/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023r. Gminna Biblioteka Publiczna w Stanominie zmieniła nazwę na Gminna Biblioteka Publiczna im. Wisławy Szymborskiej w Stanominie. Uroczystość nadania imienia Bibliotece miała miejsce 19 maja 2023 r. w budynku biblioteki w Stanominie.

Każda z filii biblioteki zlokalizowana jest w centrum miejscowości, co jest bardzo dużym atutem. Odpowiednie wykształcenie oraz kompetencje pracowników służą sprawnej i profesjonalnej obsłudze.

Oferta biblioteczna skierowana jest do wszystkich grup wiekowych czytelników. Zakup nowości wydawniczych sugerowany jest preferencjami czytelnickimi użytkowników. Każdego roku ze środków własnych oraz ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa powiększany jest księgozbiór bibliotek. Bardzo dużą popularnością cieszą się czasopisma, które czytelnik może wypożyczyć do domu, jak i przeczytać na miejscu w placówce.

Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych poza zakupem nowości książkowych, pozwala również na organizację spotkań autorskich, warsztatów rękodzielnictwa tematycznie związanego z przypadającymi świętami czy uroczystościami.

Aktywna współpraca z Wójtem Gminy, radnymi, sołtysami, instytucjami, stowarzyszeniami, szkołami i mieszkańcami gminy oraz bezpłatny dostęp do Internetu sprawia, że zarówno dzieci jak i dorośli bardzo chętnie odwiedzają biblioteki.

Misją naszej Biblioteki jest integracja i wzmacnianie nawyków czytelnickich wśród dzieci od lat najmłodszych, rozszerzanie i pogłębianie zainteresowań czytelnickich wśród różnych grup wiekowych. Mając na uwadze niski poziom czytelnictwa, potrzebna jest reklama bibliotek. W związku z tym priorytetem w zajęciach bibliotecznych jest zachęcenie dzieci do czytania nie tylko lektur ale i częstszego korzystania z bibliotek publicznych.

Księgozbiór Gminnej Biblioteki Publicznej im. Wisławy Szymborskiej w Stanominie na dzień 31.12.2023r. to 27644 woluminy, w tym

- Biblioteka w Stanominie – 8879,
- filia biblioteczna w Podwilczu – 7033,
- filia biblioteczna w Pomianowie – 5749,
- filia biblioteczna w Rogowie – 5983.

W ciągu roku 2023 przybyły łącznie 553 woluminy, w tym:

- 367 szt. - zakup ze środków własnych na kwotę **11000,00 zł**,
- 186 szt. - zakup ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- na kwotę **5922,00 zł**.

W 2023 roku czytelnicy przekazali nieodpłatnie w darach do biblioteki łącznie 384 pozycje książkowe na łączną kwotę **8834,65 zł**.

Tabela nr 29. Ilość książek przekazanych do poszczególnych placówek bibliotecznych

Placówka biblioteczna	Ilość książek pozyskanych z darów	Wartość w zł
Stanomino	137	3720,55
Podwilcze	102	1957,71
Pomianowo	115	2146,24
Rogowo	30	1010,15
Ogółem	384	8834,65

Tabela nr 30. Liczba czytelników zarejestrowanych w bibliotece i aktywnie wypożyczających

Placówka biblioteczna	Liczba czytelników zarejestrowanych	Liczba czytelników aktywnie wypożyczających
Stanomino	280	188
Podwilcze	125	95
Pomianowo	106	105
Rogowo	94	61
Ogółem	605	449

W 2023 roku wypożyczono na zewnątrz 9542 książki oraz 2283 czasopisma. Największym zainteresowaniem cieszyła się literatura piękna dla dorosłych.

Tabela nr 31. Ilość wypożyczonych książek oraz czasopism w poszczególnych placówkach bibliotecznych

Placówka biblioteczna	Wypożyczenia książek na zewnątrz	Wypożyczenia czasopism na zewnątrz
Stanomino	4001	432
Podwilcze	2712	507
Pomianowo	1641	1161
Rogowo	1188	183
Ogółem	9542	2283

Tabela nr 32. Liczba odwiedzin w bibliotece (wypożyczalnia, sala komputerowa)

Placówka biblioteczna	Liczba odwiedzin	Liczba korzystających z komputerów
Stanomino	5124	1404

Podwilcze	1992	294
Pomianowo	2709	436
Rogowo	1632	208
Ogółem	11457	2342

Rok 2023 pokazał, iż zarówno liczba czytelników zarejestrowanych jak i aktywnie wypożyczających z roku na rok spada, aczkolwiek z przedstawionych danych wynika, że w roku 2023, w stosunku do roku 2022, znacznie wzrosło wypożyczanie książek na zewnątrz. Sięgając do danych z pkt 1.4 – Ludność i dynamika zmian, wywnioskować można, że w naszej gminie zwiększa się liczba mieszkańców w podeszłym wieku, a co za tym idzie jak wskazano wyżej, największym powodzeniem cieszy się literatura piękna dla dorosłych. Czyli to oni właśnie wpływają najbardziej na statystyki czytelnictwa w naszej gminie.

8. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

8.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności

1. Grunty ogółem (przy uwzględnieniu przypadającego udziału) – **708,7165 ha** (w tym w użytkowaniu wieczystym Gminy Białogard **26,3469 ha**, oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym **0,1558 ha**):

Tab. nr 33. Grunty Gminy Białogard ogółem

Użytek gruntów	Powierzchnia w ha
1. Grunty rolne, w skład których wchodzi:	130,8515
1) użytki rolne, do których zalicza się:	123,5422
a) grunty orne, oznaczone symbolem R,	82,0412
b) łąki trwałe, oznaczone symbolem Ł,	11,1442
c) pastwiska trwałe, oznaczone symbolem Ps,	14,8094
d) sady, oznaczone symbolem S,	1,3167
e) grunty rolne zabudowane, oznaczone symbolem Br,	2,9526
f) grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, oznaczone symbolem Lzr,	10,1470
g) grunty pod stawami, oznaczone symbolem Wsr,	
h) grunty pod rowami, oznaczone symbolem W;	1,1311
2) nieużytki, oznaczone symbolem N.	7,3093
2. Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w skład których wchodzi:	15,6889
1) lasy, oznaczone symbolem Ls;	2,3188
2) grunty zadrzewione i zakrzewione, oznaczone symbolem Lz;	13,3701

3) (uchylony)	
3. Grunty zabudowane i zurbanizowane, w skład których wchodzi:	559,9681
1) tereny mieszkaniowe, oznaczone symbolem B;	1,9962
2) tereny przemysłowe, oznaczone symbolem Ba;	1,8264
3) inne tereny zabudowane, oznaczone symbolem Bi;	10,2825
4) zurbanizowane tereny niezabudowane lub w trakcie zabudowy, oznaczone symbolem Bp;	7,0649
5) tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, oznaczone symbolem Bz;	59,7974
6) użytki kopalne, oznaczone symbolem K;	3,4912
7) tereny komunikacyjne, w tym:	475,5095
a) drogi, oznaczone symbolem dr,	451,1206
b) tereny kolejowe, oznaczone symbolem Tk,	3,4073
c) inne tereny komunikacyjne, oznaczone symbolem Ti,	
d) grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych, oznaczone symbolem Tp.	20,9816
4. Grunty pod wodami, w skład których wchodzi:	1,7203
1) grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi, oznaczone symbolem Wm;	
2) grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi, oznaczone symbolem Wp;	0,1503
3) grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi, oznaczone symbolem Ws.	1,5700
5. Tereny różne:	0,4877
Razem	708,7165

2. Gmina Białogard jest:

- właścicielem 9 budynków mieszkalnych i mieszkalno - użytkowych w których znajduje się 10 lokali komunalnych i 11 lokali socjalnych oraz budynków gospodarczych lub pomieszczeń gospodarczych przynależnych do ww. lokali w miejscowościach: Białogórzynko 4, Nasutowo 15, Nawino 3, Nawino 27, Podwilcze 43, Żeleźno 41;
- współwłaścicielem w 11 budynkach mieszkalnych i mieszkalno - użytkowych w których znajduje się 17 lokali komunalnych oraz budynków gospodarczych lub pomieszczeń gospodarczych przynależnych do ww. lokali w miejscowościach: Białogórzynko 2, Białogórzynko 3, Byszyno 5, Byszyno 30, Dargikowo 17, Podwilcze 44, Redlino 32, Rogowo 4, Sińce 2. W budynkach położonych w miejscowościach Byszyno 5, Sińce 2 znajdują się również lokale użytkowe – świetlice wiejskie/lokale użytkowe na potrzeby mieszkańców, natomiast w budynku w m. Dargikowo 17 lokal użytkowy – świetlica wiejska oraz pomieszczenie byłego sklepu,
- współwłaścicielem w spółdzielczym prawie własnościowym do lokalu mieszkalnego przy ul. Modrzewskiego 4, m. Białogard.

Poza ww. budynkami w zasobie komunalnym Gminy Białogard znajdują się budynki mieszkalne i użytkowe, lokale użytkowe, budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa oraz siedziby gminnych jednostek organizacyjnych, w tym :

- 1) budynek przy ul. Wileńskiej 8 w Białogardzie – siedziba Urzędu Gminy Białogard;
- 2) budynek garaży przy siedzibie Urzędu Gminy Białogard;

- 3) funkcjonujące placówki oświatowe – Szkoła Podstawowa w Pomianowie im. Ryszarda Kuleszy; Szkoła Podstawowa w Stanominie im. Juliana Tuwima; Szkoła Podstawowa w Rogowie im. Jana Brzechwy; Żłobek Gminny „przystanek Maluszka” w Kościernicy
- 4) 10 budynków użytkowych – świetlice wiejskie w miejscowościach: Białogórzyno 71, Buczek 11, Dębczyno 26 (wraz z wiatą gospodarczą), Kościernica 7, Lulewice 16, Nosówko 23, Redlino 7, Rarwino 7, Żelimucha 9a, Żeleźno 2a (wraz z wiatą gospodarczą);
- 5) budynek użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Moczyłki (dz. nr 2/7);
- 6) budynek użytkowy (na potrzeby sołectwa) w miejscowości Rzyszczewo (dz. nr 62/5);
- 7) budynek użytkowy (kaplica) w miejscowości Lulewice 15;
- 8) 5 lokali użytkowych – świetlic wiejskich: Czarnowęsy 8, Kłępino Białogardzkie 22, Nasutowo 24, Łęczno 8, Rościno 30;
- 9) 2 lokale użytkowe (kaplice) w miejscowościach Czarnowęsy 8 i Rościno 30;
- 10) budynek w miejscowości Stanomino – siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie 27;
- 11) 1 lokal i budynek stanowiące filie Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie w miejscowościach: Podwilcze 3/1, Pomianowo 40;
- 12) 5 budynków użytkowych – remizy strażackie w miejscowościach: Pomianowo 40, Kościenica 5a, Podwilcze 57, Rogowo 91; Białogórzyno 22
- 13) budynki gospodarcze, produkcyjne dla rolnictwa, w tym: 1 stanowiący współwłasność z Gminą Białogard (dz. nr 50/4) położony w miejscowości Góry, stanowiący własność Gminy Białogard, położony w miejscowości Czarnowęsy (dz. nr 13/23) stanowiący współwłasność Gminy Białogard położony w miejscowości Rychowo (dz. nr 9/28);
- 14) 9 budynków nieczynnych hydroforni w miejscowościach: Białogórzyno, Góry, Gruszewo, Nawino, Pękanino, Pomianowo, Redlino, Rychowo, Zagórze;
- 15) budynek użytkowy (współwłasność) przy ul. Gdyńskiej 13, miasto Białogard;
- 16) budynek mieszkalny w miejscowości Rogowo 46;
- 17) budynek mieszkalny (współwłasność) w miejscowości Redlino 11.

3. Place zabaw/ siłownie na świeżym powietrzu:

- a) Białogórzyno (dz. nr 258/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- b) Białogórzyno (dz. nr 342/5) – siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
- c) Buczek (dz. nr 304/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
- d) Byszyno (dz. nr 241) - plac zabaw przy świetlicy;
- e) Czarnowęsy (dz. nr 13/23) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy świetlicy;
- f) Dargikowo (dz. nr 286/1) – siłownia zewnętrzna;
- g) Dargikowo (dz. nr 77/13) – plac zabaw;
- h) Dębczyno (dz. nr 224/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- i) Gruszewo (dz. nr 11/39) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- j) Kłępino Białogardzkie (dz. nr 157/4) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- k) Kościernica (dz. nr 12/1) – plac zabaw przy żłobku;
- l) Kościernica (dz. nr 174/2) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- m) Laski (dz. nr 91) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- n) Lulewice (dz. nr 223/10) – plac zabaw przy świetlicy;
- o) Moczyłki (dz. nr 2/7) - plac zabaw i siłownia zewnętrzna przy budynku sołeckim;
- p) Nawino (dz. nr 28/3) – plac zabaw;

- q) Nasutowo (dz. nr 6/24) – plac zabaw przy świetlicy;
- r) Nosówko (dz. nr 105/1) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- s) Pękanino (dz. nr 35) – siłownia zewnętrzna;
- t) Podwilcze (dz. nr 120) – plac zabaw przy budynku OSP;
- u) Pomianowo (dz. nr 204/3) – plac zabaw przy bibliotece;
- v) Pomianowo (dz. 196/6) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- w) Pomianowo Kolonia (dz. nr 53/8) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- x) Pustkowo (dz. nr 154/5) – plac zabaw;
- y) Rarwino (dz. nr 83/1) – plac zabaw i siłownia zewnętrzna;
- z) Redlino (dz. nr 377/2) – plac zabaw przy świetlicy;
- aa) Redlino (dz. nr 122/1) – siłownia zewnętrzna;
- bb) Rościno (dz. nr 256/3) – plac zabaw przy świetlicy;
- cc) Rogowo (dz. nr 46) – siłownia zewnętrzna, plac zabaw przy szkole;
- dd) Przegonia (dz. nr 28/1) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej ;
- ee) Rychowo (dz. nr 9/29) – plac zabaw;
- ff) Rzyszczewo (dz. nr 62/5) – plac zabaw;
- gg) Sińce (dz. nr 105/10) – plac zabaw i urządzenia siłowni zewnętrznej;
- hh) Stanomino (dz. nr 22/27) – plac zabaw, siłownia zewnętrzna;
- ii) Stanomino (działka nr 76) – plac zabaw przy szkole;
- jj) Zagórze (dz. nr 13) – plac zabaw
- kk) Źeleźno (dz. nr 308/3) – plac zabaw przy świetlicy;
- ll) Żelimucha (dz. nr 100) – plac zabaw i boisko do piłki siatkowej przy świetlicy;
- mm) Żytkowo (dz. nr 105/2) – plac zabaw.

4. Boiska sportowe w miejscowościach:

- Białogórzyno, dz. nr 588/3;
- Stanomino, dz. nr 22/38;
- Kamosowo, dz. nr 24/4.

5. Cmentarze komunalne w miejscowościach Byszyno, Białogórzyno, Podwilcze (w 2023 roku na cmentarzu komunalnym w Byszynie dokonano 11 pochówków, w Białogórzynie 17 pochówków, w Podwilczu 6 pochówków).

6. Środki transportu:

- a) samochód osobowy – Fiat Ducato,
- b) samochód osobowy – Volkswagen Transporter,
- c) samochód osobowy – Fiat Scudo,
- d) samochód osobowy – Fiat Scudo,
- e) samochód osobowy – Fiat Doblo,
- f) pojazd osobowo-towarowy – Volkswagen T4,
- g) samochód osobowy - Toyota Proace
- h) samochód osobowy - Toyota Proace
- i) samochód osobowy - Toyota Proace
- j) samochód osobowy - Toyota Proace

7. Maszyny do robót drogowych:

- a) równiarka BAUKEMA SHM 5,
- b) koparko-ładowarka CASE,
- c) ciągnik URSUS 3512

- d) ciągnik KUBOTA 5091,
- e) przyczepa AUTOSAN,
- f) przyczepa PRONAR,
- g) samochód ciężarowy (wywrotka) MAN,
- h) rozsiewacz RCW,
- i) rozdrabniacz gałęzi,
- j) kosiarka zawieszana bijakowa TELEX LEOPARD RB 1,6m.
- k) wał drogowy z wibratorem

8.2. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych oraz o posiadaniu

Tab. nr 34. Wartość inwestycji długoterminowych Gminy Białogard ogółem

Lp.	Opis majątku trwałego	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 31.12.2023 r.
1	Udziały Dział finansowy 750	16.905.500,00 zł	17.270.500,00 zł
Razem:		16.905.500,00 zł	17.270.500,00 zł

Zmiana w wartości inwestycji jest wynikiem objęcia przez Gminę Białogard nowo utworzonych udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Regionalne Wodociągi i Kanalizacja spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Białogardzie i pokrycie tych udziałów poprzez wkład pieniężny Gminy Białogard w łącznej wysokości 365.000,00 zł.

8.3. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego w zakresie obrotu nieruchomościami

Tab. nr 35. Nabycie prawa własności nieruchomości

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia działki	Wartość nabycia
1	Łęczno – nabycie w drodze spadku działki zabudowanej	610/2	0,0700 ha – udział $\frac{1}{32}$ wynoszący 0,0022	844 zł
2	Łęczno – nabycie w drodze spadku nieruchomości zabudowanej – lokalu mieszkalnego w m. Łęczno 50/4	627/1	0,2793 ha – wraz z udziałem wynoszącym $\frac{96}{1000}$ wynoszący 0,0268 ha	16.000,00 zł
3	Redlino – przejęcie w ramach decyzji ZRID tj. „Zgoda na realizację inwestycji drogowej”	215/2 260/9	0,0301 ha 0,0215 ha	13.202,00 zł
Razem:			0.0806 ha	39.476,00 zł

Tab. nr 36. Nabycie prawa własności nieruchomości w dotychczasowym użytkowaniu wieczystym Gminy Białogard

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia działki	Wartość
1	Kamosowo - nabycie w drodze	9/3	0,83 ha,	22.107,00 zł

	darowizny z Zasobu Skarbu Państwa	9/7 9/8	2,3270 ha, 1,23 ha	61.979,00 zł 32.761,00 zł
2	Łącznie - nabycie w drodze darowizny z Zasobu Skarbu Państwa	148/1 148/2	2,26 ha, 4,0792 ha	60.195,00 zł 108.651,00 zł
3	Nasutowo - nabycie w drodze darowizny z Zasobu Skarbu Państwa	21	4,03 ha	107.338,00 zł
Razem:			14,7562 ha	393.031,00 zł

Tab. nr 37. Zbycie prawa własności nieruchomości

Lp.	Obręb	Nr działki	Powierzchnia działki ogólna/ w udziałach	Wartość sprzedaży
1	Białogórzyno – sprzedaż nieruchomości gruntowej	319	0,0449 ha	15.050,00 zł
2	Góry – sprzedaż nieruchomości gruntowej wraz z budynkami	55/4	0,6213 ha	99.990,00 zł
3	Lulewiczki – sprzedaż nieruchomości gruntowej	162/21 162/28	0,0990 ha 0,0225 ha	26.260,00 zł
4	Podwilcze – sprzedaż nieruchomości gruntowej	148	0,0229 ha	3.720,00 zł
5	Rogowo – sprzedaż nieruchomości gruntowej	262/1	0,0982 ha	30.200,00 zł
Razem:			0,9088 ha	175.220,00 zł

8.4. Dane o dochodach uzyskanych w roku 2023 z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych:

- ze sprzedaży nieruchomości – 175.220,00 zł,
- z przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności – 678,94 zł,
- opłat z tytułu oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste, opłat rocznych i trwałego zarządu – 1.847,81 zł,
- z dzierżawy i najmu (w tym składników ruchomych), z ustanowienia ograniczonego prawa w postaci służebności przesyłu – 429.696,47 zł
- miejsca cmentarne – 40.972,95 zł
- pozostałe dochody (koszty upomnień, odsetki) - 5.223,07 zł.

9. GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ. PROGRAMY I ICH REALIZACJA

9.1. Polityka prorodzinna

Aby wykluczyć ewentualną eksmisję rodzin z uwagi na zadłużenia w opłatach za zajmowany lokal, pracownicy socjalni i asystenci rodziny na bieżąco mają pieczę nad wydatkami w rodzinach niezaradnych życiowo, które nie dbają o ten obowiązek. Takie działania przyczyniły się do tego, że wiele rodzin spłaciło zadłużenia za lokal i obecnie obniżyło swoje wydatki poprzez uzyskanie prawa do dodatku do wydatków mieszkaniowych. Bez wsparcia w ramach Programu 500+ takie działania nie były by możliwe. Pracownicy socjalni pracując w tych rodzinach przyczyniają się do podniesienia wśród dzieci poczucia bezpieczeństwa. Od 1 czerwca 2022 wypłatą świadczeń wychowawczych zajmuje się Zakład ubezpieczeń Społecznych, tutejszy Ośrodek nadal zajmuje się obsługą wniosków w/w świadczenia tylko w kwestii koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przykładem lat wcześniejszych obowiązuje rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych pod nazwą Karta Dużej Rodziny. Realizacja zadań związanych z rozporządzeniem jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Na koniec grudnia 2023 wydano **190** kart.

Celem ustawy jest wsparcie rodzin wielodzietnych poprzez zmniejszenie wydatków związanych z wychowaniem dzieci, ale także kreowanie pozytywnego wizerunku wielodzietności. Ustawa wprowadza takie rozwiązania jak:

- przyznanie rodzinom wielodzietnym ulgi 37% przy przejazdach środkami publicznego transportu kolejowego w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych,
- przyznanie ulgi 49% przy przejazdach kolejowych na podstawie biletów miesięcznych,
- zwolnienie z opłat za wstęp do parku narodowego lub na niektóre jego obszary,
- przyznanie ulgi w opłacie paszportowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami uprawnienia przysługujące na podstawie Karty mogą być przyznawane przez instytucje podległe właściwym ministrom, ale także przez inne podmioty na podstawie umowy zawartej z Ministrem właściwym do spraw rodziny. Podmioty te przed podpisaniem umowy będą podlegały ocenie pod kątem zapewnienia jak najszerszej dostępności, atrakcyjności usług i gwarancji odpowiedniej jakości. Minister będzie mógł zawrzeć z wojewodami porozumienia w sprawie zawierania umów, a także zlecić, w drodze konkursu ofert, zawieranie umów organizacjom pozarządowym. Koszty z tym związane finansowane będą z budżetu państwa.

Każdy podmiot, który przyzna rodzinom wielodzietnym uprawnienia, będzie miał prawo do posługiwania się znakiem *TU HONORUJEMY KARTĘ DUŻEJ RODZINY*. Znak ten będzie mógł być wykorzystywany w szczególności w materiałach reklamowych lub informacyjnych.

Od stycznia 2018r. zmieniły się zasady przyznawania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami pomimo przekroczenia kryterium dochodowego. W dotychczasowym stanie prawnym możliwe było przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego w razie przekroczenia kryterium dochodowego tzw. przyznaniem warunkowym (kryterium dochodowe nie mogło być przekroczone więcej niż o kwotę najniższego zasiłku). Obecnie na podstawie nowych przepisów zmieniających ustawę o świadczeniach rodzinnych przyznanie warunkowe zostało zastąpione zasadą „złotówka za złotówkę”. Jeśli kryterium dochodowe zostanie przekroczone

to prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami będzie przyznane w sytuacji, w której łączna kwota dochodu rodziny pomniejszona o kwotę kryterium dochodowego nie będzie wyższa od łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie.

Od stycznia 2018r. do katalogu świadczeń rodzinnych wprowadzono także świadczenie rodzicielskie. Świadczenie to przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie są uprawnione do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są osoby bezrobotne, a także osoby wykonujące prace na podstawie umów cywilnoprawnych. Świadczenie rodzicielskie jest przyznawane na okres do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia w kwocie 1 000 zł miesięcznie.

9.2. Świadczenia rodzinne

Realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych, od 2004 zajmuje się Sekcja Świadczeń Rodzinnych GOPS. Działa ona jako odrębny organ administracji samorządowej. W 2023 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało ok. 307 rodzin, wydano 400 decyzje administracyjne. W skład świadczeń rodzinnych wchodzi zasiłki rodzinne wraz z dodatkami, oraz świadczenia opiekuńcze, którymi są zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie. Świadczenia rodzinne są w całości zadaniami zleconymi finansowanymi z budżetu państwa. Dokładne wartości wypłaconych świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Tab.nr 38. Zestawienie ilości wypłaconych świadczeń

Rodzaj świadczeń	Wydatki w zł			Liczba wypłaconych świadczeń			Liczba rodzin korzystających przez cały rok		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Zasiłki rodzinne	509031,91	413391,06	350181,40	4361	3673	3091	221	173	146
Dodatki do zasiłków rodzinnych	2321956,80	194005,95	161331,41	2352	2245	1735	185	146	134
Zasiłki pielęgnacyjne	481323,20	476 143,04	472042,08	2242	2209	2187	205	202	195
Świadczenia pielęgnacyjne	1215911,90	1332718,70	1605633,50	621	634	660	57	57	59
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	31000,00	26000,00	22000,00	31	26	22	30	24	22
Świadczenie rodzicielskie	173801,30	195841,90	135017,70	190	215	147	30	29	21

Składki na ubezpieczenie społeczne	207815,4 1	225228, 38	282182,3 9	402	399	422	37	38	38
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	49179,87	52457,3 1	65157,51	290/ 12	287	298	29	26	28
Specjalny zasiłek opiekuńczy	11980,00	7440,00	0	20	12	0	2	1	0
Zasiłek dla opiekuna	7440,00	2480,00	0	12	4	0	1	1	0
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia żywego dziecka" Za życiem"	0,00	0,00	0	0	0		0	0	0

Źródło: Opracowane przez GOPS

Zasiłki rodzinne w 2023 roku były wypłacane na podstawie kryterium dochodowego 674,00 zł. Kryterium jest nieco wyższe dla rodzin, które wychowują dziecko niepełnosprawne, obecnie jest to kwota 764,00 zł. Ilość pobieranych świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami zmniejszyła się, przyczyną może być lepszy system ekonomiczny rodzin w 2023r. oraz wzrost kwoty minimalnej płacy brutto w roku 2023 przy minimalnym kryterium stosowanym w zasiłku rodzinnym. Drugą przyczyną może być brak świadomości do jakich świadczeń jesteśmy uprawnieni. Składając wniosek o świadczenie wychowawcze, w wielu przypadkach okazywało się, że rodziny kwalifikują się do otrzymania innych świadczeń.

Zasiłki pielęgnacyjne od 1 listopada 2022 r. – 215,84zł przeznaczone są dla osób legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności, lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ponadto zasiłek pielęgnacyjny można przyznać osobie legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu jeżeli jej niepełnosprawność powstała przed ukończeniem 21 roku życia. Świadczenie to nie jest zależne od dochodu.

Od stycznia 2013r. ustawa o świadczeniach rodzinnych uległa znaczącym zmianom w zakresie świadczeń opiekuńczych, wprowadzono zupełnie nowy typ świadczenia tj. specjalny zasiłek opiekuńczy, a znaczącym modyfikacjom uległy przepisy dotyczące świadczeń pielęgnacyjnych.

Świadczenie pielęgnacyjne jest pobierane przez osoby rezygnujące z zatrudnienia lub nie podejmujące pracy, w związku z opieką nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. Od stycznia do grudnia 2022r. wynosiło ono 2019,00 zł miesięcznie. Za osoby pobierające świadczenie, ośrodek odprowadza składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

Osoby opiekujące się dorosłymi niepełnosprawnymi mogą ubiegać się o **specjalny zasiłek opiekuńczy**. Aby za opiekę nad osobą niepełnosprawna uzyskać to świadczenie trzeba spełniać kryterium dochodowe, które w roku 2023 r. wynosiło 764,00 zł.

Zasiłek dla opiekunów wypłacany jest w kwocie 620,00 zł miesięcznie, osobom, które wcześniej pobierały świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad osobą starszą i nie uzyskały prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

Realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, również zajmuje się Dział Świadczeń Rodzinnych. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane od 01.10.2008 roku. W roku 2023 wypłacono 607 świadczenia na łączną kwotę 235209,88 zł.

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nakłada na organ również obowiązek dochodzenia wypłaconych świadczeń od dłużników alimentacyjnych. W celu odzyskania należności organ dysponuje szeregiem możliwości udostępnionych przez ustawodawcę. Organ może np. wystąpić do prokuratury na podstawie art. 209 KK z wnioskiem o ściganie dłużnika jako uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, bądź zwrócić się z wnioskiem do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy. Ponadto Organ podjął ponad 530 innych czynności urzędowych zmierzających do odzyskania należności dla Skarbu Państwa. W tym celu Organ współpracuje z instytucjami takim jak Prokuratura, Policja, Ministerstwo Sprawiedliwości, Powiatowy Urząd Pracy, Biura Informacji Gospodarczej czy Komornicy Sądowi.

Dodatkowo Organ przeprowadza procedurę na podstawie wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, nadesłanych z innych gmin będących miejscem zamieszkania wierzyciela, jeżeli dłużnik przebywa na terenie gminy Białogard.

9.3. Pomoc społeczna

Tab. nr 39. Zestawienie form pomocy i ilości wypłaconych świadczeń.

Lp	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia			Liczba świadczeń			Kwota świadczeń w zł		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
1	Pochówek	0	0	1	0	0	1	0,00	0,00	1
2	Inne zasiłki celowe i w naturze (opał, leki, żywność, inne firmy)	55	65	69	95	81	103	29987,86	79 975,43	103
3	Schronienie	2	3	2	562	459	132	19016,05	29 776,00	132
4	Domy pomocy społecznej	13	16	14	129	132	139	362958,60	397352,86	139
5	Zasiłki okresowe	105	76	66	371	275	271	107839,93	101129,71	271
6	Usługi zwykłe	40	40	14	X	3751	1712	274529,46	129751,23	1712
	Usługi specjalistyczne	2	1	2	168	163	240	13320,00	19670,00	28320,00
	RAZEM	X	X	X	X	X	X	807 651,90	757 655,23	738640,73

Źródło: Opracowane przez GOPS

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę świadczeń wypłaconych oraz kwotę przeznaczoną na te świadczenia.

Nowelizacja Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. w minionych latach zmniejszyła liczbę zadań zleconych z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez ośrodki pomocy społecznej. W praktyce sprowadza się to do realizacji pomocy w formie wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki, opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki stałe i realizujące indywidualny program zatrudnienia socjalnego.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki jest wypłacane osobom, które postanowieniem sądu zostały ustanowione prawnymi opiekunami osób całkowicie ubezwłasnowolnionych lub nieletnich.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest za osoby pobierające zasiłek stały oraz za osoby realizujące zatrudnienie socjalne w Centrum Integracji Społecznej.

W ramach zadań własnych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył pomoc w formie: zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, przeznaczonych głównie na żywność, odzież, opał, energię, zakup gazu, remont mieszkania, zakup środków czystości, zakup leków, schronienie. Z tych środków pokrywano również koszty pochówku osób, których rodzina nie miała możliwości tego uczynić lub nie posiadały osób bliskich.

Tab. nr 40. Zestawienie innych form pomocy

Lp.	Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie			Liczba świadczeń wypłaconych			Kwota świadczeń wypłaconych w zł		
		2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
1.	ZASIŁKI STAŁE w tym	43	39	40	425	383	384	211845,84	206062,67	198366,14
	Osoby samotnie gospodarujące	38	32	33	375	338	321	192068,15	186544,20	170151,02
	Pozostające w rodzinie	5	7	7	50	45	63	19759,69	19518,47	28215,12
2.	SKŁADKI ZDROWOTNE opłacane za osoby otrzymujące niektóre świadczenia z pomocy społecznej	39	33	33	377	319	321	17551,85	16323,21	16394
RAZEM			x	x		x		441243,53	428 448,55	413126,28

Źródło: Opracowane przez GOPS

Powyższa tabela przedstawia formy pomocy, liczbę osób, którym decyzją przyznano świadczenie, liczbę udzielonych świadczeń oraz kwotę wydatkowaną na poszczególne świadczenia.

Jak wynika z powyższej tabeli na realizację świadczeń w tym zakresie wydatkowano ogółem **738 640,73 zł**.

W 2023 roku gminy otrzymały dotację celową z budżetu państwa na pokrycie wydatków na zasiłki stałe i zasiłki okresowe.

Osoba ubiegająca się o przyznanie zasiłku stałego musi posiadać co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności i wykazać brak uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Zasiłek stały stanowi uzupełnienie dochodu tych osób do kryterium ustawowego. W 2023 roku wysokość zasiłku stałego wynosi **719 zł**. Przyznany zasiłek stały nie mógł być niższy od kwoty 30 zł. Ogółem z tej formy pomocy skorzystało 40 osób na ogólną kwotę 198366,14zł.

Na realizację zasiłków okresowych w 2023 r. wydatkowano kwotę- 96586,23 zł, a skorzystało z tej formy pomocy 66 rodzin.

W roku 2023 z usług opiekuńczych skorzystało 14 osób, natomiast w Domach Pomocy Społecznej umieszczonych było 14 osób.

Osoby ubiegające się o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej to głównie osoby samotne, bądź też nie mogące oczekiwać na wsparcie ze strony rodziny. Długotrwanie chore, które nie mogą samodzielnie egzystować w środowisku domowym. Istotną konsekwencją demograficznego starzenia się społeczeństwa jest coraz częstsze samotne zamieszkiwanie osób starszych. Postępujące procesy geriatryczne stwarzają wnioskodawcom trudności w zakresie samodzielnego zabezpieczenia potrzeb życiowych. Długotrwała choroba lub niepełnosprawność ogranicza ich funkcjonowanie społeczne oraz marginalizację życia.

Dlatego też realizacja zadań ujętych w art. 54 ustawy o pomocy społecznej tj. umieszczenia w domu pomocy społecznej i pokrycie kosztów związanych z pobytem osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby czy niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu. Aktualnie potrzeba jest skierowania 1 osoby do Domu Pomocy Społecznej, osoba ta objęta jest usługami opiekuńczymi.

Na zabezpieczenie pobytu osobom w domach pomocy społecznej w 2023 roku wydatkowano kwotę 478227,50zł.

Na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 15 października 2018r. o ustanowieniu wieloletniego programu wspierania gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023, z budżetu Wojewody GOPS otrzymał dotację w kwocie 395000,0 zł. Łączny koszt programu wyniósł 552021,80 zł.

W ramach programu realizowano zadania poprzez dożywianie dzieci w przedszkolach i szkołach. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przyznawał również pomoc podopiecznym w formie zasiłków celowych. W ramach tych działań wykorzystany był również udział środków własnych w wys. 20%. Wydatki w tym zakresie oraz liczbę rodzin, które skorzystały z tej pomocy przedstawia poniższa tabela.

Tab.nr 41. Zestawienie świadczeń w formie posiłków

	Liczba rodzin			Liczba świadczeń			Kwota w zł		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
posiłki w szkole i w przedszkolu	22	-	-	1422	-	-	17912,04	-	-
posiłki w schroniskach i innych stołówkach	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zasiłki celowe	108	108	137	660	840	849	310131,56	679 670,00	552021,80
Razem							456043,60	679 670,00	552021,80

Źródło: Opracowane przez GOPS

Świadczenia w zakresie dożywiania (bezpłatne posiłki) uprawniają do korzystania większą grupę osób niż do innych świadczeń wynikających z ustawy o pomocy społecznej. Fakt ten wynika z uchwały Rady Gminy Białogard z dnia 12 lutego 2014 r. „w sprawie podwyższenia kwot kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia osób w ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania *Posiłki w szkole i w domu* oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z tego programu. W ramach programu w 2023 r. objęto pomocą 137 rodzin.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest krajowym programem operacyjnym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym. Pomoc w ramach PO PŻ kierowana jest do osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogą zapewnić sobie/ rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych. Pomoc przekazywana jest w formie artykułów spożywczych osobom najbardziej potrzebującym i znajdującym się w trudnej sytuacji (określone przesłanki art. 7 ustawy o pomocy społecznej), przekazywane bezpłatnie.

Program realizowany jest przez organizacje partnerskie o zasięgu ogólnopolskim lub ponadregionalnym wyłonione w drodze konkursu tj. Caritas Polska, Polski Czerwony Krzyż, Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Federacje Polskich Banków Żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie w 2023 r. kontynuuje bezpośrednie wsparcie podopiecznym w ramach bezpłatnej dystrybucji żywności jako jednostka wytypowana przez Wójta do realizacji ww zadania.

W 2023 r. z ww wsparcia skorzystało **1000** osób. Łącznie wydano 9216,40 kg artykułów żywnościowych. Ze wsparcia mogły skorzystać osoby spełniające kryterium dochodowe w wysokości 235 % kryterium uprawniającego zgodnie w ustawą o pomocy społecznej tj. dla osób samotnie gospodarujących -1823,60 zł, dla osób w rodzinie 1410,00 zł.

Jednym z wielu zadań prowadzonych przez pracowników socjalnych jest praca socjalna. Jej zadaniem jest aktywizowanie ludzi do rozwoju w pełni ich możliwości, zapobieganie dysfunkcjom, przywracanie klientowi sił i kontroli nad własnym życiem przez odnajdywanie i wspieranie jego zasobów energii i kompetencji. To coś więcej niż aktywizowanie podopiecznego do działania. W pracy socjalnej chodzi o odkrycie u klienta, właśnie w sytuacji kryzysu, mocnych stron i zdolności, a następnie umiejętne odzyskiwanie przez niego kontroli nad kształtowaniem własnego życia.

Praca socjalna jest trudnym działaniem, wymagającym czasu, a większość czasu pracy pracownicy socjalni muszą poświęcić na prowadzenie obszernej dokumentacji swoich podopiecznych. Ponadto klienci Ośrodka wymagają od pracownika socjalnego sprawności działania w celu poprawienia ich sytuacji materialnej, czyli oczekują świadczenia pieniężnego, nie widząc przyczyn ubóstwa. Często nie chcą współpracować z pracownikiem, przyjmując postawę roszczeniową, nie ujawniają problemów rodziny, jak np. alkoholizm, przemoc, narkomania. Pracą socjalną objęte są wszystkie rodziny korzystające z pomocy społecznej, gdyż nierozzerwalnie towarzyszy ona przyznawanym świadczeniom na mocy ustawy. W 2023 roku pracownicy objęli pomocą 273 rodzin, w których przeprowadzili 545 wywiady środowiskowych. Podczas wywiadu pracownik socjalny uzyskuje informacje o rodzinie, obserwuje, mierzy skalę występowania problemu, aby w razie konieczności podjąć działania interwencyjne. Możemy zaobserwować, stagnację w ilości rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Spowodowane jest to zwiększoną ilością zawieranych kontraktów socjalnych oraz większą aktywnością zawodową klientów pomocy społecznej jak również sytuacją pandemiczną.

W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, pracownicy socjalni zawierają kontrakty socjalne. Postanowienia kontraktu są dostosowane do okoliczności konkretnego przypadku. Kontrakt zawiera uprawnienia i zobowiązania przystępujących do niego stron. Jest niezbędny w sytuacjach, gdy osoba lub rodzina nie chce współpracować z pracownikiem socjalnym w zakresie poprawy własnej sytuacji, np. podjęcie zatrudnienia, podjęcie leczenia odwykowego. W roku 2023 pracownicy socjalni sporządzili 4 kontraktów socjalnych, warunki kontraktu zerwało 2 osoby. Stwarzają natomiast płaszczyznę porozumienia i poddają strategię, umożliwiając osiągnięcie niewielkich postępów, które wspólnie składają się na poprawę efektywności działań.

Pracownicy socjalni swoją pracą obejmują również osoby bezdomne. W 2023r. na terenie naszej gminy przebywało 3 osób bezdomnych. W najtrudniejszym okresie jesienno- zimowym pracownicy socjalni muszą zadbać o ich ochronę. We współpracy z pracownikami przytuliska, noclegowni organizują miejsca w placówkach i przekonują bezdomnych o konieczności skorzystania z proponowanych ofert. Często są to długie pertraktacje, gdyż osoby te nie rozumieją zagrożenia, jakie niesie ta pora roku. Systematycznie oferują pomoc w załatwieniu lokalu mieszkalnego i jego wyposażeniu. Indywidualna praca z osobami bezdomnymi realizowana jest w dwóch kierunkach: w pierwszej kolejności konieczne jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb egzystencjalnych, czyli schronienia, posiłków, pomocy medycznej, zabezpieczenie niezbędnej i stosownej odzieży oraz udzielanie pomocy finansowej stosownej do pojawiających się potrzeb. Drugi kierunek działania to praca socjalna skoncentrowana na wyjściu z bezdomności. Część osób bezdomnych z chwilą nadejścia zimy organizuje sobie miejsce pobytu we własnym zakresie, 2 osoby przyjęły pomoc w postaci schronienia, pozostałe odrzuciły propozycję pomocy w tej formie.

Na mocy porozumienia zawartego między MPiPS a Centralnym Zarządem Służby Więziennej Ośrodek otrzymuje informacje na temat osób opuszczających zakłady karne. Częstym problemem bywa brak możliwości powrotu do miejsca ostatniego pobytu. W takich sytuacjach pracownicy również organizują miejsca w placówkach oraz wsparcie finansowe, z którego korzystają osoby po odbyciu kary pozbawienia wolności.

W swoich działaniach pracownicy socjalni mają styczność również ze zjawiskami przemocy domowej. Skuteczne pomaganie ofiarom przemocy domowej wymaga uwzględnienia

różnych aspektów życia rodziny. Ofiary przemocy potrzebują pomocy psychologicznej, socjalnej, często medycznej. Swoje działania w tych rodzinach pracownicy wspierają specjalistami, którzy mają nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale także kompetencje, predyspozycje psychiczne, możliwości stosowania różnych narzędzi badawczych, umiejętność wspierania rodziny. Współpracują ściśle z Powiatową Komendą Policji, kuratorami, pedagogami szkolnymi. W 2023 roku pracownicy uczestniczyli w 20 spotkaniach roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

W rodzinach, w których występuje alkoholizm, wielodzietność i w rodzinach niepełnych prowadzone jest poradnictwo. Wymienione okoliczności często utrudniają, a nawet uniemożliwiają rodzinie samodzielne, bez pomocy z zewnątrz przezwyciężenie trudnej sytuacji. Czasami jest to długi proces działań wymagający cierpliwości, zrozumienia problemu, aż do osiągnięcia postawionego celu.

Praca socjalna to również pomoc w wyszukiwaniu zatrudnienia rodzinom, mobilizowanie do jego podjęcia. Wśród podopiecznych pomocy społecznej można zauważyć nieumiejętność poszukiwania pracy, brak znajomości aktywnych form jej znalezienia. Brak podstawowej wiedzy i umiejętności w zakresie aktywnego poszukiwania pracy, posiada przełożenie na proces utrwalania się postawy biernej oraz dominacji przekonania o bezsilności wobec wymagań współczesnego rynku pracy, słabości, niskiej samooceny. Bezrobocie i w konsekwencji korzystanie z zasiłków pomocy społecznej staje się sposobem na życie zarówno osób zdrowych jak i niepełnosprawnych. Zadaniem pracowników socjalnych pomagającym osobom bezrobotnym jest m. in. informowanie o warunkach i możliwościach uzyskania pomocy, wychwytywanie trudnych przypadków socjalnych wśród osób bezrobotnych, kontrola aktywności klientów w poszukiwaniu pracy, informowanie o ofertach pracy oraz aktywizowanie poprzez uczestnictwo w programie zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej. Program ten realizują 3 osoby. Brak pracy bywa przyczyną ubóstwa rodzin i jest wynikiem rosnących zadłużeń za czynsz i energię elektryczną. Podjęcie zatrudnienia chroni rodzinę przed nakazem eksmisji z zajmowanego lokalu.

Wiele osób, z uwagi na wiek lub ciężką chorobę, jest niezdolnych do samodzielnej egzystencji. W tych sytuacjach pracownicy socjalni podejmują kroki w kierunku umieszczenia tych osób w domach pomocy społecznej, gdzie zapewniona jest stała, profesjonalna opieka.

Wiele wysiłków od pracowników socjalnych wymaga praca z indywidualnymi przypadkami. Dotyczy to głównie osób zaburzonych psychicznie, gdyż w tym przypadku ważne są nie tylko cele zdrowotne, ale również dobro osobiste. W sytuacjach, w których rodziny nie wyrażają chęci na współpracę z pracownikiem socjalnym w ramach prowadzonej pracy socjalnej lub stan zdrowia ogranicza możliwość podejmowania decyzji, pracownicy występują do Sądu o wydanie postanowienia w sprawie umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej o odpowiednim profilu w zależności od jednostki chorobowej lub nadzór kuratora nad rodziną.

Pracownicy socjalni uczestniczą również w działaniach Zespołu Doradczego ds. rozwiązywania problemów narkomanii.

Wykonując szeroki zakres działań zawsze kierują się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia.

Praca socjalna jest trudnym zadaniem i wymaga od pracownika socjalnego dobrego przygotowania zawodowego. Mobilizuje pracowników do podnoszenia kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach specjalistycznych oraz podejmowania nauki na wyższych uczelniach, jak również zdobywania specjalizacji zawodowych.

Rok 2023 to czas powrotu do „normalności” po pandemii SARS-CoV-2, kiedy to ograniczony został dostęp do instytucji jak również kontakt z klientem.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował działania statutowe w sposób ciągły. Podopieczni Ośrodka mogli skorzystać ze wszystkich świadczeń gwarantowanych przez ustawę: świadczeń pieniężnych i niepieniężnych oraz w formie usług opiekuńczych.

10. FUNKCJONOWANIE SPÓŁEK GMINNYCH

10.1. Ogólne informacje dotyczące Regionalnych Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

RWiK Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sadowym - Rejestrze Przedsiębiorców w dniu 17.10.2001 roku pod numerem KRS 0000053791. Spółka prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenach: Miasta Białogard i Gminy Białogard, Miasta i Gminy Karlino, Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój, Miasta i Gminy Bobolice, Gminy Tychowo, Gminy Biesiekierz oraz Gminy Rąbino z podziałem na Rejony Eksploatacyjne.

Gmina Białogard zaopatrywana jest w wodę z 9 ujęć wody, które w roku 2023 wyprodukowały na potrzeby Gminy łącznie 210,13 tys. m³ wody.

Na terenie Gminy Białogard Spółka eksploatuje 5 Stacji Uzdatniania Wody:

- SUW Stanomino – 53,81 tys. m³;
- SUW Dargikowo – 35,05 tys. m³;
- SUW Kościernica – 33,46 tys. m³;
- SUW Rarwino – 5,51 tys. m³;
- SUW Rościno – 3,67 tys. m³,

z których w roku 2023 ujęto łącznie 131,50 tys. m³, co stanowiło 62,6 % potrzeb Gminy w tym zakresie. Pozostałe ujęcia wody tj. SUW Dębczyno, SUW Redlino, SUW Rzęcino, SUW Zaspły Wielkie wyprodukowały na potrzeby Gminy Białogard łącznie 78,63 tys. m³ wody, co stanowi 37,4 % potrzeb gminy w tym zakresie.

Kapitał zakładowy spółki na dzień 31.12.2023 r. wynosi 148 800 500,00 zł i podzielony jest na 297 601 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, w tym ustanowiony jest zastaw rejestrowy na udziałach w ilości 51 006 udziałów po 500,00 zł każdy, o nominalnej wartości łącznej 25 503 000,00 zł Gmina Białogard posiada 33 811 udziałów, co stanowi 11,36% całości kapitału. Ustanowiony zastaw rejestrowy na udziałach w ilości 4 154 udziały po 500,00 zł każdy, o nominalnej wartości łącznej 2 077 000,00 zł.

Na dzień 31.12.2023 r. skład zarządu spółki stanowili:

- Rafał Słowik – Prezes zarządu
- Marek Lewandowski – Wiceprezes Zarządu

W 2023 r. Spółka sprzedała 2 682,6 tys. m³ wody, z czego na rzecz Gminy Białogard 6,5 %, oraz odebrała i oczyściła 2 559,5 tys. m³ ścieków, z tego z Gminy Białogard 4,7 % tej wartości.

10.2. Zrealizowane i zaplanowane działania na terenie gminy Białogard w 2023 r.

Na terenie Gminy Białogard wykonano zadania inwestycyjne na łączną kwotę 68,75 tys. zł. Do największych zrealizowanych zadań należy zaliczyć:

- Strefowanie na sieci wodociągowej na łączną kwotę 14,73 tys. zł;
- Nieodpłatne przekazanie przyłącza wodociągowego w m. Kościernica o dł. 111mb i m. Pomianowo o dł. 35,20 mb – na łączną kwotę 15,1 tys. zł;
- Zakup sieci wodociągowej na kwotę 10,0 tys. zł.

Wszystkie inwestycje wykonane zostały ze środków własnych spółki.

(Źródło; dane uzyskane na podstawie sprawozdania RWiK za rok 2023)

11. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA Z TERENU GMINY BIAŁOGARD

11.1. Dane dotyczące OSP, działania, liczba członków.

W roku 2023 podobnie jak w roku poprzednim na terenie gminy Białogard działało 5 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Dwie z nich, tj. OSP Pomianowo oraz OSP Stanomino włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy (KSRG) to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mający na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń.

System skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Głównym celem KSRG jest zapewnienie ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, w ramach działań podejmowanych przez Państwową Straż Pożarną i inne podmioty ratownicze (ze szczególnym uwzględnieniem OSP),

System opiera się na Państwowej Straży Pożarnej, wiodącej i utrzymywanej z budżetu państwa służbie ratowniczej, jak również Ochotniczych Strażach Pożarnych, utrzymywanych z budżetów samorządowych i dotacji z budżetu państwa. Partnerstwo tych służb oparte jest na wzajemnym współdziałaniu, realizowaniu oczekiwanych przez państwo standardów zadaniowych, organizacyjnych, szkoleniowych, sprzętowych i dokumentacyjnych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z możliwością organizowania pomocy ratowniczej i humanitarnej zarówno na terenie kraju, jak i poza jego granicami.

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej na terenie powiatu organizuje krajowy system ratowniczo-gaśniczy.

W 2023 roku w szeregach OSP naszej gminy, działało 224 członków w tym: członkowie (czynni) Jednostek Operacyjno-Technicznych - 91 strażaków-ratowników – posiadających przeszkolenie do prowadzenia akcji ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych, 34 ratowników przeszkolonych do prowadzenia bezpośredniego ratowania życia ludzkiego (udzielanie pomocy przedlekarskiej dla osób poszkodowanych w wypadkach i zdarzeniach losowych), 43 członków zwyczajnych - osoby nie biorące udziału w akcjach ratowniczych i ratowniczo-gaśniczych w tym 20 członków honorowych. Poza tym 55 członków liczą Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze, które funkcjonują w szeregach OSP Kościernica, Pomianowo, Stanomino i Rogowo.

Rok 2023 zaczął się orkanem „Otto”, który 17 lutego 2023 r. przyniósł olbrzymie straty w mieniu gospodarczym. Ochotnicze Straże Pożarne z terenu naszej gminy, czynnie uczestniczyły w działaniach związanych z niesieniem pomocy i usuwaniem skutków wichury. Zgłoszenia głównie dotyczyły powalonych drzew, w zdecydowanej większości na drogi. Strażacy interweniowali również tam, gdzie wiatr spowodował uszkodzenia budynków i samochodów.

Ochotnicze Straże Pożarne oprócz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców gminy Białogard wspomagają również sąsiednie obszary w ramach obwodów operacyjnych lub uzgodnień o pomocy wzajemnej. Odnotowanych zostało łącznie 131 wyjazdów OSP do różnych zdarzeń, w tym:

- OSP Rogowo – 34
- OSP Stanomino – 18
- OSP Pomianowo – 33
- OSP Kościernica – 38
- OSP Białogórzyno – 8
- OSP Podwilcze – 0

Jednostki OSP z terenu gminy Białogard korzystały w roku 2023 z przewidzianych prawem form pomocy. I tak z budżetu Gminy na utrzymanie gotowości operacyjno-technicznej poniesione zostały wydatki na kwotę **201 388,93 zł**

Ponadto również z budżetu Gminy OSP Pomianowo otrzymało dotację celową w wysokości **5602,95 zł** na zakup wyposażenia osobistego i sprzętu uzbrojenia.

Ochotnicze Straże Pożarne w Białogórzynie, Kościernicy, Rogowie i Podwilczu posiadają wyposażenie do prowadzenia akcji ratowniczo – gaśniczych, poszukiwawczych, ratowniczych podczas powodzi, usuwania skutków po przejściu anomalii pogodowych, udzielanie pomocy przed medycznej poszkodowanym.

Tab. nr 42. Wykaz środków trwałych - środków transportu należących do poszczególnych jednostek OSP w gminie Białogard w 2023 r.

Lp.	Nazwa podmiotu	Rodzaj pojazdu	Marka pojazdu/ model
1.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	MERCEDES – BENZ LAF 322-36
2.	OSP Białogórzyno	Pożarniczy	MAGIRUS DEUTZ
3.	OSP Kościernica	Pożarniczy	JELCZ 014R
4.	OSP Kościernica	Pożarniczy	SCANIA SP 4x4
5.	OSP Podwilcze	Pożarniczy	IFA W50
6.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	VOLVO FLD3C FL
7.	OSP Pomianowo	Pożarniczy	VOLVO SL 10
8.	OSP Rogowo	Pożarniczy	IVECO Eurocorgo
9.	OSP Stanomino	Pożarniczy	DAIMER CHRYSEL 211CDI

10.	OSP Stanomino	Pożarniczy	STAR L 71LE
11.	OSP Stanomino	Pożarniczy	FORD TRANSIT
12.	OSP Stanomino	Pożarniczy	KAMAZ

Źródło: Opracowanie własne

12. UCHWAŁY PODJĘTE PRZEZ RADĘ GMINY BIAŁOGARD W 2023 ROKU

W 2023 r. Rada Gminy podjęła 91 uchwał, z czego 39 dotyczyło spraw finansowych, pozostałe dotyczyły m.in. sprzedaży nieruchomości, działalności GOPS-u, rocznych planów komisji Rady, świadczonych usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych, rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych lub obowiązujących regulaminów. Poniżej wykaz uchwał za 2023r. wraz z adnotacją o ich realizacji.

Pełen wykaz znajduje się na stronie:

<https://prawomiejskowe.pl/UrządGminyBialogard/tabBrowser/bags//1926/Zbiór-uchwał-Rady-Gminy-Bialogard>

Tab. nr 43..Zestawienie uchwał Rady Gminy Białogard

Numer aktu	Data aktu	status	Tytuł
LXXV/381/2023	04-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXV/381/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 04.01.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXVI/382/2023	12-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVI/382/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 12.01.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXVI/383/2023	12-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVI/383/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 12.01.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2034
LXXVI/384/2023	12-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVI/384/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 12.01.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zwoływanie sesji Rady Gminy w zdalnym trybie obradowania
LXXVI/385/2023	12-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVI/385/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 12.01.2023 w sprawie zmiany Uchwały NR VI/28/2019 Rady Gminy Białogard z dnia 21 stycznia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2019 r. poz.1196) w sprawie podwyższenia kwoty kryterium dochodowego uprawniającego

			do przyznania nieodpłatnej pomocy w zakresie dożywiania oraz określania zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019-2023
LXXVII/386/2023	27-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVII/386/2023 z dnia 27.01.2023 Rady Gminy Białogard uchylająca uchwałę w sprawie Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Białogard
LXXVII/387/2023	27-01-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVII/387/2023 z dnia 27.01.2023 Rady Gminy Białogard w sprawie przyjęcia projektu Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Białogard
LXXVIII/389/2023	10-02-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVIII/389/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 10.02.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXVIII/390/2023	10-02-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVIII/390/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 10.02.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej nieruchomości gruntowej, oznaczonej geodezyjnie nr 148 ob. ew. Podwilcze
LXXVIII/391/2023	10-02-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVIII/391/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 10.02.2023 uchylająca uchwałę w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z niektórych obiektów użyteczności publicznej stanowiących własność Gminy Białogard
LXXVIII/392/2023	10-02-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVIII/392/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 10.02.2023 zmieniająca uchwałę Nr XXII/156/2020 Rady Gminy Białogard z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Białogard
LXXVIII/393/2023	10-02-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVIII/393/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 10.02.2023 w sprawie górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie

			odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych
LXXVIII/394/2023	10-02-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXVIII/394/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 10.02.2023 w sprawie przekazania w 2023 roku środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie z przeznaczeniem na dofinansowanie modernizacji ogrzewania dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Białogardzie
LXXIX/395/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/395/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXIX/396/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/396/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
LXXIX/397/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/397/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2030
LXXIX/398/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/398/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 zmieniająca uchwałę Nr LXVI/352/2022 z dnia 29 września 2022 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Województwa Zachodniopomorskiego na realizację projektu partnerskiego pn.: Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego-Trasa Stary Kolejowy Szlak etap III.
LXXIX/399/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/399/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 zmieniająca uchwałę Nr LXVI/353/2022 z dnia 29 września 2022 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Województwa Zachodniopomorskiego na realizację projektu partnerskiego pn.: Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego-

			Trasa Stary Kolejowy Szlak etap IV.
LXXIX/400/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/400/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie współdziałania Gminy Białogard z Miastem Białogard w zakresie wykonywania zadania publicznego obejmującego zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom w schronisku dla zwierząt.
LXXIX/401/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/401/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie miejsc na obszarze cmentarzy gminnych pod tablice reklamowe
LXXIX/402/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/402/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 114/1, położonej w obrębie ewidencyjnym Łęczno na rzecz dotychczasowego dzierżawcy
LXXIX/403/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/403/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Białogard na rok 2023
LXXIX/404/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/404/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Białogard na rok 2023
LXXIX/405/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/405/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy Białogard na 2023 r.
LXXIX/406/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/406/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Oświaty, Kultury, Sportu i Zdrowia Rady Gminy Białogard na 2023 r.
LXXIX/407/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/407/2023 Rady

			Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Rolnictwa, Leśnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Bezpieczeństwa Publicznego Rady Gminy Białogard na 2023 rok.
LXXIX/408/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/408/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zatwierdzenia Planu Pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Białogard na 2023 rok.
LXXIX/409/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/409/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Finansów i Budżetu na 2023 rok
LXXIX/410/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/410/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie zatwierdzenia Roczno-Ramowego Planu Pracy Rady Gminy Białogard na 2023 rok
LXXIX/411/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/411/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie nadania imienia Gminnej Biblioteki Publicznej w Stanominie oraz zmiany uchwały Rady Gminy Białogard Nr. XVI/100/2015 z dnia 30 listopada 2015r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2015r., poz 5723) zmienionej uchwałą nr. XXXIX/231/2021 z dnia 12 maja 2021r. (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021r., poz 2625) oraz nr. LIII/286/2022 z dnia 10 lutego 2022 r. (DZ. Urz. Woj. Zach. z 2022 r. poz. 728)
LXXIX/412/2023	30-03-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXIX/412/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 30.03.2023 w sprawie Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Białogard
LXXX/413/2023	24-04-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXX/413/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 24.04.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXX/414/2023	24-04-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXX/414/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 24.04.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
LXXXI/415/2023	09-05-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXI/415/2023 Rady

			Gminy Białogard z dnia 09.05.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXII/416/2023	23-05-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXII/416/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 23.05.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXIII/417/2023	07-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIII/417/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 07.06.2023 w sprawie petycji dotyczącej przystąpienia do Sojuszu Pokojowego i o potwierdzenie sprzeciwu na połączenie Polski i Ukrainy w jedno państwo
LXXXIII/418/2023	07-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIII/418/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 07.06.2023 w sprawie rozpatrzenia skargi złożonej przez Prezesa Firmy DREW MAT Sp. z o. o. na działalność Wójta Gminy Białogard
LXXXIV/419/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/419/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Białogard
LXXXIV/420/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/420/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok
LXXXIV/421/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/421/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy Białogard absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2022.
LXXXIV/422/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/422/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXIV/423/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/423/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
LXXXIV/424/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/424/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w celu zawiązania związku ZIT (Zintegrowane Inwestycje

			Terytorialne)
LXXXIV/425/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/425/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard na rok 2023
LXXXIV/426/2023	16-06-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIV/426/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16.06.2023 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych
LXXXV/427/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/427/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXV/428/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/428/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
LXXXV/429/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/429/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze bezprzetargowej udziału w nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości Grudusk, powiat ciechanowski, województwo mazowieckie
LXXXV/430/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/430/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 319 obręb ewidencyjny Białogórzyno
LXXXV/431/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/431/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanych, oznaczonych geodezyjnie nr: 262/1, położonej w obrębie ewidencyjnym Rogowo, 282, położonej w obrębie ewidencyjnym Rościno, 27/3, położonej w obrębie ewidencyjnym Kościernica na rzecz dotychczasowych dzierżawców
LXXXV/432/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/432/2023 Rady

			Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargów ustnych nieograniczonych nieruchomości niezabudowanych, oznaczonych geodezyjnie nr od 212/3 do 212/7 obręb ewidencyjny Lulewice
LXXXV/433/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/433/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 262/1 obręb ewidencyjny Rogowo
LXXXV/434/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/434/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie uchylenia Uchwały Nr XLVIII/295/2018 Rady Gminy Białogard z dnia 23 lutego 2018 r. w sprawie sprzedaży w drodze przetargu ustnego ograniczonego nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 262/1 położonej w obrębie w ewidencyjnym Rogowo
LXXXV/435/2023	13-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXV/435/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 13.07.2023 w sprawie wyrażenia zgody na nabycie do gminnego zasobu nieruchomości działki gruntu stanowiącej własność Skarbu Państwa
LXXXVI/436/2023	19-07-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVI/436/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 19.07.2023 zmieniająca uchwałę Nr LXXXIV/425/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16 czerwca 2023r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard w 2023 roku
LXXXVII/437/2023	09-08-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVII/437/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 09.08.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXVII/438/2023	09-08-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVII/438/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 09.08.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034

LXXXVII/439/2023	09-08-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVII/439/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 09.08.2023 Zmieniająca uchwałę Nr LXXXIV/425/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 16 czerwca 2023r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Białogard w 2023 roku
LXXXVII/440/2023	09-08-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVII/440/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 09.08.2023 w sprawie zmiany Statutu Gminy Białogard
LXXXVII/441/2023	09-08-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVII/441/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 09.08.2023 w sprawie powołania zespołu do spraw opiniowania kandydatów na ławników do Sądu Rejonowego w Białogardzie
LXXXVIII/442/2023	05-09-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVIII/442/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 05.09.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXVIII/443/2023	05-09-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVIII/443/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 05.09.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
LXXXVIII/444/2023	05-09-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVIII/444/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 05.09.2023 w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości niezabudowanych na rzecz dotychczasowych dzierżawców
LXXXVIII/445/2023	05-09-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXVIII/445/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 05.09.2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego.
LXXXIX/446/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/446/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
LXXXIX/447/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/447/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
LXXXIX/448/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/448/2023 Rady

			Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego w sprawie powierzenia Gminie Połczyn-Zdrój zadania publicznego dotyczącego organizacji przewozów pasażerskich
LXXXIX/449/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/449/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych
LXXXIX/450/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/450/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości niezabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 73 obręb ewidencyjny Nosówko
LXXXIX/451/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/451/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w drodze przetargów ustnych nieograniczonych nieruchomości niezabudowanych, położonych w ob. ew. Pomianowo
LXXXIX/452/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/452/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w m. Sińce 2/6
LXXXIX/453/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/453/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w m. Sińce 2/1
LXXXIX/454/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/454/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż lokalu mieszkalnego położonego w m. Łęczno 50/4
LXXXIX/455/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/455/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na wdzierżawienie nieruchomości niezabudowanych na rzecz dotychczasowych dzierżawców
LXXXIX/456/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/456/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż

			w drodze przetargu ustnego nieograniczonego nieruchomości zabudowanej, oznaczonej geodezyjnie nr 177/2 obręb ewidencyjny Rogowo
LXXXIX/457/2023	31-10-2023	Obowiązujący	Uchwała nr LXXXIX/457/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31.10.2023 w sprawie wyboru ławnika do Sądu Rejonowego w Białogardzie na kadencję 2024-2027
XC/458/2023	21-11-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XC/458/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.11.2023 w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na 2024 rok
XC/459/2023	21-11-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XC/459/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.11.2023 w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na rok 2024
XC/460/2023	21-11-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XC/460/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.11.2023 w sprawie zmiany uchwały nr LXXXIX/457/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 31 października 2023r. w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Białogardzie
XCI/461/2023	28-11-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCI/461/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 28.11.2023 w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok
XCI/462/2023	28-11-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCI/462/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 28.11.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
XCI/463/2023	28-11-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCI/463/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 28.11.2023 w sprawie uchwalenia Roczno Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024
XCII/464/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/464/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie zmiany w budżecie gminy na 2023 rok
XCII/465/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/465/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023

			w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2023-2034
XCII/466/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/466/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie uchwalenia budżetu Gmina Białogard na 2024 rok
XCII/467/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/467/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie uchwalenia zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białogard na lata 2024-2034
XCII/468/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/468/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie określenia dopłat do cen za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dla gospodarstw domowych w Gminie Białogard
XCII/469/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/469/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
XCII/470/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/470/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami.
XCII/471/2023	21-12-2023	Ogłoszony, oczekujący na wejście w życie	Uchwała nr XCII/471/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości tej opłaty na terenie Gminy Białogard
XCII/472/2023	21-12-2023	Obowiązujący	Uchwała nr XCII/472/2023 Rady Gminy Białogard z dnia 21.12.2023 w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności przesyłu.

Źródło: opracowanie własne na podstawie BAW